

STAROSTWO POWIATOWE

**ul. 3 Maja 31
44 – 200 Rybnik**

**PLAN GOSPODARKI ODPADAMI
DLA POWIATU RYBNICKIEGO
NA LATA 2009-2012
Projekt**

Rybnik, lipiec 2009

PLAN GOSPODARKI ODPADAMI DLA POWIATU RYBNICKIEGO
NA LATA 2009 – 2012

Tytuł:	PLAN GOSPODARKI ODPADAMI DLA POWIATU RYBNICKIEGO NA LATA 2009 - 2012
Zamawiający:	Zarząd Powiatu w Rybniku ul. 3 Maja 31 44 – 200 Rybnik
Nadzór realizacyjny - koordynacja ze strony Starostwa Powiatowego:	mgr inż. Olga Polok
Wykonawca:	IGO Sp. z o. o. ul. Barbary 21 a 40 - 053 Katowice
Przewodniczący zespołu autorskiego:	mgr inż. Bożena Kuzio - Wasilewska
Zespół autorski Planu Gospodarki Odpadami:	mgr Katarzyna Maruszczak mgr inż. Marta Majka mgr inż. Halina Musiał
Sfinansowane ze środków:	Powiatowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

SPIS TREŚCI

1 WPROWADZENIE	7
1.1 PODSTAWA PRAWNA OPRACOWANIA	7
1.2 ZAKRES OPRACOWANIA	7
1.3 CHARAKTERYSTYKA POWIATU RYBNICKIEGO.....	8
2 ODPADY POWSTAJĄCE W SEKTORZE KOMUNALNYM	11
2.1 ANALIZA STANU AKTUALNEGO GOSPODARKI ODPADAMI.....	11
2.1.1 Stan realizacji zmian i nowych zadań ustawowych.....	11
2.1.2 Rodzaj, ilość i źródła powstawania odpadów komunalnych	12
2.1.3 Istniejący system gospodarowania odpadami komunalnymi.....	18
2.1.4 Rodzaj, rozmieszczenie oraz moc przerobowa instalacji do odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych	24
2.1.5 Ocena realizacji Planu gospodarki odpadami dla powiatu rybnickiego, podsumowanie i identyfikacja problemów w zakresie gospodarki odpadami	27
2.2 PROGNOZOWANE ZMIANY W GOSPODARCE ODPADAMI KOMUNALNYMI.....	27
2.3 PROGNOZA ODZYSKU I UNIESZKODLIWIANIA ODPADÓW KOMUNALNYCH.....	31
2.4 PRZYJĘTE CELE W ZAKRESIE GOSPODARKI ODPADAMI KOMUNALNYMI.....	34
2.5 DZIAŁANIA ZMIERZAJĄCE DO POPRAWY SYTUACJI W ZAKRESIE GOSPODARKI ODPADAMI KOMUNALNYMI	35
2.5.1 Edukacja ekologiczna mieszkańców.....	36
2.6 PROPONOWANY SYSTEM GOSPODARKI ODPADAMI.....	37
3 ODPADY POWSTAJĄCE W SEKTORZE GOSPODARCZYM	40
3.1 STAN AKTUALNY	40
3.1.1 Rodzaj, ilość i źródła powstawania odpadów	40
3.1.1.1 Odpady inne niż niebezpieczne.....	41
3.1.1.2 Odpady niebezpieczne.....	45
3.1.1.2.1 Odpady medyczne i weterynaryjne.....	48
3.1.1.2.2 Oleje odpadowe.....	49
3.1.1.2.3 Zużyte baterie i akumulatory.....	50
3.1.1.2.4 Odpady zawierające PCB	50
3.1.1.2.5 Pojazdy wycofane z eksploatacji	51
3.1.1.2.6 Zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny.....	51
3.1.1.2.7 Odpady zawierające azbest.....	52
3.1.1.2.8 Środki ochrony roślin oraz opakowania zawierające pozostałości substancji niebezpiecznych.....	54
3.1.1.3 Odpady pozostałe	54
3.1.1.3.1 Zużyte opony.....	54
3.1.1.3.2 Odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej	55
3.1.1.3.3 Odpady opakowaniowe	55
3.1.2 Rodzaje i ilości odpadów poddanych procesom odzysku.....	56
3.1.2.1 Odpady inne niż niebezpieczne.....	56
3.1.2.2 Odpady niebezpieczne	59
3.1.3 Rodzaje i ilości odpadów poddanych procesom unieszkodliwiania.....	59
3.1.3.1 Odpady inne niż niebezpieczne.....	59
3.1.4 Instalacje do odzysku i unieszkodliwiania odpadów poza składowaniem.....	59
3.1.5 Składowanie odpadów	62
3.2 PROGNOZA ILOŚCI I JAKOŚCI ODPADÓW POWSTAJĄCYCH W SEKTORZE GOSPODARCZYM	64
3.2.1 Odpady inne niż niebezpieczne.....	64
3.2.2 Odpady niebezpieczne	64
3.2.2.1 Odpady medyczne i weterynaryjne.....	64
3.2.2.2 Oleje odpadowe.....	64
3.2.2.3 Zużyte baterie i akumulatory.....	64
3.2.2.4 Odpady zawierające PCB	64
3.2.2.5 Pojazdy wycofane z eksploatacji	64
3.2.2.6 Zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny.....	65
3.2.2.7 Odpady zawierające azbest.....	65
3.2.2.8 Środki ochrony roślin oraz opakowania zawierające pozostałości substancji niebezpiecznych.....	65
3.2.3 Odpady pozostałe	65
3.2.3.1 Zużyte opony.....	65
3.2.3.2 Odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej	65

PLAN GOSPODARKI ODPADAMI DLA POWIATU RYBNICKIEGO
NA LATA 2009 – 2012

3.2.3.3 Odpady opakowaniowe	65
3.3. IDENTYFIKACJA PROBLEMÓW	65
3.4 CELE W ZAKRESIE GOSPODARKI ODPADAMI WYTWARZANYMI W SEKTORZE GOSPODARCZYM	66
3.4.1 Odpady inne niż niebezpieczne.....	66
3.4.2 Odpady niebezpieczne.....	66
3.4.2.1 Odpady medyczne i weterynaryjne.....	66
3.4.2.2 Oleje odpadowe.....	66
3.4.2.3 Zużyte baterie i akumulatory.....	66
3.4.2.4 Odpady zawierające PCB	66
3.4.2.5 Pojazdy wycofane z eksploatacji	67
3.4.2.6 Zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny.....	67
3.4.2.7 Odpady zawierające azbest.....	67
3.4.2.8 Środki ochrony roślin i opakowania zawierające pozostałości substancji niebezpiecznych.....	67
3.4.3 Odpady pozostałe.....	67
3.4.3.1 Zużyte opony.....	67
3.4.3.2 Odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej	68
3.4.3.3 Odpady opakowaniowe	68
3.4.3.4 Osady ściekowe	68
3.5 KIERUNKI DZIAŁAŃ W ZAKRESIE GOSPODARKI ODPADAMI WYTWARZANYMI W SEKTORZE GOSPODARCZYM.....	68
3.5.1 Odpady niebezpieczne	68
3.5.1.1 Odpady medyczne i weterynaryjne.....	68
3.5.1.2 Oleje odpadowe.....	69
3.5.1.3 Zużyte baterie i akumulatory.....	69
3.5.1.4 Odpady zawierające PCB	69
3.5.1.5 Pojazdy wycofane z eksploatacji	69
3.5.1.6 Zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny.....	69
3.5.1.7 Odpady zawierające azbest.....	69
3.5.1.8 Środki ochrony roślin i opakowania zawierające pozostałości substancji niebezpiecznych.....	70
3.5.2 Odpady pozostałe	70
3.5.2.1 Zużyte opony.....	70
3.5.2.2 Odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej	70
4 ROZPOZNANIE ŹRÓDEŁ POZYSKIWANIA ŚRODKÓW FINANSOWYCH NA REALIZACJĘ PLANU GOSPODARKI ODPADAMI.....	70
4.1 FINANSOWANIE ZE ŚRODKÓW FUNDUSZY UNII EUROPEJSKIEJ	72
5 HARMONOGRAM REALIZACJI DZIAŁAŃ ORAZ SZACUNKOWE KOSZTY ZAKTUALIZOWANEGO SYSTEMU GOSPODARKI ODPADAMI	73
6 SYSTEM MONITORINGU I OCENY REALIZACJI ZAMIERZONYCH CELÓW	75
7 WNIOSKI Z ANALIZY ODDZIAŁYWANIA PROJEKTU ZAKTUALIZOWANEGO PGO NA ŚRODOWISKO	77
8 STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM.....	79
9 WYKORZYSTANE MATERIAŁY	85
ZAŁĄCZNIK 1	86

SPIS TABEL

Tabela 1. Stan realizacji zmian i nowych zadań ustawowych przez gminy powiatu rybnickiego	12
Tabela 2. Zestawienie ilości odpadów komunalnych zmieszanych zebranych na terenie gmin powiatu rybnickiego [Mg/rok].....	13
Tabela 3. Wskaźniki wytwarzania odpadów przyjęte do wyznaczenia bilansu wytwarzanych odpadów komunalnych w podziale na tereny wiejskie i miejskie.....	14
Tabela 4. Bilans odpadów komunalnych wytworzonych ogółem w latach 2006 - 2008. na terenie powiatu rybnickiego w podziale na 15 strumieni odpadów komunalnych [Mg].....	14
Tabela 5. Zestawienie ilości odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gmin powiatu rybnickiego w latach 2006 – 2008[Mg].....	15
Tabela 6. Bilans odpadów ulegających biodegradacji wytworzonych w latach 2006-2008 w powiecie rybnickim [Mg].....	15
Tabela 7. Bilans odpadów opakowaniowych wytworzonych na terenie powiatu rybnickiego w latach 2006 – 2008 [Mg].....	16
Tabela 8. Zestawienie ilości odpadów opakowaniowych zebranych w poszczególnych gminach powiatu rybnickiego w latach 2007 - 2008 [Mg/rok].....	16
Tabela 9. Firmy zajmujące się odbiorem odpadów komunalnych z terenu gmin powiatu rybnickiego	22
Tabela 10. Składowiska odpadów i obiekty odzysku, do których przekazywane są odpady z poszczególnych gmin powiatu rybnickiego.....	25
Tabela 11. Wskaźniki wytworzenia poszczególnych strumieni odpadów komunalnych na terenach wiejskich i miejskich w powiecie rybnickim w latach 2009 - 2018 [kg/M rok] wg Aktualizacji planu gospodarki odpadami dla woj. śląskiego.....	28
Tabela 12. Prognozowana ilość odpadów komunalnych wg strumieni na lata 2009 - 2018 dla powiatu rybnickiego [Mg/rok].....	29
Tabela 13. Prognozowana ilość wytworzonych odpadów ulegających biodegradacji na terenie powiatu rybnickiego w latach 2009 - 2018.....	30
Tabela 14. Prognoza ilości odpadów niebezpiecznych w strumieniu odpadów komunalnych w powiecie rybnickim w latach 2009 - 2018	30
Tabela 15. Prognoza ilości odpadów opakowaniowych dla powiatu rybnickiego [Mg/rok].....	31
Tabela 16. Planowany recykling i unieszkodliwianie odpadów komunalnych ulegających biodegradacji na terenie powiatu rybnickiego w latach 2009-2018 [Mg/rok].....	32
Tabela 17. Ilości odpadów komunalnych do odzysku i unieszkodliwiania w powiecie rybnickim [Mg].....	33
Tabela 18. Wykaz obiektów funkcjonujących w ramach Regionu 5.....	40
Tabela 19. Klasyfikacja i ilości odpadów innych niż niebezpieczne wytworzonych w sektorze gospodarczym w latach 2007 - 2008	41
Tabela 20. Klasyfikacja i ilości odpadów niebezpiecznych wytworzonych w sektorze gospodarczym w latach 2007 - 2008.....	45
Tabela 21. Ilość Zakładów Opieki Zdrowotnej oraz wchodzących w ich skład placówek i komórek organizacyjnych na terenie powiatu rybnickiego	48
Tabela 22. Ilość olejów odpadowych wytworzona na terenie powiatu rybnickiego w latach 2007 - 2008....	50
Tabela 23. Ilość odpadów z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej wytworzonych na terenie powiatu rybnickiego w latach 2007 - 2008.....	55
Tabela 24. Ilość odpadów opakowaniowych wytworzonych na terenie powiatu rybnickiego w latach 2007 - 2008	56
Tabela 25. Rodzaj oraz ilość odpadów w sektorze gospodarczym poddana poszczególnym procesom odzysku w latach 2007 – 2008.....	56
Tabela 26. Harmonogram działań inwestycyjnych i pozainwestycyjnych w latach 2009 – 2018.....	73
Tabela 27. Wskaźniki monitorowania Planu Gospodarki Odpadami	76

SPIS RYSUNKÓW

Rysunek 1. Prognoza wytwarzania odpadów ulegających biodegradacji oraz przewidywane ilości do odzysku i składowania w latach 2009 – 2018.....	33
Rysunek 2. Struktura wytwarzania odpadów innych niż niebezpieczne w sektorze gospodarczym w 2007 i 2008 r.....	45
Rysunek 3. Struktura wytwarzania odpadów niebezpiecznych na terenie powiatu rybnickiego w 2007 i 2008 r.....	47
Rysunek 4. Procentowy udział odpadów poddanych poszczególnym procesom odzysku w latach 2007 – 2008 na terenie powiatu rybnickiego.....	58
Rysunek 5. Procentowy udział poszczególnych grup odpadów poddanych procesom odzysku w latach 2007 - 2008 w instalacjach funkcjonujących na terenie powiatu rybnickiego	59
Rysunek 6. Instalacje do odzysku i unieszkodliwiania odpadów/obiekty unieszkodliwiania odpadów w gminach powiatu rybnickiego.....	63

1 Wprowadzenie

1.1 Podstawa prawna opracowania

Podstawą opracowania aktualizacji "Planu gospodarki odpadami dla powiatu rybnickiego" jest umowa z dnia 30.04.2009 r. roku zawarta pomiędzy Zarządkiem Powiatu Rybnickiego a IGO Sp. z o. o. z siedzibą w Katowicach.

Opracowanie aktualizacji Planu Gospodarki Odpadami dla powiatu rybnickiego jest realizacją obligacyjnego obowiązku nałożonego m.in. na powiaty i gminy zapisem ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (Dz. U. z 2007 r. Nr 39, poz. 251, z późn. zm.).

Zgodnie z art. 15 ust. 7 ustawy o odpadach Plan Gospodarki Odpadami obejmuje wszystkie rodzaje odpadów powstających na terenie danej jednostki administracyjnej oraz przywożonych na jej teren, w szczególności odpady komunalne z uwzględnieniem odpadów ulegających biodegradacji, odpady opakowaniowe, odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej oraz odpady niebezpieczne, w tym pojazdy wycofane z eksploatacji, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, odpady zawierające PCB, odpady zawierające azbest, odpady medyczne i weterynaryjne, oleje odpadowe, zużyte baterie i akumulatory.

Dokumentem nadrzędnym wobec Planu Gospodarki Odpadami dla powiatu rybnickiego jest Krajowy Plan Gospodarki Odpadami 2010 (KPGO 2010) i Aktualizacja planu gospodarki odpadami dla województwa śląskiego maj 2009 r.

1.2 Zakres opracowania

Zakres opracowania zrealizowany został zgodnie z zasadami określonymi w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 kwietnia 2003 r. w sprawie sporządzania planów gospodarki odpadami (Dz. U. Nr 66, poz. 620) oraz Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 13 marca 2006 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie sporządzania planów gospodarki odpadami (Dz. U. Nr 46, poz. 333)

Dla potrzeb konstrukcyjnych niniejszego dokumentu dokonano podziału odpadów na dwie zasadnicze grupy:

1. Odpady powstające w sektorze komunalnym: odpady komunalne, opakowaniowe, komunalne osady ściekowe.
2. Odpady powstające w sektorze gospodarczym: odpady przemysłowe, w tym odpady niebezpieczne tj. odpady medyczne i weterynaryjne, oleje odpadowe, zużyte baterie i akumulatory, odpady zawierające PCB, pojazdy wycofane z eksploatacji, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, odpady zawierające azbest i opakowania po środkach niebezpiecznych.

Plan Gospodarki Odpadami dla powiatu rybnickiego oprócz niniejszego rozdziału 1 składa się z następujących części:

Rozdział 2 Opisuje aktualny stan gospodarki odpadami komunalnymi, prognozy, cele, kierunki i działania w gospodarce odpadami komunalnymi. W sektorze komunalnym uwzględniono odpady komunalne (wraz z niebezpiecznymi) oraz komunalne osady ściekowe.

Rozdział 3 Opisuje aktualny stan gospodarki odpadami z sektora gospodarczego, prognozy, cele, kierunki działań w gospodarce odpadami przemysłowymi z uwzględnieniem odpadów niebezpiecznych takich jak odpady z jednostek służby zdrowia i weterynaryjne, oleje odpadowe, zużyte baterie i akumulatory, odpady zawierające PCB, pojazdy wycofane

z eksploatacji, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny a także opakowania po środkach niebezpiecznych i zawierające azbest.

- Rozdział 4** Prezentuje źródła pozyskiwania środków finansowych na realizację Planu Gospodarki Odpadami z uwzględnieniem zarówno krajowych jednostek finansujących jak i środków z funduszy Unii Europejskiej,
- Rozdział 5** Przedstawia harmonogram realizacji działań oraz szacunkowe koszty zaktualizowanego systemu gospodarki odpadami,
- Rozdział 6** Mówi o organizacji i zasadach monitoringu systemu gospodarki odpadami,
- Rozdział 7** W rozdziale tym przedstawiono wnioski z analizy oddziaływania na środowisko projektu zaktualizowanego planu,
- Rozdział 8** Zawiera streszczenie Planu Gospodarki Odpadami dla powiatu rybnickiego w języku niespecjalistycznym,
- Rozdział 9** Przedstawia wykorzystane materiały.

1.3 Charakterystyka powiatu rybnickiego

Charakterystykę środowiska przyrodniczego na terenie powiatu rybnickiego przedstawiono w oparciu o Aktualizację „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Rybnickiego” na lata 2008-2011 (z perspektywą na lata 2012-2015).

Powiat rybnicki położony jest w środkowo-zachodniej części województwa śląskiego w obszarze Płaskowyżu Rybnickiego. W skład Powiatu wchodzi 5 gmin:

- gmina miejsko-wiejska Czerwionka-Leszczyny,
- gminy wiejskie (Gaszowice, Jejkowice, Lyski, Świerklany).

Powierzchnia powiatu rybnickiego wynosi 22,5 ha (225 km²), co stanowi 1,8% powierzchni województwa.

Morfologia i budowa geologiczna

Według podziału fizycznogeograficznego (J. Kondracki), powiat rybnicki położony jest w obszarze Płaskowyżu Rybnickiego, między Kotliną Raciborską na zachodzie, Kotliną Ostrawską na południu i Kotliną Oświęcimską na wschodzie, przechodząc bez wyraźnej granicy w Równinę Pszczyńską, od Północy przylega do Wyżyny Katowickiej. Obejmuje południową część górnośląskiego zagłębia węglowego, w której fundament skał karbońskich pokrywają osady morza mioceńskiego, zawierające złoża soli, gipsu i siarki na powierzchni zaś zalegają gliny, żwiry i piaski czwartorzędowe. Na południe od Rybnika płaskowyż wznosi się do 324 m (wzniesienie Ramża), górując do 100 m ponad doliną Odry i 70 m ponad doliną Wisły. W latach 1960-1980 wybudowano na terenie Płaskowyżu Rybnickiego 8 kopalń wydobywających węgiel wysokiej jakości, powstały koksownie, brykietownie i duża elektrownia. Powstał drugi po GOP rejon przemysłowy - Rybnicki Okręg Węglowy (ROW).

Geologicznie teren powiatu rybnickiego zalicza się do Górnośląskiego Zagłębia Węglowego. W podłożu występują głównie utwory karbonu, trzeciorzędu i czwartorzędu. Zgodnie z szczegółową mapą geologiczną Polski w skali 1:50 000 w obszarze powiatu wyróżniamy następujące jednostki:

KARBON GÓRNY

- Warstwy orzeskie (łupki, piaskowce i węgiel) - występują w okolicach Czerwionki, Jaškowic, Dębieńska.

TRZECIORZĘD - MIOCEN

- Piaski i iły - reprezentowane jako seria naprzemianległych warstewek piaskowców i iłów o grubości od kilku do kilkunastu cm. W stropie tej serii najczęściej spotyka się zwięzłe iły,

plastyczne, barwy od niebieskoszarej do pstrej. Są to ropy tłuste, bezwapienne z małą domieszką miki, niewarstwowane. Wiek ich określa się na terton górny.

CZWARTORZĘD - PLEJSTOCEN

- Piaski i żwiry wodnolodowcowe (dolne) - są najstarszymi osadami plejstoceńskimi na omawianym terenie, w skład których wchodzi najczęściej piaski drobno lub średnioziarniste oraz różnoziarniste z warstewkami żwiru i otoczakami skał północnych i karpaccich. W stropie serii występuje zazwyczaj materiał grubszy, najczęściej silnie gliniasty, z większą ilością żwirów i otoczaków - głównie piaskowców glaukonitowych, kwarców i krzemieni. W spągu odsłaniają się piaski drobnoziarniste warstwowane poziomo, miejscami ukośnie. Miąższość utworów piaszczystych osiąga 25 m.
- Gliny zwałowe, są to gliny zwięzłe z głazami barwy brunatno-zielonkawej do szarej. Wydzielenie to zaznacza prawdopodobnie maksymalny zasięg transgresji lądolodu na tym obszarze. Miąższość tego wydzielenia waha się od kilku do kilkunastu metrów.
- Piaski i żwiry wodnolodowcowe (górne) - wykształcone jako seria piasków drobno i różnoziarnistych z warstwami żwirów, z dużą ilością otoczaków. Wśród otoczaków dominują piaskowce glaukonitowe, kwarcy, granity i krzemienie. Miąższość tej serii wynosi kilka metrów.
- Lessy (lessopodobne) - są to utwory nietypowe, bardzo zbliżone do lessu, w dużym stopniu przeobrażone, z pojedynczymi głazami przeważnie kwarców. Lokalnie występują w postaci gliny pylastej, silnie zapiaszczone.

CZWARTORZĘD - HOLOCEN

- Osady rzeczne - wykształcone w postaci mad i piasków rzecznych tarasu zalewowego Odry. Mady są zwięzłe, ilaste, brunatnoszare. Poniżej mad występują piaski drobnoziarniste z warstwami żwirów i otoczakami piaskowców.

Klimat

Powiat rybnicki położony jest w obrębie dzielnicy klimatycznej - podkarpackiej. Dzielnica podkarpacka cechuje się średnimi rocznymi opadami od 600 mm do 900 mm. Maksymalne sumy miesięczne opadów notowane są w czerwcu i lipcu, zaś minimalne w lutym oraz marcu. W ciągu roku dominują wiatry wiejące z sektora zachodniego (SW, W, NW) stanowiące łącznie 37% oraz wiatry południowe (15%) o średnich prędkościach od 2 do 3 m/s. Liczba dni z przymrozkami na terenie całego powiatu wynosi 100-150, z pokrywą śnieżną 80-100, a długość okresu wegetacyjnego trwa około 200-210 dni. Średnia roczna temperatura waha się od 5,5^oC do 7,5^oC. Najcieplejszym miesiącem jest lipiec, zaś najchłodniejszym styczeń.

Wody powierzchniowe

Powiat rybnicki należy do prawostronnego dorzecza Odry. Głównymi ciekami rzecznyymi terenu powiatu jest Bierawka, Sumina, Ruda, Szotkówka. Rzeka Bierawka jest największym ciekim powiatu rybnickiego, bierze swój początek w Bujakowie (poza obszarem Powiatu Rybnickiego) na wysokości 310 m n.p.m., a uchodzi do Odry w jej 82,3 km. Łączna długość rzeki wynosi 55,5 km. W obszarze powiatu rybnickiego przepływa przez gminę Czerwionka-Leszczyny. W swoim dalszym biegu przepływa przez duże obszary leśne pomiędzy Kozłem, Gliwicami, Raciborzem. Częścią sieci hydrograficznej terenu powiatu rybnickiego są również stawy rybne i niewielkie zbiorniki wodne związane z odkształceniami terenów górniczych i powstawaniem niecek wypełnionych wodą. Sztuczne zbiorniki wodne znajdują się w dolinie Bierawki (zbiornik Tama), dopływach rzeki Ruda: w dolinie potoku Radziejowskiego oraz potoku Woszczyckiego (Staw Gichta, Staw Garbocz, Stawy Łącuchowe). Na terenie powiatu rybnickiego funkcjonuje, w oparciu o przepisy Prawa wodnego kilka spółek wodnych.

Wody podziemne

Obszar powiatu rybnickiego wchodzi w skład przedkarpackiego regionu hydrogeologicznego, podregionu rybnickiego. Poziomy wodonośne występują głównie w czwartorzędowych piaskach,

piaskach pylastych miocenu oraz piaskowcach i mułowcach karbonu górnego. Powiat rybnicki leży w zasięgu Głównego Zbiornika Wód Podziemnych (GZWP). Jest to 345 QDP Rybnik (GZWP w utworach czwartorzędu, obszar 72 km², typ zbiornika - porowy o średniej głębokości ujęć 20-60 m, szacunkowe zasoby dyspozycyjne - 8 tys. m³/dobę). W bezpośrednim sąsiedztwie Powiatu, po stronie południowo-wschodniej znajduje się GZWP 346 QDP Pszczyna-Żory (GZWP w utworach czwartorzędu, obszar 180 km², typ zbiornika -porowy o średniej głębokości ujęć 15-40 m, szacunkowe zasoby dyspozycyjne - 31 tys. m³/dobę). W 2006 roku badania jakości wód podziemnych prowadzone były w sieci krajowej - przez Państwowy Instytut Geologiczny. Ocena jakości wód została wykonana w oparciu o Klasyfikację jakości zwykłych wód podziemnych dla potrzeb monitoringu środowiska [PIOŚ, 1993]. Jakość wód podziemnych zbiorników GZWP w sieci krajowej odpowiadała klasom:

- GZWP 345 QDP - III klasa,
- GZWP 346 QDP - III klasa.

Na terenie gminy Czerwionka-Leszczyny usytuowany jest punkt poboru wód podziemnych dla badań jakości wód w monitoringu krajowym WIOŚ - nr 1705 w sołectwie Bełk. W 2006 roku badania jakości wód podziemnych w punkcie 1705 wskazały jakość ogólną wód podziemnych - III klasy, jakość ze względu na zawartość azotu - I klasy, jakość ze względu na zawartość żelaza - IV klasy.

Lasy

Lasy i grunty leśne powiatu rybnickiego zajmują 32,5% jego powierzchni (2006 r.). Lasy będące własnością Skarbu Państwa zajmują powierzchnię - 6 672,55 ha, lasy nie będące własnością Skarbu Państwa (osób fizycznych, komunalne, spółek) -719,00 ha.

Potencjalną roślinność stanowią: lasy łęgowe w dolinach rzecznych, lasy wierzbowo-topolowe wzdłuż potoków - olszyna, lasy dębowo-grabowe wilgotne: grądy niskie, lasy dębowo-grabowe oraz bory mieszane dębowo-sosnowe i lasy bukowe-buczyna karpacka. Stopień dominacji siedlisk sztucznych jest zróżnicowany i wynosi on około 5% w okolicach Szczekowic, około 40% na terenach gminy Lyski i blisko 100 % w rejonie Leszczyn, Świerklan, Gaszowic i Jejkowic. Stan zachowania cennych elementów flory i fauny oraz cennych, naturalnych lub półnaturalnych ekosystemów jest zróżnicowany. Na terenie powiatu znajdują się obszary cenne, charakteryzujące się dużym udziałem rzadkich i ginących gatunków, jak fragmenty dobrze zachowanych grądów (Tilio-Carpinetum) w okolicach Szczekowic, żywej buczyny sudeckiej (Dentario enneaphyllidis-Fagetum) koło Książenic i borów bagiennych (Vaccinio uliginosi-Pinetum) i olsów (Ribeso nigri-Alnetum) w różnych częściach powiatu.

Na terenie powiatu występuje Park Krajobrazowy Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich, który powstał na mocy Rozporządzenia Wojewody Katowickiego z dnia 23 listopada 1993 r. i łącznie obejmuje obszar 49,387 ha (w tym 13, 076 ha w granicach Powiatu Rybnickiego). Od północy i południa przylega do niego pięć stref otulinowych o łącznej powierzchni 14,010 ha. Obszar Parku położony jest w obrębie zlewni Rudy, Suminy i Bierawki. Obfitość wód, zwłaszcza powierzchniowych, przyczyniła się do znacznego zróżnicowania warunków siedliskowych, a co za tym idzie do rozwoju wielu cennych gatunków flory i fauny. Park Krajobrazowy „Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich” chroni przestrzeń głównego w południowej Polsce korytarza ekologicznego przebiegającego równoleżnikowo. Łączy on doliny górnej Wisły i Odry oraz strefy podgórskie Karpat i Sudetów. Tworzą go zwarte kompleksy lasów rudzkich i pszczyńskich. Krytyczny, najwyższy pas pomostu ekologicznego znajduje się wokół Szczekowic.

Obecnie na terenie powiatu rybnickiego brak jest innych powołanych małoobszarowych form ochrony przyrody, choć istnieją cenne ekosystemy, które warto chronić.

Gleby

Typy gleb występujących na terenie powiatu rybnickiego związane są z budową geologiczną przypowierzchniowych warstw gruntu, warunkami klimatycznymi oraz stosunkami wodnymi. Przeważają gleby średnio urodzajne, głównie bielcowe, gleby bielcowo-brunatne, wytworzone na piaskach gleby mułowcowo - bagienne oraz tzw. gleby początkowego stadium rozwoju.

Gminy należące do powiatu rybnickiego są rozwinięte pod względem rolniczym, na terenie powiatu zlokalizowanych jest około 3000 gospodarstw rolnych, w większości to gospodarstwa małe i średnie do 5 ha, tylko około 3% stanowią gospodarstwa o powierzchni powyżej 10 ha.

W gospodarstwach rolnych uprawia się głównie zboża, rośliny przemysłowe, ziemniaki, warzywa, hoduje się głównie trzodę chlewną i drób. Na terenie powiatu rybnickiego rolnicy prowadzą również hodowlę pieczarek i kwiatów pod szkłem.

Zagrożeniem dla środowiska glebowego i powierzchni ziemi jest oddziaływanie górnictwa węgla kamiennego. Obszary gmin Świerklany, Czerwionka-Leszczyny, Gaszowice, Jejkowice i Lyski podlegają przeobrażeniom powierzchni ziemi oraz zmianie stosunków wodnych na skutek prowadzonej na terenach tych gmin eksploatacji węgla kamiennego. Szkody górnicze, uwidaczniają się przede wszystkim w postaci osiadań terenów, dochodzących nawet do kilkunastu metrów, zmiany stosunków wodnych powodujących wysychanie wody w studniach oraz lokalne podtopienia gruntów. W obszarze gminy Świerklany uwidaczniają się skutki działalności KWK Jankowice, KWK Chwałowice, KWK Borynia, KWK Marcel. W obszarze gminy Czerwionka-Leszczyny - byłej KWK Dębieńsko. W obszarach gmin Gaszowice i Jejkowice, Lyski -KWK „Rydułtowy”. Na większości obszarów górniczych (poza Gminą Jejkowice) skutki wpływu eksploatacji ujawniają się występowaniem III kategorii szkód górniczych, powodujących liczne ujemne skutki w środowisku polegające na przekształceniu jego pierwotnego stanu, uszkodzenia obiektów budowlanych i inne negatywne oddziaływania.

Nie bez znaczenia dla jakości gleb są również hałdy odpadów pogórnich, które powodują zanieczyszczenia wód podziemnych i gleby związkami chemicznymi, związkami radioaktywnymi i metalami ciężkimi.

2 Odpady powstające w sektorze komunalnym

2.1 Analiza stanu aktualnego gospodarki odpadami

2.1.1 Stan realizacji zmian i nowych zadań ustawowych

„Plan Gospodarki Odpadami dla powiatu rybnickiego” został przyjęty Uchwałą nr XXIII/119/04 Rady Powiatu w Rybniku z dnia 7 października 2004 roku. Od tego czasu nastąpiły zmiany w ustawach środowiskowych m. in. w ustawie o odpadach, o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, prawie ochrony środowiska, ustawie o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej i depozytowej, o zużytych sprzęcie elektrycznym i elektronicznym. Część zmian jest czysto porządkowych jednak wiele nakłada nowe zadania i obowiązki na samorządy. Z ustaw tych najważniejsze zmiany i nowe zadania ustawowe wprowadzają: ustawa o odpadach i ustawa o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Ustawa o utrzymaniu czystości i porządku w gminie jest jednym z kluczowych przepisów, który nakazuje każdej gminie wydanie odrębnej uchwały ustalającej szczegółowe zasady utrzymania czystości i porządku na jej terenie w postaci regulaminu. Regulamin taki jest zatem aktem prawa miejscowego powszechnie obowiązującego na terenie gminy, której rada go uchwaliła. Wg art. 4 ust. 3 cytowanej ustawy rada gminy jest zobowiązana dostosować regulamin do gminnego planu gospodarki odpadami w terminie nie dłuższym niż trzy miesiące od daty uchwalenia tego planu.

Rada gminy w regulaminie ustala szczegółowe zasady utrzymania czystości i porządku na terenie gminy dotyczące m.in.:

- wymagań w zakresie utrzymania czystości i porządku na terenie nieruchomości,
- prowadzenia we wskazanym zakresie selektywnej zbiórki odpadów komunalnych, co jest związane z regulacjami art. 6 nakazującymi stosowanie niższych stawek opłat, jeżeli odpady są zbierane w sposób selektywny,
- uprzątnięcie błota, śniegu, lodu i innych zanieczyszczeń z części nieruchomości służących do użytku publicznego,
- mycia i naprawy pojazdów samochodowych poza myjniami i warsztatami naprawczymi.

Zadaniem uchwalenia regulaminu jest również wskazanie rodzaju i minimalnej pojemności urządzeń przeznaczonych do zbierania odpadów komunalnych na terenie nieruchomości, warunków rozmieszczania tych urządzeń oraz ich utrzymania w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym. Ponadto w regulaminie utrzymania czystości i porządku w gminie określa się także częstotliwość i sposób pozbywania się odpadów komunalnych, wymagania dotyczące maksymalnego

PLAN GOSPODARKI ODPADAMI DLA POWIATU RYBNICKIEGO
NA LATA 2009 – 2012

poziomu odpadów komunalnych ulegających biodegradacji dopuszczonych do składowania na składowiskach odpadów oraz innych założeń wynikających z gminnego planu gospodarki odpadami. Stan realizacji zadań przez gminy powiatu rybnickiego przedstawiono w tabeli 1.

Tabela 1. Stan realizacji zmian i nowych zadań ustawowych przez gminy powiatu rybnickiego

Lp.	Nazwa Gminy	Nazwa zadania i data obowiązywania				
		Przyjęcie gminnego planu gospodarki odpadami (GPGO)	Uchwalenie regulaminu utrzymania czystości i porządku w gminie	Określenie i podanie do publicznej wiadomości wymagań, jakie muszą spełniać przedsiębiorcy ubiegający się o uzyskanie zezwoleń na odbiór odpadów komunalnych oraz opróżnianie zbiorników bezodpływowych i transport nieczystości ciekłych	Utworzenie i funkcjonowanie ewidencji umów zawartych przez właścicieli nieruchomości na odbieranie odpadów komunalnych oraz opróżnianie zbiorników bezodpływowych i transport nieczystości ciekłych	Przedstawienie pierwszego sprawozdania z realizacji planu gospodarki odpadami za okres od uchwalenia GPGO
1.	Czerwionka-Leszczyzny	+	+ 16.08.2006r	+ 12.02.2008r	-	+
2.	Jejkowice	+	+ 23.06.2006r.	+ 15.05.2006r.	+	+
3.	Gaszowice	+	+ 25.10. 2006 zm. 26.04.07r.	+ 18.05.2006r.	+	+
4.	Lyski	+	+ 30.05.2005 r.	+ 15.09. 2006r.	+	+
5.	Świerklany	+	+ 29.03.2006r. Zm.30.01.08r.	+ 08.06.2006r.	+	+

Objaśnienia: + zadanie zrealizowano - nie zrealizowano

Reasumując:

- wszystkie gminy przyjęły plany gospodarki odpadami oraz przedstawiły sprawozdania z ich realizacji,
- wszystkie gminy uchwaliły nowy regulamin utrzymania czystości i porządku w gminie,
- wszystkie gminy określiły wymagania jakie muszą spełniać przedsiębiorcy ubiegający się o uzyskanie zezwoleń na gospodarowanie odpadami komunalnymi wg nowych zasad,
- ewidencja umów zawartych przez właścicieli nieruchomości na odbieranie odpadów komunalnych oraz opróżnianie zbiorników bezodpływowych i transport nieczystości ciekłych nie funkcjonuje w jednej gminie – Czerwionka – Leszczyzny.

2.1.2 Rodzaj, ilość i źródła powstawania odpadów komunalnych

Odpady komunalne wg Ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku o odpadach (Dz. U. 2007 r. Nr 39, poz. 251 z późn. zm.) to odpady powstające w gospodarstwach domowych, a także odpady nie zawierające odpadów niebezpiecznych, pochodzące od innych wytwórców, które ze względu na swój charakter lub skład są podobne do odpadów powstających w gospodarstwach domowych”. Odpady komunalne wytwarzane są przede wszystkim przez gospodarstwa domowe oraz obiekty infrastruktury (handel, usługi i rzemiosło, targowiska, szkolnictwo itp.).

Typowymi rodzajami odpadów są odpady organiczne (pochodzenia roślinnego, zwierzęcego itp.), odpady mineralne, papier i tektura, tworzywa sztuczne, materiały tekstylne, szkło, metale. W strumieniu odpadów komunalnych znajdują się ponadto odpady wielkogabarytowe, odpady ulegające biodegradacji pochodzące z pielęgnacji terenów zielonych, odpady niebezpieczne takie jak: zużyte baterie i akumulatory, świetlówki, detergenty, odczynniki fotograficzne, leki, przepracowane

oleje, zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne, drewno zawierające substancje niebezpieczne itp., a także odpady z remontów i demontażu obiektów budowlanych.

Ilość odpadów komunalnych zebranych w latach 2007-2008 na terenie gmin powiatu rybnickiego przedstawiono w tabeli 2 na podstawie danych zamieszczonych w ankietach kierowanych do gmin.

Tabela 2. Zestawienie ilości odpadów komunalnych zmieszanych zebranych na terenie gmin powiatu rybnickiego [Mg/rok]

Lp.	Gmina	Rok	
		2007	2008
1.	Czerwionka-Leszczyń	8756,50	8198,83
2.	Jejkowice	1006,95	1026,34
3.	Gaszowice	1030,65	1002,27
4.	Lyski	1722,0	1616,39
5.	Świerklany	2536,57	3472,47
RAZEM		15052,67	15316,3

Na potrzeby analizy aktualnego stanu gospodarki odpadami skonstruowane zostały bilanse ilościowo-jakościowe. Oszacowano ilości i poszczególne strumienie odpadów komunalnych na podstawie wskaźników zawartych w Aktualizacji planu gospodarki odpadami dla województwa śląskiego, które przedstawiają się następująco:

Małe miasto:

Odpady z gospodarstw domowych:	230 kg/M/rok
Odpady z infrastruktury:	95 kg/M/rok
Odpady z ogrodów i parków:	12 kg/M/rok
Odpady z targowisk:	3 kg/M/rok
Odpady z czyszczenia ulic i placów:	7 kg/M/rok
Odpady wielkogabarytowe:	15 kg/M/rok
Łącznie:	362 kg/M/rok

Wieś:

Odpady z gospodarstw domowych:	140 kg/M/rok
Odpady z infrastruktury:	30 kg/M/rok
Odpady z ogrodów i parków:	3 kg/M/rok
Odpady z targowisk:	3 kg/M/rok
Odpady z czyszczenia ulic i placów:	2 kg/M/rok
Odpady wielkogabarytowe:	10 kg/M/rok
Łącznie:	188 kg/M/rok

Skład morfologiczny odpadów komunalnych wytwarzanych w gospodarstwach domowych w podziale na tereny miejskie i wiejskie przedstawiono w tabeli 3.

PLAN GOSPODARKI ODPADAMI DLA POWIATU RYBNICKIEGO
NA LATA 2009 – 2012

Tabela 3. Wskaźniki wytwarzania odpadów przyjęte do wyznaczenia bilansu wytwarzanych odpadów komunalnych w podziale na tereny wiejskie i miejskie

Lp.	Fracje odpadów	Skład ilościowy odpadów [kg/Mrok]	
		małe miasto	wieś
1.	Odpady komunalne z gospodarstw domowych i obiektów infrastruktury, w tym:	325,00	170,00
1.1.	Odpady kuchenne ulegające biodegradacji	107,25	30,6
1.2.	Odpady zielone	6,50	6,8
1.3.	Papier i tektura	65,00	20,4
1.4.	Odpady wielomateriałowe	13,00	5,1
1.5.	Tworzywa sztuczne	45,50	20,4
1.6.	Szkło	26,00	13,6
1.7.	Metal	16,25	8,5
1.8.	Odzież, tekstylia	3,25	1,7
1.9.	Drewno	6,50	3,4
1.10.	Odpady niebezpieczne	3,25	1,7
1.11.	Odpady mineralne, w tym frakcja popiołowa	32,50	57,8
2.	Odpady zielone z ogrodów i parków	12,00	3,00
3.	Odpady z targowisk	3,00	3,00
4.	Odpady z czyszczenia ulic i placów	7,00	2,00
5.	Odpady wielkogabarytowe	15,00	10,00
RAZEM		362,00	188,0

Bilans odpadów komunalnych wytworzonych w powiecie rybnickim w latach 2006 – 2008 w podziale na tereny wiejskie i miejskie przedstawiono w tabeli 4.

Tabela 4. Bilans odpadów komunalnych wytworzonych ogółem w latach 2006 - 2008. na terenie powiatu rybnickiego w podziale na 15 strumieni odpadów komunalnych [Mg]

Lp.	Nazwa strumienia	2006		2007		2008	
		Małe miasto	Wieś	Małe miasto	Wieś	Małe miasto	Wieś
1.	Odpady komunalne z gospodarstw domowych i obiektów infrastruktury, w tym:	9242,4	7671,1	9285,8	7783,1	9297,4	7858,9
1.1.	Odpady kuchenne ulegające biodegradacji	3050,0	1380,8	3064,3	1401,0	3068,1	1414,6
1.2.	Odpady zielone	184,8	306,8	185,7	311,3	185,9	314,4
1.3.	Papier i tektura	1848,5	920,5	1857,2	934,0	1859,5	943,1
1.4.	Odpady wielomateriałowe	369,7	230,1	371,4	233,5	371,9	235,8
1.5.	Tworzywa sztuczne	1293,9	920,5	1300,0	934,0	1301,6	943,1
1.6.	Szkło	739,4	613,7	742,9	622,6	743,8	628,7
1.7.	Metal	462,1	383,6	464,3	389,2	464,9	392,9
1.8.	Odzież, tekstylia	92,4	76,7	92,9	77,8	93,0	78,6
1.9.	Drewno	184,8	153,4	185,7	155,7	185,9	157,2
1.10.	Odpady niebezpieczne	92,4	76,7	92,9	77,8	93,0	78,6
1.11.	Odpady mineralne, w tym frakcja popiołowa	924,2	2608,2	928,6	2646,2	929,7	2672,0
2.	Odpady zielone z ogrodów i parków	341,0	135,0	340,8	136,5	339,1	137,1
3.	Odpady z targowisk	84,1	135,0	85,2	136,5	84,8	137,1
4.	Odpady z czyszczenia ulic i placów	197,8	90,5	198,8	91,0	197,8	91,4
5.	Odpady wielkogabarytowe	426,6	451,1	426,0	455,2	423,9	456,9
RAZEM		10291,9	8482,7	10336,5	8602,3	10343,0	8681,4
Ilość odpadów na 1 mieszkańca		0,362	0,188	0,364	0,189	0,366	0,190

PLAN GOSPODARKI ODPADAMI DLA POWIATU RYBNICKIEGO
NA LATA 2009 – 2012

W tabeli 5 przedstawiono ilości wytwarzanych odpadów komunalnych w latach 2006 - 2008 w poszczególnych gminach powiatu rybnickiego z podziałem na tereny wiejskie i miejskie, obliczone z uwzględnieniem wskaźników charakterystyki ilościowej odpadów przedstawionych w tabeli 5 oraz liczby ludności w danym roku (baza GUS).

Tabela 5. Zestawienie ilości odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gmin powiatu rybnickiego w latach 2006 – 2008[Mg]

Lp.	Gmina	2006		2007		2008	
		Tereny miejskie	Tereny wiejskie	Tereny miejskie	Tereny wiejskie	Tereny miejskie	Tereny wiejskie
1.	Czerwionka Leszczyny	10292	2353	10337	2383	10343	2405
2.	Gaszowice	-	1652		1671	-	1686
3.	Jejkowice	-	695		709	-	715
4.	Lyski	-	1688		1710	-	1726
5.	Świerklany	-	2096		2129	-	2149
RAZEM		10292	8483	10337	8602	10343	8681

Odpady ulegające biodegradacji

Ze względu na konieczność ograniczenia ilości odpadów ulegających biodegradacji kierowanych na składowiska odpadów i podjęcia w tym celu niezbędnych działań organizacyjno - technicznych na podstawie wskaźników z Aktualizacji planu gospodarki odpadami dla województwa śląskiego zbilansowano odpady ulegające biodegradacji zawarte w odpadach komunalnych wytwarzanych na terenie powiatu rybnickiego. Bilans ten przedstawiono w tabeli 6. Należy zwrócić uwagę, że w żadnej gminie powiatu rybnickiego nie wdrożono systemu zbierania odpadów ulegających biodegradacji. W powiecie tym przeważają obszary mające charakter wiejski, około 70% tego rodzaju odpadów zbieranych jest w przydomowych kompostownikach i wykorzystywana we własnym zakresie.

Tabela 6. Bilans odpadów ulegających biodegradacji wytworzonych w latach 2006-2008 w powiecie rybnickim [Mg]

Lp.	Nazwa strumienia	2006	2007	2008
1.	Odpady zielone z ogrodów i parków	382,4	381,8	381,0
2.	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne – część ulegająca biodegradacji	8431,2	8522,5	8561,0
3.	Odpady z targowisk – część ulegająca biodegradacji	110,5	110,9	111,0
RAZEM		8924,1	9015,2	9052,9

Łączna ilość odpadów ulegających biodegradacji w 2008 r. wynosiła 9053 Mg, co stanowi około 48% wszystkich wytwarzanych w 2008 r. odpadów komunalnych zbilansowanych w tabeli 5.

Odpady opakowaniowe

Ilość wytworzonych odpadów opakowaniowych na terenie powiatu rybnickiego w latach 2006 - 2008 r oszacowano według wskaźników zamieszczonych w Aktualizacji planu gospodarki odpadami dla województwa śląskiego i przedstawiono w tabeli 7.

PLAN GOSPODARKI ODPADAMI DLA POWIATU RYBNICKIEGO
NA LATA 2009 – 2012

Tabela 7. Bilans odpadów opakowaniowych wytworzonych na terenie powiatu rybnickiego w latach 2006 – 2008 [Mg]

Lp	Nazwa strumienia	2006		2007		2008	
		Tereny miejskie	Tereny wiejskie	Tereny miejskie	Tereny wiejskie	Tereny miejskie	Tereny wiejskie
1.	Papier i tektura	1848,5	920,5	1857,2	934,0	1859,5	943,1
2.	Odpady wielomateriałowe	369,7	230,1	371,4	233,5	371,9	235,8
3.	Tworzywa sztuczne	1293,9	920,5	1300,0	934,0	1301,6	943,1
4.	Szkło	739,4	613,7	742,9	622,6	743,8	628,7
5.	Metal	462,1	383,6	464,3	389,2	464,9	392,9
RAZEM		1848,5	920,5	1857,2	934,0	1859,5	943,1
SUMA		7782,0		7849,1		7885,3	

Selektywną zbiórkę odpadów opakowaniowych prowadzono w we wszystkich gminach powiatu rybnickiego. Ilość odpadów opakowaniowych i surowców wtórnych zebranych selektywnie w gminach powiatu rybnickiego w latach 2007 - 2008 przedstawiono w tabeli 8.

Tabela 8. Zestawienie ilości odpadów opakowaniowych zebranych w poszczególnych gminach powiatu rybnickiego w latach 2007 - 2008 [Mg/rok]

Lp.	Gmina	Papier i tektura		Szkło		Tworzywa sztuczne		Opakowania z metalu	
		2007	2008	2007	2008	2007	2008	2007	2008
1.	Czerwionka-Leszczyzny	33,3	58,9	247,3	249,2	43,0	52,6	0,6	2,0
2.	Jejkowice	0,1	19,7	3,7	40,0	3,9	9,4	0,01	0,9
3.	Gaszowice	0,9	1,0	63,8	49,3	36,5	28,0	1,2	0,0
4.	Lyski	0,0	2,5	102,3	137,1	14,2	17,4	0,0	0,0
5.	Świerklany	7,4	6,0	84,7	137,2	24,4	30,8	1,1	0,6
RAZEM		41,7	88,1	501,8	612,8	122,0	138,2	2,9	3,5

W analizowanych latach w powiecie rybnickim zebrano łącznie następujące ilości odpadów opakowaniowych:

- 2007 r. – 668,4 Mg,
- 2008 r. – 842,6 Mg.

Odpady wielkogabarytowe

Odpady wielkogabarytowe zbierane są we wszystkich gminach powiatu. W latach 2007 -2008 zebrano następujące ilości odpadów:

- Czerwionka - Leszczyzny – w 2007 r. – 22,0 Mg, w 2008 r. 2,2 Mg,
- Jejkowice - w 2007 r. – 1,0 Mg, w 2008 r. 10,9 Mg,
- Gaszowice w 2007 r. – 8,8 Mg,
- Lyski w 2007 r. – 12,95 Mg, w 2008 r. 5,15 Mg,
- Świerklany w 2008 r. - 30,0 Mg.

Odpady niebezpieczne

Z odpadów niebezpiecznych w powiecie rybnickim zbierany był zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny oraz baterie. W latach 2007 -2008 zebrano następujące ilości odpadów:

- Jejkowice - w 2008 r. - 0,25 Mg zużytego sprzętu EE,
- Gaszowice w 2008 r. – 10,0 Mg zużytego sprzętu EE ,
- Lyski w 2008 r. – 4,9 Mg,
- Świerklany w 2008 r. 0,27 Mg – zużyte baterie.

Zużyte baterie zbiera się także na terenie gmin: Jejkowice i Gaszowice, nie prowadzi się jednak statystyk dotyczących ilości zebranych odpadów.

Odpady budowlane

Odpady budowlane zbierano w latach 2007 – 2008 na terenie dwóch gmin: w Czerwionce – Leszczynach (w 2007 r. 181,5 Mg, w 2008 r. 54,6 Mg) i w Świerklanach (w 2008 r. 122,0 Mg).

Komunalne osady ściekowe

Komunalne osady ściekowe powstają w procesie oczyszczania ścieków w oczyszczalniach ścieków. Na ilość wytwarzanych osadów mają wpływ:

- zawartość zanieczyszczeń w ściekach,
- realizowana technologia oczyszczania,
- realizacja inwestycji z zakresu budowy i rozbudowy sieci kanalizacyjnych oraz oczyszczania ścieków,
- zmiany demograficzne.

W powiecie rybnickim oczyszczalnie ścieków znajdują się na terenie trzech gmin: Czerwionka – Leszczyny, Lyski i Świerklany. W oczyszczalniach tych w latach 2007 – 2008 wytworzono łącznie w 2007 r. 1635,3 Mg, a w 2008 r. 1643,5 Mg osadów ściekowych. Poniżej przedstawiono krótką charakterystykę poszczególnych oczyszczalni.

Oczyszczalnia Ścieków w Czerwionce-Leszczynach - mechaniczno-biologiczna zmodernizowana oczyszczalnia ścieków o przepustowości 6300 m³/dobę. Odbiornikiem ścieków oczyszczonych jest rzeka Bierawka. W latach 2007 – 2008 wytworzono następujące ilości osadów ściekowych:

- w 2007 r. – 422,3 Mg,
- w 2008 r. – 355,5 Mg.

Wytworzone osady ściekowe przekazywane są składowisko odpadów PPH Komart w Knurowie, gdzie poddawane są procesowi odzysku R15 – przetwarzanie odpadów w celu przygotowania do odzysku, w tym recyklingu (rekułtywacja zamkniętej części składowiska).

Oczyszczalnia Ścieków w Suminie (gmina Lyski) - mechaniczno – biologiczna oczyszczalnia ścieków o przepustowości 600m³/dobę, obsługująca gminę Łyski oraz Gaszowice. Odbiornikiem ścieków oczyszczonych jest rzeka Sumina. W latach 2007 – 2008 wytworzono następujące ilości osadów ściekowych:

- w 2007 r. – 471,0 Mg,
- w 2008 r. – 508,0 Mg.

Wytworzone osady ściekowe od 2007 r. wykorzystywane są na cele rolnicze.

Oczyszczalnia Ścieków w Świerklanach - mechaniczno – biologiczna oczyszczalnia ścieków o przepustowości 1620 m³/dobę. Ścieki oczyszczone odprowadzane są do ciek Kłokocinka, dalej do rzeki Rudy. W chwili obecnej oczyszczalnia w Świerklanach jest po zakończeniu prac nad rozbudową. Oficjalny odbiór nowego bloku technologicznego odbył się 14 maja 2007. W latach 2007 – 2008 wytworzono następujące ilości osadów ściekowych:

- w 2007 r. – 742,0 Mg,
- w 2008 r. – 780,0 Mg.

Wytworzone osady ściekowe przekazywane są firmie Ekopolgrunt, do rolniczego zagospodarowania.

Na terenie gmin powiatu rybnickiego trwa realizacja inwestycji z zakresu budowy i rozbudowy sieci kanalizacyjnych oraz oczyszczania ścieków. Przewiduje się stały wzrost stopnia skanalizowania powiatu przez co ograniczy się negatywny wpływ na stan środowiska naturalnego, głównie środowiska wodnego i gruntowego. Aktualnie w Gminie Świerklany wstrzymana jest budowa kanalizacji.

2.1.3 Istniejący system gospodarowania odpadami komunalnymi

Na system gospodarowania odpadami komunalnymi składają się: zbieranie, transport, odzysk i unieszkodliwianie odpadów, w tym również nadzór nad tymi działaniami oraz nad miejscami unieszkodliwiania odpadów.

Zbieranie zmieszanych odpadów komunalnych

Dane dotyczące objęcia mieszkańców poszczególnych gmin powiatu rybnickiego zorganizowanym odbiorem zmieszanych odpadów komunalnych przedstawiają się następująco:

- Czerwionka - Leszczyny – 97%
- Gaszowice – 98%
- Jejkowice – 96%
- Lyski - 97%
- Świerklany – 96%

* w oparciu o ankiety przesłane w 2009 r.

Zorganizowanym odbiorem zmieszanych odpadów komunalnych objętych jest ok. 97% mieszkańców powiatu. W gminach stosuje się zbieranie zmieszanych odpadów komunalnych do pojemników, w które wyposażeni są właściciele nieruchomości. Poniżej scharakteryzowano sposób zbiórki w poszczególnych gminach.

Czerwionka - Leszczyny

Zmieszane odpady komunalne na terenie zabudowy wielorodzinnej zbierane są w pojemnikach o pojemności 1100 litrów, natomiast na terenie zabudowy jednorodzinnej w pojemnikach o pojemności 110, 120 oraz 240 litrów. Częstotliwość wywozu odpadów ustalana jest na podstawie harmonogramu dostosowanego do potrzeb mieszkańców, niemniej jednak minimalna częstotliwość odbioru odpadów jest zgodna z zapisami regulaminu utrzymania czystości i porządku w gminie i wynosi 1 raz na miesiąc. Harmonogram wywozu odpadów dołączany jest do umowy zawieranej przez mieszkańców gminy z firmą świadczącą usługi wywozu odpadów, która posiada zezwolenie na odbiór odpadów komunalnych.

Gaszowice

Odpady komunalne – zmieszane odbierane są przez firmy świadczące usługi wywozu z częstotliwością nie mniejszą niż raz w miesiącu. Wywóz odpadów odbywa się wg harmonogramu ustalanego przez firmę świadczącą usługę, która posiada zezwolenie na odbiór odpadów komunalnych.

Jejkowice

Odbieranie zmieszanych odpadów komunalnych odbywa się przez firmę, która posiada zezwolenie na odbiór odpadów komunalnych. Harmonogram wywozu zależny jest od potrzeb danego gospodarstwa i ustalony jest przez firmy obsługujące teren gminy. Częstotliwość odbierania odpadów komunalnych z nieruchomości powinna być dostosowana do ilości wytwarzanych odpadów. Odbywa się nie rzadziej niż 1 raz w miesiącu z budynków jednorodzinnych i 1 raz w tygodniu z pozostałych obiektów i z terenów przeznaczonych do użytku publicznego.

Lyski

Zmieszane odpady komunalne na terenie gminy zbierane są przez mieszkańców do pojemników o pojemności 110, 240 i 1100 litrów, przy czym przeważającą większość (99%) stanowią te o pojemności 240 litrów. Przy budynkach użyteczności publicznej ustawione są pojemniki o pojemności 1100 litrów. Odbiór odpadów z posesji prywatnych odbywa się z częstotliwością 1 raz w miesiącu zgodnie z ustalonym harmonogramem dostarczającym mieszkańcom przez firmy wywozowe posiadające zezwolenie na odbiór odpadów komunalnych. Natomiast z budynków

użyteczności publicznej wywóz odbywa się z częstotliwością dwa razy w miesiącu co dwa tygodnie zgodnie z ustalonym harmonogramem dostarczonym przez firmę wywozową.

Świerklany

Zmieszane odpady komunalne na terenie gminy zbierane są przez mieszkańców do pojemników o pojemności min. 110 l. Odbiór odpadów z posesji prywatnych odbywa się w cyklu dwutygodniowym, przy czym dopuszcza się w przypadku zamieszkiwania (przebywania) na nieruchomości nie więcej niż 2 osób odbieranie tych odpadów w cyklu miesięcznym.

Selektywne zbieranie odpadów opakowaniowych

Na terenie powiatu rybnickiego selektywnie zbierane są odpady opakowaniowe ze szkła, tworzyw sztucznych, papieru i tektury i metali. Odpady te zbierane są w przystosowanych do tego celu pojemnikach lub workach. **System workowy i pojemnikowy** stosowany jest w gminie Czerwionka – Leszczyny natomiast **system workowy** stosowany jest w gminach: Gaszowice, Jejkowice, Lyski i Świerklany. Selektywna zbiórka odpadów opakowaniowych prowadzona jest we wszystkich gminach powiatu rybnickiego. W powiecie zebrano łącznie w 2007 r. – 668,4 Mg a w 2008 r. – 842,6 Mg odpadów opakowaniowych. Sposoby prowadzenia selektywnej zbiórki odpadów opakowaniowych i surowców wtórnych przedstawiają się następująco:

Czerwionka - Leszczyny

Selektywna zbiórka odpadów w gminie prowadzona jest zarówno w systemie workowym „u źródła” jak i pojemnikowym „gniazdowy”.

System selektywnej zbiórki odpadów „u źródła” funkcjonuje w zabudowie jednorodzinnej i oparty jest na zestawie trzech worków o następującej kolorystyce:

- worek biały – na szkło bezbarwne,
- worek zielony – na szkło kolorowe,
- worek żółty – na tworzywa sztuczne.

Minimalna częstotliwość odbioru odpadów wyselekcjonowanych wynosi 1 raz w miesiącu i odbywa się na podstawie sporządzonego harmonogramu. Selektywną zbiórką odpadów objęte jest około 5990 gospodarstw domowych.

System selektywnej zbiórki „gniazdowy” funkcjonuje w zabudowie wielorodzinnej. Obecnie rozlokowanych jest 18 gniazd do selektywnej zbiórki odpadów. W gniazdach tych ustawione są po dwa lub trzy pojemniki typu „dzwon”, do zbiórki szkła (kolor biały), papieru (kolor niebieski) i tworzyw sztucznych (kolor żółty). Ponadto na terenach Spółdzielni Mieszkaniowych Karlik w Czerwionce oraz Bełk ustawione są pojemniki siatkowe na tworzywa sztuczne w ilości 12 szt.

Gaszowice

Na terenie gminy funkcjonuje system selektywnej zbiórki „u źródła”. Zakup worków do prowadzenia selektywnej zbiórki możliwy jest bezpośrednio w firmach prowadzących działalność na terenie gminy. Stosowane są worki w następującej kolorystyce”

- worek czerwony – na odpady opakowaniowe z metali,
- worek zielony – na odpady opakowaniowe ze szkła,
- worek żółty – na odpady opakowaniowe z tworzyw sztucznych,
- worek niebieski – na odpady z papieru.

Jejkowice

Dla potrzeb selektywnego zbierania odpadów komunalnych na terenie gminy stosuje się odpowiednie pojemniki, kontenery lub worki odpowiadające rodzajowi gromadzonego odpadu według następującej kolorystyki:

- niebieski – z przeznaczeniem na papier i tektura,
- biały – z przeznaczeniem na szkło bezbarwne,
- zielony – z przeznaczeniem na szkło kolorowe,

- żółty – z przeznaczeniem na tworzywa sztuczne,
- czerwony – z przeznaczeniem na odpady wielomateriałowe i metale.

Lyski

Na terenie gminy funkcjonuje workowy system zbierania odpadów opakowaniowych „u źródła”. Właściciele posesji prywatnych nabywają worki indywidualnie w firmie z którą posiadają podpisaną umowę na odbiór zmieszanych odpadów komunalnych. Selektywną zbiórką odpadów objęte jest około 1600 posesji (tj. 75 %). Odbieranie odpadów zebranych w wyniku selektywnej zbiórki odbywa się 1 raz w miesiącu zgodnie z ustalonym harmonogramem dostarczany przez firmy wywozowe. Stosowana jest następująca kolorystyka worków:

- worek biały – szkło bezbarwne,
- worek zielony – szkło kolorowe,
- worek żółty – plastik i metale.

Świerklany

Na terenie gminy Świerklany prowadzona jest zbiórka odpadów opakowaniowych ze szkła, metali (aluminium, stal), papieru i tektury i tworzyw sztucznych w workowym systemie zbiórki „u źródła”. Stosowane są następujące kolory worków na poszczególne rodzaje odpadów:

- worek żółty – tworzywa sztuczne i opakowania z aluminium i blacha stalowej,
- worek biały – szkło opakowaniowe białe,
- worek zielony – szkło opakowaniowe kolorowe,
- worek czerwony – opakowania wielomateriałowe,
- worek niebieski – papier i tektura opakowaniowe.

Odpady opakowaniowe tj. tworzywa sztuczne, szkło opakowaniowe, metal (aluminium blacha stalowa), opakowania wielomateriałowe, papier i tektura opakowaniowa odbierane są z nieruchomości w workach w cyklu dwumiesięcznym.

Zbieranie odpadów ulegających biodegradacji

W gminach powiatu rybnickiego nie prowadzi się zorganizowanej zbiórki odpadów ulegających biodegradacji. Znaczna część odpadów tego typu (odpady kuchenne ulegające biodegradacji i odpady z pielęgnacji terenów zielonych) zbierane są selektywnie na terenie nieruchomości a następnie poddawane odzyskowi w procesie przydomowego kompostowania.

Zbieranie odpadów wielkogabarytowych

Systemu selektywnego zbierania odpadów wielkogabarytowych na terenie powiatu rybnickiego nie prowadzi się w sposób zorganizowany. Odpady wielkogabarytowe są zbierane okresowo na terenie gmin w następujący sposób:

Czerwionka - Leszczyny

Odpady odbierane są wg potrzeb mieszkańców, którzy w razie potrzeby dowożą odpady we własnym zakresie na miejsce zbiórki, gdzie dokonuje się rozbiórki odpadu.

Gaszowice

Odbiór odpadów wielkogabarytowych odbywa się na telefoniczne zgłoszenie bezpośrednio firmie, która świadczy usługi komunalne.

Jejkowice

Zbieranie odpadów wielkogabarytowych odbywa się w sposób akcyjny, raz w roku. Ponadto istnieje możliwość odbioru odpadów na telefoniczne zgłoszenie i koszt mieszkańców przez firmy świadczące usługę wywozu odpadów.

Lyski

Przedsiębiorstwa świadczące usługi wywozu odpadów komunalnych przeprowadzają zbiórkę odpadów wielkogabarytowych na zasadzie wystawki 2 razy w roku (I termin – do końca kwietnia, II termin – do końca października).

Świerklany

Na terenie gminy Świerklany prowadzona jest zbiórka odpadów wielkogabarytowych w systemie akcyjnym (2 razy w roku). Właściciele nieruchomości wystawiają przed własną nieruchomością odpady w ustalonym w harmonogramie terminie.

Zbieranie odpadów budowlanych

W każdej gminie powiatu rybnickiego możliwy jest odbiór odpadów budowlanych na indywidualne zgłoszenie przez firmy zajmujące się wywozem odpadów komunalnych. Podmioty odbierające odpady budowlane podstawiają kontener na koszt mieszkańców.

Selektywna zbiórka odpadów niebezpiecznych

System selektywnego zbierania odpadów niebezpiecznych wydzielonych ze strumienia odpadów komunalnych w gminach powiatu rybnickiego funkcjonuje w niewielkim zakresie. Punkt zbierania odpadów niebezpiecznych powstał jedynie na terenie gminy Świerklany. Zakupiono tam i zabudowano w stałym miejscu kontener wraz z wyposażeniem dla zorganizowania Gminnego Punktu Zbiórki Odpadów Niebezpiecznych. Punkt ten rozpoczął działalność od stycznia 2009 r. i jest zlokalizowany na terenie bazy GZGK przy ul. Pogodnej w Świerklanach. W 2008 r. zebrano 0,269 Mg zużytych baterii w ramach akcji prowadzonych w szkołach. W pozostałych gminach nie utworzono GPZON-ów.

W gminie Gaszowice mieszkańcy mają możliwość selektywnego gromadzenia odpadów niebezpiecznych, które odbierane są z nieruchomości przez przedsiębiorców świadczących usługi wywozu odpadów komunalnych na zgłoszenie. Referat Ochrony Środowiska Urzędu Gminy w Gaszowicach zorganizował w 2008 roku zbiórkę sprzętu elektrycznego i elektronicznego. Zebrano ponad 10 Mg odpadów (lodówki, telewizory, monitory, sprzęt komputerowy, duży i mały sprzęt AGD). Odpady zostały przekazane firmie ELEKTROZŁOM Sp. z o.o. Zakład Przetwarzania i Odzysku Odpadów Elektrycznych i Elektronicznych, 34-323 Ślemień 561 (www.elektrozlom.pl). Zbiórki odpadów elektrycznych i elektronicznych są okresowe, zaplanowane do przeprowadzenia 2 razy w roku. Spośród odpadów niebezpiecznych zbierane są jedynie zużyte baterie. Zbiórka zorganizowana jest przez szkoły i Urząd Gminy. Akcja została rozpoczęta latem 2008 roku. Do tej pory nie napełniono pojemnika.

Na terenie gminy Jejkowice prowadzone są stałe akcje zbiórki zużytych baterii, głównie przez placówki oświatowe. W gminie Lyski zbiórka zużytych baterii prowadzona jest w placówkach oświatowych, we współpracy z organizacją odzysku REBA. Zbiórka zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego prowadzona jest w sposób akcyjny 2 razy w roku, łącznie z odpadami wielkogabarytowymi.

Ponadto zgodnie z art. 42 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym (Dz. U. nr 180, poz. 1495 z późn. zm.) w zbiórkę zużytego sprzętu włączone są placówki handlu detalicznego i hurtowego. Przy sprzedaży urządzeń i artykułów gospodarstwa domowego sprzedawcy detaliczni i hurtowi są zobowiązani do nieodpłatnego przyjęcia tego samego rodzaju zużytego sprzętu na zasadzie 1:1.

Na terenie powiatu rybnickiego usługi w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości świadczone są przez przedsiębiorstwa przedstawione w tabeli 9. W załączniku 1 znajduje się wykaz podmiotów posiadających zezwolenie na zbieranie, transport i odzysk odpadów.

PLAN GOSPODARKI ODPADAMI DLA POWIATU RYBNICKIEGO
NA LATA 2009 – 2012

Tabela 9. Firmy zajmujące się odbiorem odpadów komunalnych z terenu gmin powiatu rybnickiego (w oparciu o ankiety przesłane w 2009 r.)

Lp	Znak i data wydania decyzji	Czego dotyczy decyzja	Nazwa firmy	Data ważności decyzji
Czerwionka – Leszczyny				
1.	-	Odbiór odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości	Zarząd Dróg i Służb Komunalnych ul. Polna 6, 44-238 Czerwionka - Leszczyny	Jednostka budżetowa
2.	GK.7062-35/2008 29.10.2008	Odbiór odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości	Eko M. Golik J.Konsek, J. Serwotka Spółka Jawna, 44-200 Rybnik, ul. Kościuszki 45a, tel.(032) 422 36 73	29.10.2018
3.	GK.7062-38/2008 29.10.2008	Odbiór odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości	Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych van Gansewinkel Górny Śląsk Sp. z o.o. 41-706 Ruda Śląska, ul. Piotra Skargi 87 tel.(032) 242 21 10	01.08.2011
4.	GK. 7062-7/2008 15.12.2008	Odbiór odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości	Przedsiębiorstwo Alba ekoserwis Sp. z o.o. 41-922 Radzionków, ul. Sikorskiego 5 tel. (032) 396 92 12	15.12.2018
5.	GK. 7062-0/2008 15.12.2008	Opróżnianie zbiorników bezodpływowych i transport nieczystości ciekłych	Transport Ciężki Usługi Asenizacyjne Eugeniusz Furgoł, 44-190 Knurów, ul. Sienkiewicza 3/3 tel. (032) 235 19 87	15.12.2015
6.	GK. 7062-1/2005 14.07.2005	Odbiór odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości	Remondis Sp. z o.o. Oddział w Sosnowcu, 41-203 Sosnowiec, ul. Baczyńskiego 11 tel. (032) 293 80 62	31.12.2014 złożono nowy wniosek sprawa w trakcie
7.	GK. 7062-5/2004 18.02.2004	Odbiór odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości oraz opróżnianie zbiorników bezodpływowych i transport nieczystości ciekłych	Zakład Usług Wielobranżowych , 44-230 Czerwionka-Leszczyny, ul. Folwarczna 20 (032) 431 85 27, 433 03 88	18.02.2014 złożono nowy wniosek sprawa w trakcie
Gaszowice				
1.	OŚ-6221/02/06	Odbiór odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości oraz opróżnianie zbiorników bezodpływowych i transport nieczystości ciekłych	REMONDIS Gliwice sp. z o.o o/Kędzierzyn Koźle ul.Chrobrego 41 47-200 Kędzierzyn Koźle	30.08.2016
2.	OŚ-7062/41/06	Odbiór odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości	Naprzód sp. z o.o. ul.Raciborska 144 b 44-280 Rydułtowy	30.08.2016
3.	OŚ-7062/52/06	Odbiór odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości	„Zef” ul.Hallera 9 44-200 Rybnik	15.11.2016
4.	OŚ-6221/04/06	Nieczystości ciekłe	Liszka Piotr	28.12.2016

PLAN GOSPODARKI ODPADAMI DLA POWIATU RYBNICKIEGO
NA LATA 2009 – 2012

			ul.W.Pola 24 44-217 Rybnik	
5.	OŚ-6221/03/06	Opróżnianie zbiorników bezodpływowych i transport nieczystości ciekłych	Tomaszek Krzysztof ul.Rudzka 20 44-293 Gaszowice	26.12.2016
6.	OŚ-7062/53/06	Odbiór odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości	Transgór S.A. ul.Jankowicka 9 44-200 Rybnik	26.12.2016
7.	OŚ-6221/01/06	Opróżnianie zbiorników bezodpływowych i transport nieczystości ciekłych	PWiK Rybnik ul. Pod Lasem 52 44-200 Rybnik	19.06.2016r.
8.	-	Opróżnianie zbiorników bezodpływowych i transport nieczystości ciekłych	Zakład Obsługi Komunalnej ul.Rydułtowska 7 44-293 Gaszowice	Jednostka budżetowa
Jejkowice				
1.	IN - 7050/5/98 02.04.2007r.	Odbiór odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości	Przedsiębiorstwo Spedycyjno-Transportowe „Transgór” S.A. Ul. Jankowicka 9 44-201 Rybnik	Zezwolenie do 2017r.
2.	IN – 6431/1/06 14.03.2007r.	Odbiór odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości	Remondis” Gliwice Sp. z o.o. ul. Kaszubska 2 44-100 Gliwice	Zezwolenie do 2017r.
3.	IN – 7050/2/99 04.01.2007r.	Odbiór odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości	„EKO” M. Golik, J. Konsek, J. Serwotka Sp. Jawna Ul. Kościuszki 45a 44-200 Rybnik	Zezwolenie do 2017r.
4.	IN -6431/1/00 22.01.2007r.	Odbiór odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości	Firma Usług Komunalnych „ZEF” Cecylia Wieczorek, Zenon Wieczorek ul. Hallera 6 44-200 Rybnik	Zezwolenie do 2017r.
5.	IN-7062/2/06 2.11.2006r.	Odbiór odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości	„Naprzód” Sp. z o.o. Ul. Raciborska 144b 44-280 Rydułtowy	Zezwolenie do 2016r.
Lyski				
1.	Decyzja z dnia 29.12.2006 r, nr RR.Oś-6431/2/07 zmieniająca decyzję z dnia 29 sierpnia 2003 nr 3/2003	Odbiór odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości	„EKO” M. Golik, J. Konsek, J. Serwotka Spółka Jawna ul. Kościuszki 45a, 44-200 Rybnik..	14 styczeń 2017 r.
2.	Decyzja z dnia 30.09.2006 r. nr RR.Oś-6431/1/06.	Odbiór odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości	Przedsiębiorstwo Spedycyjno-Transportowe TRANSGÓR S.A. 44-201 Rybnik, ul. Jankowicka 9.	30 październik 2016 r.
3.	Decyzja z dnia 05.01.2007 r. nr RR.Oś-6431/1/07 zmieniająca decyzję z dnia 20 maja 2003 roku.	Odbiór odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości	Remondis Gliwice sp z o.o. ul. Kaszubska 2, 44-100 Gliwice.	30 stycznia 2017 r.

PLAN GOSPODARKI ODPADAMI DLA POWIATU RYBNICKIEGO
NA LATA 2009 – 2012

4.	Decyzja z dnia 22.01.2007 r. Nr RR.Oś-6431/3/07 zmieniająca decyzję z dnia 18 maja 2003 r. Nr 1/2003.	Odbiór odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości	„Naprzód” Sp. z o.o. ul. Raciborska 144 b, 44-280 Rydułtowy.	30 styczeń 2017 r.
Świerklany				
1.	-	Odbiór odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości	Gminny Zakład Gospodarki Komunalnej Ul. Strażacka 1, 44 – 266 Świerklany	Jednostka budżetowa
2.	KRGiP.6134/5/06/07 27.06.2007	Odbiór odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości	Transgór S.A. ul.Jankowicka 9 44-200 Rybnik	27.12.2010 r.
3.	KRGiP.6134/3/07 27.06.2007	Odbiór odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości	Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Sp. z o. o. ul. Kokotek 33, 41-700 Ruda Śląska	05.01.2010 r.
4.	KRGiP.6134/1/98/07 27.06.2007	Odbiór odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości	„Naprzód” Sp. z o.o. Ul. Raciborska 144b 44-280 Rydułtowy	05.01.2010 r.
5.	KRGiP.6134/10/04/0 6 27.06.2007	Odbiór odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości	PPHU Komunalnik Sp. z o. o. Ul. Kolejowa 30, 44-338 Jastrzębie Zdrój	03.12.2010 r.

2.1.4 Rodzaj, rozmieszczenie oraz moc przerobowa instalacji do odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych

Unieszkodliwianie odpadów

Składowanie odpadów

Na terenie powiatu rybnickiego funkcjonuje składowisko odpadów - Gminne Składowisko Odpadów Komunalnych w Jankowicach o pojemności 52 000 m³. Zarządzającym składowiskiem jest Gminny Zakład Gospodarki Komunalnej przy ul. Strażackiej 1 w Świerklanach. Składowisko odpadów komunalnych składa się z jednej kwatery podzielonej na działki robocze do selektywnego składowania. Kwatera posiada uszczelnienie naturalne w postaci mało i średnio spoistych glin i iłów pylastych oraz sztuczne w postaci warstwy odpadów powęglowych o miąższości 1 m. Drenaż odcieków odbywa się kolektorami, które stanowią rurociąg drenarski i zbieracze PVC w 30 cm obsypce żwirowej. Na składowisku zlokalizowane są studnie kontrolne z rur betonowych. Ocieki ujmowane są do zbiorników o pojemności 970 m³ i wykorzystywane do celów technologicznych do zraszania odpadów na płycie składowiska. Pozostały nadmiar okresowo wywożony jest na oczyszczalnię ścieków.

Składowisko przyjmuje do unieszkodliwiania odpady komunalne oraz niektóre odpady inne niż niebezpieczne (skratki (19 08 01), odpady z piaskowników (19 08 02) i odpady z przemysłu tekstylnego (04 02 99). Ponadto na składowisko przyjmowane są odpady do odzysku z grupy 01, 17 i 20 (wykorzystywane jako warstwa inercyjna do przesypania odpadów). Na składowisku prowadzony jest monitoring obejmujący badanie wód podziemnych, powierzchniowych, odciekowych, opad atmosferyczny, gaz składowiskowy, osiadanie powierzchni terenu składowiska oraz strukturę i skład odpadów.

Na składowisko komunalne przyjęto:

- w 2007 r. 2001,75 Mg odpadów do unieszkodliwiania, 217,17 Mg odpadów do odzysku,
- w 2008 r. 2798,17 Mg odpadów do unieszkodliwiania, 133,92 Mg odpadów do odzysku.

PLAN GOSPODARKI ODPADAMI DLA POWIATU RYBNICKIEGO
NA LATA 2009 – 2012

Wg stanu na 2008 r. na pojemność pozostała do zapełnienia to 39 750 m³. Przewiduje się, że gminne składowisko odpadów komunalnych w Jankowicach będzie funkcjonowało do roku 2030.

Odpady komunalne zebrane z terenu powiatu składowane są także poza jego terenem. W tabeli 10 przedstawiono nazwy wszystkich składowisk, na których unieszkodliwiane są odpady komunalne z poszczególnych gmin oraz obiekty odzysku, na które trafiają odpady pochodzące z selektywnej zbiórki.

Tabela 10. Składowiska odpadów i obiekty odzysku, do których przekazywane są odpady z poszczególnych gmin powiatu rybnickiego

Lp.	Gmina	
Obiekty unieszkodliwiania na które trafiają zmieszane odpady komunalne		
1.	Czerwionka - Leszczyny	<ul style="list-style-type: none"> Składowisko Odpadów Komunalnych PPHU „Komart” Sp. z o.o. ul. Szpitalna 7, 44-194 Knurów
2.	Gaszowice	<ul style="list-style-type: none"> Składowisko Odpadów Komunalnych PPHU „Komart” Sp. z o.o. ul. Szpitalna 7, 44-194 Knurów; składowisko komunalne odpadów w Gliwicach przy ul. Rybnickiej, Składowisko odpadów komunalnych w Pyskowicach-Zaolszanch zarządzanym przez spółkę „EKOFOL II” S.A. Bytom ul. Korfantego
3.	Jejkowice	<ul style="list-style-type: none"> Składowisko Odpadów Komunalnych PPHU „Komart” Sp. z o.o. ul. Szpitalna , 44-194 Knurów
4.	Lyski	<ul style="list-style-type: none"> Składowisko Odpadów Komunalnych w Rybnik 44-251 ul. Kolberga zarządzane przez Rybnickie Służby Komunalne ul. Jankowicka 41B w Rybniku.
5.	Świerklany	<ul style="list-style-type: none"> Gminne Składowisko Odpadów Komunalnych w Jankowicach
Firmy i obiekty odzysku, do których trafiają odpady z selektywnej zbiórki		
1.	Czerwionka - Leszczyny	<ul style="list-style-type: none"> KOBA Organizacja Odzysku S.A., 31-358 Kraków ul. Jasnogórska 1 - Zakład 12, 43-180 Orzesze, ul. Gliwicka 59, tel. (032) 22 11 466, później firma ta przekształciła się w ECO Serwis Sp. z o.o. (dane adresowe nie zmieniły się), Mikołowskie Zakłady Papiernicze, 43-190 Mikołów, po przekształceniu Tektura Sp. z o.o. ul. Szyby Rycerskie 9, 41-909 Bytom, Surowce Wtórne Elżbieta Błądzińska, 44-240 Żory, ul. Kolejowa 3, Międzygminne Przedsiębiorstwo Gospodarki Odpadami MASTER, 43-100 Tychy, ul. Groparoweckiego 44, tel. (032) 219 84 27, Saperek Adam, 44-230 Czerwionka-Leszczyny ul. Kościelna 10, <i>nie posiada zezwolenia na odzysk</i> Skup Surowców Wtórnych Dębieszko, 44-234, ul. Bełkowska, Zbigniew Klimala, <i>nie posiada zezwolenia na odzysk</i> Firma Handlowo-Usługowa Klimet, 44-238 Czerwionka-Leszczyny ul. Polna 6A <i>nie posiada zezwolenia na odzysk</i>
2.	Gaszowice	<ul style="list-style-type: none"> Stacja segregacji odpadów w Rybniku ul. Kolberga zarządzana przez SEGO Sp z o.o. ul. Przemysłowa 35, 44-251 Rybnik
3.	Jejkowice	<ul style="list-style-type: none"> „BM Recykling” Sp. z o.o. – Siemianowice Śl. Ul. Konopnickiej 11 „Filer” Sp. z o.o. – Tczew ul. Malinowa 24a Stacja segregacji odpadów komunalnych spółki EKO-MAR Sp. z o.o. – Jastrzębie Zdrój Miejski Zakład Przetwarzania Odpadów Komunalnych LIPÓWKA II – Dąbrowa Górnicza ul. Główna 144a Otor Silesia S.A. – Tychy ul. Katowicka 182 Polowat Sp. z o.o. – Bielsko-Biała ul. Konwojowa 96 Recycling Centrum Sp. z o.o. – Jarosław ul. Morawska 1 Centrum odzysku i elektrorecyklingu – Łódź ul. Pryncypalna 162 Sita Zakład Produkcji Paliw Alternatywnych – Chorzów ul. Kluczborska 29 Sarpi Dąbrowa Górnicza Sp. z o.o. – Dąbrowa Górnicza ul. Koksowicza 14 Stacja segregacji odpadów komunalnych usytuowana przy składowisku odpadów komunalnych w Rybniku ul. Kolberga

PLAN GOSPODARKI ODPADAMI DLA POWIATU RYBNICKIEGO
NA LATA 2009 – 2012

		<ul style="list-style-type: none"> • Kompostownia odpadów organicznych w Żywcu ul. Kabaty 2 zarządzana przez spółkę „Beskid” sp. z o.o. z siedzibą w Żywcu przy ul. Kabaty 2.
4.	Lyski	<ul style="list-style-type: none"> • Stacja segregacji odpadów w Rybniku ul. Kolberga zarządzana przez SEGO Sp z o.o. ul. Przemysłowa 35, 44-251 Rybnik
5.	Świerklany	<ul style="list-style-type: none"> • obiekty poza terenem gminy

* w oparciu o ankiety przesłane w 2009 r.

Nie wszystkie odpady trafiają jednak na składowiska. W powiecie rybnickim obserwuje się powstawanie tzw. „dzikich wysypisk”. Z przeprowadzonej ankietyzacji wynika, że dzikie wysypiska występują na terenie dwóch gmin powiatu. Opis działań podjętych w tym zakresie przedstawiono poniżej.

Czerwionka-Leszczyny

Na terenie gminy występują dzikie składowiska odpadów w ilości 8 szt, o powierzchni ok. 5100m², na których znajdują się odpady komunalne. Większość z nich jest zlokalizowana na terenie miasta, na terenach po byłym PGR i innych właścicieli. Podjęto działania w celu uporządkowania tych wysypisk w poszczególnych latach przeznaczono następujące środki finansowe na ich usunięcie:

- 2007 r. - Uprzątnięcie dzikich wysypisk na terenie gminy i miasta - 10 000,00 zł,
- 2008 r. - Uprzątnięcie dzikich wysypisk na terenie gminy i miasta - 10 000,00 zł.

W ramach prac wyzbierno odpadów, wywieziono je na Składowisko Odpadów Komunalnych Komart w Knurowie oraz wyrównano teren, zagrabiono i posiano trawę oraz przywrócono tereny do poprzedniego stanu. Ustawiono tablice informujące o zakazie wysypywania odpadów. Zwiększono również ilość patroli Straży Miejskiej.

Świerklany

Na terenie gminy występują 2 tzw. dzikie wysypiska o łącznej powierzchni ok. 400 m² – Jankowice ul. Moczydła, Świerklany rejon ul. Szerokiej. Doprowadzono do likwidacji dzikiego wysypiska przy ul. Powstańców w Świerklanach oraz przy ul. Sportowej i Księdza Walentego w Jankowicach. Wysypisko przy ul. Powstańców znajdowało się na terenie prywatnym i likwidację przeprowadził właściciel. Wysypisko przy ul. Sportowej znajdowało się na terenie Lasów Państwowych a przy ul. Księdza Walentego na terenie stanowiącym własność Gminy – likwidację przeprowadził Gminny Zakład Gospodarki Komunalnej. Z dwóch ostatnich wysypisk wywieziono ponad 200 Mg odpadów.

W pozostałych gminach powiatu tj. Gaszowice, Jejkowice i Lyski nie występują tzw. „dzikie wysypiska”.

Odzysk odpadów

Sortowanie odpadów

W Czerwionce – Leszczynach funkcjonuje ręczna sortownia surowców wtórnych: Baza Surowców Wtórnych - Czerwionka-Leszczyny przy ul. Polnej. Zarządcą obiektu jest Zarząd Dróg i Służby Komunalne, ul. Polna 6, 44-238 Czerwionka-Leszczyny Na teren Bazy przywożone są zmieszane surowce wtórne pochodzące z selektywnej zbiórki, które są następnie ręcznie doczyszczane. Odpady po procesie sortowania kierowane są do odbiorców. W latach 2007 – 2008 wysortowano następujące ilości odpadów:

- W 2007 r. – 267,19 Mg,
- W 2008 r. – 271,20 Mg.

Lokalizację instalacji do odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych przedstawiono na rys. 6, łącznie z instalacjami z sektora gospodarczego.

2.1.5 Ocena realizacji Planu gospodarki odpadami dla powiatu rybnickiego, podsumowanie i identyfikacja problemów w zakresie gospodarki odpadami

- Zmiany i nowe zadania dla gmin i przedsiębiorców - wprowadzone ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach zostały zrealizowane, w jednej gminie (Czerwionka – Leszczyny) nie prowadzi się ewidencji umów zawartych przez właścicieli nieruchomości na odbieranie odpadów komunalnych oraz opróżnianie zbiorników bezodpływowych i transport nieczystości ciekłych,
- Do oceny stanu gospodarki odpadami zastosowano bilanse odpadów obliczone w oparciu o wskaźniki charakterystyki jakościowo-ilościowej odpadów komunalnych zawarte w KPGO 2010 oraz Aktualizacji planu gospodarki odpadami dla województwa śląskiego.
- Zorganizowanym odbiorem zmieszanych odpadów komunalnych objętych jest około 97% mieszkańców powiatu. W żadnej gminie usługą tą nie są objęci wszyscy mieszkańcy.
- System selektywnej zbiórki odpadów uległ rozszerzeniu. Obecnie prowadzona jest zbiórka odpadów: opakowaniowych, wielkogabarytowych, budowlanych oraz niebezpiecznych. Należy dodać, że system selektywnej zbiórki odpadów niebezpiecznych działa w niewielkim zakresie (zbierane są zużyte baterie i sprzęt elektryczny i elektroniczny). Gminny Punkt Zbiórki Odpadów Niebezpiecznych uruchomiony został jedynie w gminie Świerklany.
- W gminach powiatu rybnickiego nie wprowadzono systemu selektywnej zbiórki odpadów ulegających biodegradacji (charakter powiatu rybnickiego daje możliwości prowadzenia przydomowego kompostowania tych odpadów),
- System selektywnej zbiórki odpadów opakowaniowych funkcjonuje we wszystkich gminach, obejmuje papier i tekturę, szkło, tworzywa sztuczne oraz metale. System workowo - pojemnikowy stosowany jest w gminie Czerwionka – Leszczyny natomiast system workowy stosowany jest w gminach: Gaszowice, Jejkowice, Lyski i Świerklany,
- Selektywną zbiórką odpadów objęte jest 85% mieszkańców powiatu. W poszczególnych gminach wartości te kształtują się następująco:
  - Czerwionka-Leszczyny - 80 %,
  - Gaszowice - 98%,
  - Jejkowice - 76%,
  - Lyski – 75%,
  - Świerklany - około 94%.
- Obserwuje się wzrost ilości odpadów opakowaniowych pozyskiwanych z selektywnej zbiórki: w 2002 r. zebrano 221,2 Mg, w 2008 r. 842,6 Mg.
- Odpady komunalne wytworzone w gminach powiatu rybnickiego unieszkodliwiane są głównie poprzez składowanie (deponowane jest 94% odpadów zebranych z terenu powiatu),
- Na terenie powiatu rybnickiego funkcjonuje składowisko odpadów - Gminne Składowisko Odpadów Komunalnych w Jankowicach o pojemności 52 000 m³. Zarządzającym składowiskiem jest Gminny Zakład Gospodarki Komunalnej przy ul. Strażackiej 1 w Świerklanach. pojemność pozostała do zapelnienia to 39 750 m³.
- W Czerwionce – Leszczynach funkcjonuje ręczna sortownia surowców wtórnych: Baza Surowców Wtórnych - Czerwionka-Leszczyny przy ul. Polnej. Zarządcą obiektu jest Zarząd Dróg i Służby Komunalne, ul. Polna 6, 44-238 Czerwionka-Leszczyny. W 2007 r. wysortowano – 267,19 Mg a w 2008 r. – 271,20 Mg odpadów.
- W dwóch gminach powiatu stwierdzono występowanie tzw. dzikich wysypisk, podejmowane są działania w zakresie niekontrolowanego wprowadzania odpadów do środowiska przez inwentaryzację i w miarę możliwości bieżącą likwidację.

2.2 Prognozowane zmiany w gospodarce odpadami komunalnymi

Prognozując zmiany ilości i jakości odpadów komunalnych przyjęto za Krajowym Planem Gospodarki Odpadami 2010 oraz Aktualizacją planu gospodarki odpadami dla województwa śląskiego następujące założenia:

PLAN GOSPODARKI ODPADAMI DLA POWIATU RYBNICKIEGO
NA LATA 2009 – 2012

- nie będą następowały istotne zmiany składu morfologicznego wytwarzanych odpadów komunalnych.
- wzrost jednostkowego wskaźnika wytwarzania odpadów będzie na poziomie 5% w okresach 5-letnich.
- wzrost poziomu selektywnego zbierania odpadów z obecnych 4,5% (w stosunku do całości wytwarzanych odpadów) do 10% w 2010 r. i 20% w 2018 r. spowoduje zmiany ilości i składu odpadów niesegregowanych: zmniejszy się w nich głównie zawartość papieru, tworzyw, szkła i metali;
- ilość pozostałych odpadów komunalnych będzie rosła średnio o 5% w okresach 5-letnich (1% w skali roku).

Prognozowaną ilość odpadów komunalnych dla gmin powiatu rybnickiego w latach 2009 - 2018 obliczono na podstawie wskaźnika charakterystyki jakościowej odpadów komunalnych wg KPGO 2010, Aktualizacji planu gospodarki odpadami dla województwa śląskiego oraz prognozy demograficznej (dane z GUS). W tabeli 11 przedstawiono wskaźniki wytworzenia oraz skład odpadów komunalnych prognozowanych na lata 2009 - 2018 w podziale na tereny miejskie i wiejskie. Prognozowaną ilość poszczególnych strumieni odpadów komunalnych wytworzonych w powiecie rybnickim dla terenów miejskich i wiejskich w latach 2009 - 2018 przedstawiono w tabeli 12.

Tabela 11. Wskaźniki wytworzenia poszczególnych strumieni odpadów komunalnych na terenach wiejskich i miejskich w powiecie rybnickim w latach 2009 - 2018 [kg/M rok] wg Aktualizacji planu gospodarki odpadami dla woj. śląskiego

Lp.	Nazwa strumienia odpadów	2009		2010		2013		2018	
		Małe miasta	Wieś	Małe miasta	Wieś	Małe miasta	Wieś	Małe miasta	Wieś
Ilość odpadów [kg/M/rok]									
1.	Odpady z gospodarstw domowych i obiektów infrastruktury	332,7	174,1	336,2	176,3	344,9	181,2	359,8	189,5
2.	Odpady zielone z ogrodów i parków	12,0	3,0	12,0	3,0	12,0	3,0	12,0	3,0
3.	Odpady z targowisk	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0
4.	Odpady z czyszczenia ulic i placów	8,0	2,2	8,0	2,3	8,0	2,6	8,0	3,1
5.	Odpady wielkogabarytowe	15,1	10,2	15,3	10,2	15,5	10,4	15,9	10,6
RAZEM		370,8	192,5	374,5	194,8	383,4	202,2	398,7	209,2

PLAN GOSPODARKI ODPADAMI DLA POWIATU RYBNICKIEGO
NA LATA 2009 – 2012

Tabela 12. Prognozowana ilość odpadów komunalnych wg strumieni na lata 2009 - 2018 dla powiatu rybnickiego [Mg/rok]

Lp.	Nazwa strumienia odpadów	2009		2010		2011		2012		2013		2015		2018	
		tereny miejskie	tereny wiejskie	tereny miejskie	tereny wiejskie	tereny miejskie	tereny wiejskie	tereny miejskie	tereny wiejskie	tereny miejskie	tereny wiejskie	tereny miejskie	tereny wiejskie	tereny miejskie	tereny wiejskie
1.	Odpady z gospodarstw domowych i obiektów infrastruktury, w tym:	9357,3	7982,8	9417,0	8104,4	9446,7	8197,1	9476,0	8287,4	9515,0	8382,7	9586,2	8545,7	9693,1	8765,0
1.1.	Odpady kuchenne ulegające biodegradacji	3087,9	1436,9	3107,6	1458,8	3117,4	1475,5	3127,1	1491,7	3140,0	1508,9	3163,4	1538,2	3198,7	1577,7
1.2.	Odpady zielone	187,1	319,3	188,3	324,2	188,9	327,9	189,5	331,5	190,3	335,3	191,7	341,8	193,9	350,6
1.3.	Papier i tektura	1871,5	957,9	1883,4	972,5	1889,3	983,7	1895,2	994,5	1903,0	1005,9	1917,2	1025,5	1938,6	1051,8
1.4.	Odpady wielomateriałowe	374,3	239,5	376,7	243,1	377,9	245,9	379,0	248,6	380,6	251,5	383,4	256,4	387,7	263,0
1.5.	Tworzywa sztuczne	1310,0	957,9	1318,4	972,5	1322,5	983,7	1326,6	994,5	1332,1	1005,9	1342,1	1025,5	1357,0	1051,8
1.6.	Szkoło	748,6	638,6	753,4	648,3	755,7	655,8	758,1	663,0	761,2	670,6	766,9	683,7	775,5	701,2
1.7.	Metal	467,9	399,1	470,9	405,2	472,3	409,9	473,8	414,4	475,8	419,1	479,3	427,3	484,7	438,3
1.8.	Odzież, tekstylia	93,6	79,8	94,2	81,0	94,5	82,0	94,8	82,9	95,2	83,8	95,9	85,5	96,9	87,7
1.9.	Drewno	187,1	159,7	188,3	162,1	188,9	163,9	189,5	165,7	190,3	167,7	191,7	170,9	193,9	175,3
1.10.	Odpady niebezpieczne	93,57	79,83	94,17	81,04	94,47	81,97	94,76	82,87	95,2	83,8	95,86	85,46	96,93	87,65
1.11.	Odpady mineralne, w tym frakcja popiołowa	935,7	2714,1	941,7	2755,5	944,7	2787,0	947,6	2817,7	951,5	2850,1	958,6	2905,5	969,3	2980,1
2.	Odpady zielone z ogrodów i parków	337,5	137,6	335,8	138,0	334,2	138,3	332,6	138,6	331,0	138,8	327,9	139,0	323,3	138,8
3.	Odpady z targowisk	84,4	137,6	84,0	138,0	83,6	138,3	83,2	138,6	82,8	138,8	82,0	139,0	80,8	138,8
4.	Odpady z czyszczenia ulic i placów	210,9	100,9	223,9	105,8	250,7	110,6	263,3	115,5	220,7	120,3	218,6	129,7	215,5	143,4
5.	Odpady wielkogabarytowe	424,7	467,7	428,2	469,1	428,9	470,2	429,6	480,4	427,6	481,1	429,0	486,4	428,3	490,3
RAZEM		10414,7	8826,4	10488,9	8955,14	10544,0	9054,6	10584,7	9160,5	10577,1	9261,7	10643,8	9439,7	10741,1	9676,2

Odpady ulegające biodegradacji

Prognozy ilości wytwarzanych odpadów ulegających biodegradacji na terenie powiatu rybnickiego w latach 2009-2018 przedstawiono w tabeli 13.

Tabela 13. Prognozowana ilość wytworzonych odpadów ulegających biodegradacji na terenie powiatu rybnickiego w latach 2009 - 2018

Lp.	Prognozowane lata	2009	2010	2011	2012	2013	2015	2018
1.	Papier i tektura zbierane selektywnie	344,4	427,8	478,2	525,2	571,4	664,8	896,3
2.	Odpady zielone z ogrodów i parków	380,1	379,0	378,0	377,0	375,8	373,5	369,7
3.	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne - część ulegająca biodegradacji	8273,7	7995,1	8427,4	8490,4	8530,7	8635,9	8779,4
4.	Odpady z targowisk - część ulegająca biodegradacji	111,0	111,0	111,0	110,9	110,8	110,5	109,8
5.	Łączna ilość odpadów ulegających biodegradacji	9109,2	8912,9	9394,6	9503,5	9588,7	9784,7	10155,2

Odpady niebezpieczne w strumieniu odpadów komunalnych

Na podstawie wskaźników zawartych w Aktualizacji planu gospodarki odpadami dla województwa śląskiego oszacowano ilość wytworzonych odpadów niebezpiecznych w powiecie rybnickim w 2007 r. na poziomie 170,7 Mg a w 2008 r. w ilości 171,6 Mg. Poniżej w tabeli 14 przedstawiono prognozy wytwarzania odpadów niebezpiecznych w latach 2009 - 2018.

Tabela 14. Prognoza ilości odpadów niebezpiecznych w strumieniu odpadów komunalnych w powiecie rybnickim w latach 2009 - 2018

Ilość odpadów [Mg]							
Prognozowane lata	2009	2010	2011	2012	2013	2015	2018
Tereny miejskie	93,57	94,17	94,47	94,76	95,2	95,9	96,9
Tereny wiejskie	79,83	81,04	81,97	82,87	83,8	85,5	87,7
Razem	173,4	175,2	176,4	177,6	179,0	181,4	184,6

Odpady opakowaniowe

Prognozę ilości odpadów opakowaniowych dla powiatu rybnickiego oszacowano na podstawie prognozy demograficznej oraz prognozy ilości odpadów opakowaniowych wg Aktualizacji planu gospodarki odpadami dla województwa śląskiego. Biorąc pod uwagę stabilizację ilości opakowań wprowadzonych na rynek, postęp technologiczny w zakresie wytwarzania opakowań, polegający na znacznym obniżeniu ich masy w systemach pakowania towarów (u źródła zgodnie z normą PN-EN 13428:2005) nie przewiduje się znacznego wzrostu masy odpadów opakowaniowych. Oszacowaną masę wszystkich rodzajów opakowań przedstawiono w tabeli 15.

Tabela 15. Prognoza ilości odpadów opakowaniowych dla powiatu rybnickiego [Mg/rok]

Lp.	Prognozowane lata	2009		2010		2011		2013		2015		2018	
	Wyszczególnienie	tereny miejskie	tereny wiejskie	tereny miejskie	tereny wiejskie	tereny miejskie	tereny wiejskie	tereny miejskie	tereny wiejskie	tereny miejskie	tereny wiejskie	tereny miejskie	tereny wiejskie
1.	Papier i tektura	1871,5	957,9	1883,4	972,5	1889,3	983,7	1903,0	1005,9	1917,2	1025,5	1938,6	1051,8
2.	Tworzywa sztuczne	374,3	239,5	376,7	243,1	377,9	245,9	380,6	251,5	383,4	256,4	387,7	263,0
3.	Szkło	1310,0	957,9	1318,4	972,5	1322,5	983,7	1332,1	1005,9	1342,1	1025,5	1357,0	1051,8
4.	Metal	748,6	638,6	753,4	648,3	755,7	655,8	761,2	670,6	766,9	683,7	775,5	701,2
RAZEM		4304,4	2793,9	4331,9	2836,4	4345,4	2869,1	4376,9	2933,9	4409,6	2991,1	4458,8	3067,8

Komunalne osady ściekowe

Obok stosowanych technologii oczyszczania ścieków, głównymi czynnikami które będą mieć wpływ na wzrost ilości wytwarzanych komunalnych osadów ściekowych są zmiany demograficzne oraz realizacja inwestycji z zakresu budowy i rozbudowy sieci kanalizacyjnych i oczyszczalni ścieków. W perspektywie najbliższych lat na terenie gmin powiatu rybnickiego nastąpi rozbudowa sieci kanalizacyjnej.

Zgodnie z założeniami Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych (KPOŚK) w 2015 r. systemy sieciowe obsługiwać będą:

- w aglomeracjach o RLM wynoszącej $\geq 100\ 000$ co najmniej 98% mieszkańców,
- w aglomeracjach o RLM wynoszącej 15 000 – 100 000 co najmniej 90% mieszkańców,
- w aglomeracjach o RLM wynoszącej 2000 – 15 000 co najmniej 80% mieszkańców.

Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego na lata 2000-2015 zakłada wdrożenie regionalnego planu gospodarki wodno-ściekowej, którego celem będzie rozbudowa sieci oczyszczania i zrzutu ścieków, wzrost ilości mieszkańców objętych kanalizacją, a tym samym wzrost ilości odprowadzanych i oczyszczanych ścieków jak i powstających osadów ściekowych. Tendencja ta będzie się zatem utrzymywała również na terenie powiatu rybnickiego. Z sieci kanalizacyjnej w powiecie obecnie korzysta około 31% mieszkańców, z czego najwięcej w gminie Czerwionka – Leszczyń.

2.3 Prognoza odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych

Odpady ulegające biodegradacji

W Krajowym Planie Gospodarki Odpadami 2010 zgodnie z Dyrektywą Rady 1999/31/EC w art. 5 określone zostały wymagania w zakresie deponowania na składowiskach odpadów komunalnych ulegających biodegradacji. Ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przeznaczonych do składowania powinny wynosić:

- w 2010 roku – nie więcej niż 75%,
- w 2013 roku – nie więcej niż 50%,
- w 2020 roku – nie więcej niż 35%

masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r.

Według wskaźnika w KPGO 2010 oraz Aktualizacji planu gospodarki odpadami dla województwa śląskiego ilość wytworzonych odpadów ulegających biodegradacji w 1995 r. przypadająca na statystycznego mieszkańca wynosiła:

- tereny wiejskie: 47 kg/M rok,
- tereny miejskie: 155 kg/ M rok.

PLAN GOSPODARKI ODPADAMI DLA POWIATU RYBNICKIEGO
NA LATA 2009 – 2012

Liczba mieszkańców powiatu rybnickiego w 1995r. wg danych GUS wynosiła 73 225 osób, w tym:

- tereny miejskie: 29 888,
- tereny wiejskie: 43 337.

Stąd ilość odpadów ulegających biodegradacji w 1995 r. na terenie gmin powiatu rybnickiego wyznaczona została na poziomie 6669,48 Mg (4632,64Mg dla terenów miejskich i 2036,84Mg dla terenów wiejskich).

Biorąc pod uwagę przedstawione powyżej założenia określono ilości odpadów, które mogą być deponowane na składowiskach w poszczególnych okresach oraz ilości odpadów niezbędne do poddania dodatkowo procesom odzysku. W tym celu, wykorzystano prognozy przedstawione w punkcie 2.2 dotyczące powstawania odpadów ulegających biodegradacji na terenie powiatu.

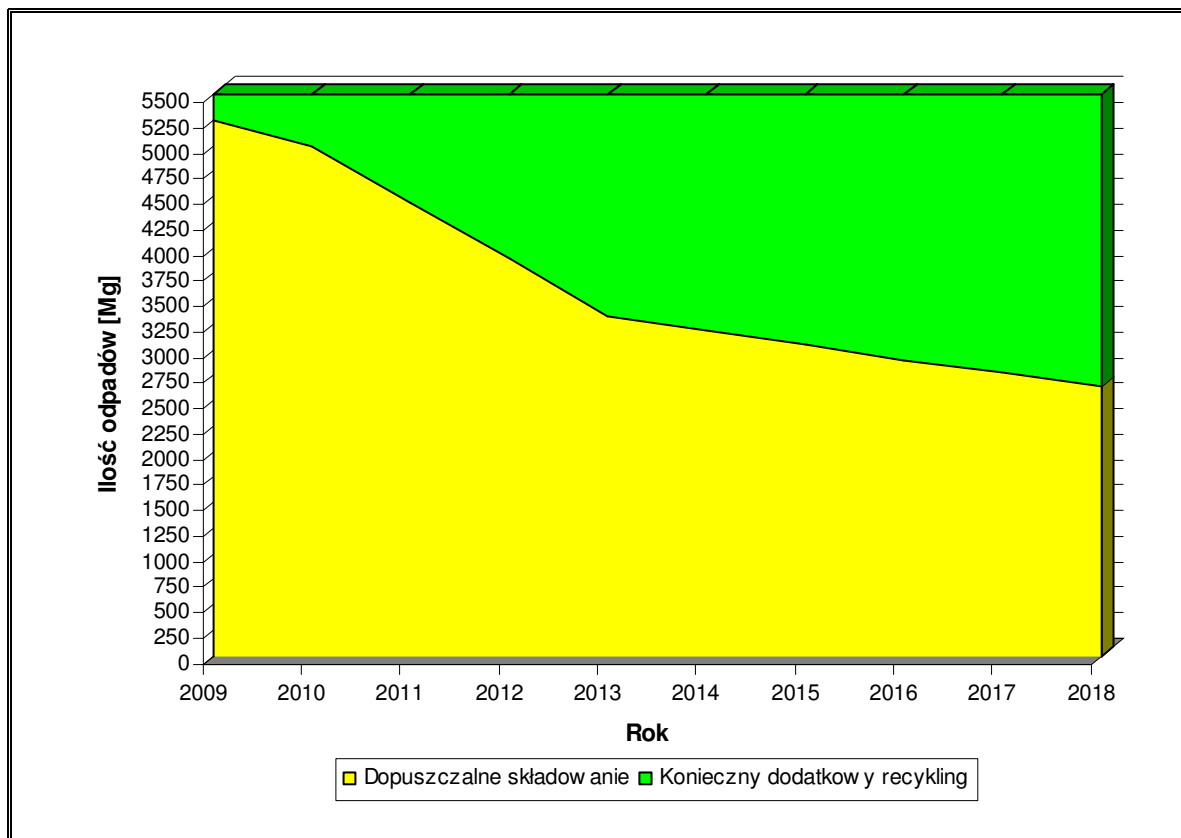
W wyniku przeprowadzonych analiz w tabeli 16 przedstawiono planowany recykling i unieszkodliwianie odpadów komunalnych ulegających biodegradacji by wypełnić wymagania w/w Dyrektywy. Z przedstawionych w tabeli 16 danych wynika, że w powiecie rybnickim należy zebrać i poddać recyklingowi organicznemu następujące ilości odpadów ulegających biodegradacji: w roku 2009 – 3857 Mg, w roku 2011 – 4946 Mg, w roku 2013 – 6254 Mg, w roku 2015 – 6732 Mg, w 2018r.– 7518 Mg. Jednocześnie do składowania nie może zostać dopuszczonych: w 2009 r. więcej niż 5252 Mg, w 2011 r. więcej niż 4449 Mg, w roku 2013 - 3334 Mg, w roku 2015 - 3052 Mg a w 2018 r. 2637 Mg odpadów ulegających biodegradacji.

Tabela 16. Planowany recykling i unieszkodliwianie odpadów komunalnych ulegających biodegradacji na terenie powiatu rybnickiego w latach 2009-2018 [Mg/rok]

Lp.	Nazwa strumienia odpadów	2009	2010	2011	2012	2013	2015	2018
1.	Papier i tektura zbierane selektywnie	344,4	427,8	478,2	525,2	571,4	664,8	896,3
2.	Odpady zielone z ogrodów i parków	380,1	379,0	378,0	377,0	375,8	373,5	369,7
3.	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne - część ulegająca biodegradacji	8273,7	7995,1	8427,4	8490,4	8530,7	8635,9	8779,4
4.	Odpady z targowisk - część ulegająca biodegradacji	111,0	111,0	111,0	110,9	110,8	110,5	109,8
5.	Razem odpady ulegające biodegradacji	9109,2	8912,9	9394,6	9503,5	9588,7	9784,7	10155,2
6.	Dopuszczalne składowanie	5252,0	5002,0	4449,0	3895,0	3335,0	3053,0	2637,0
7.	Dodatkowy konieczny recykling	3857,2	3910,9	4945,6	5608,5	6253,7	6731,7	7518,2

Prognoza wytwarzania odpadów ulegających biodegradacji oraz przewidywane ilości do odzysku i składowania w latach 2009 - 2018 przedstawiono na rys. 1.

Rysunek 1. Progniza wytwarzania odpadów ulegających biodegradacji oraz przewidywane ilości do odzysku i składowania w latach 2009 – 2018

Odpady przeznaczone do odzysku i unieszkodliwiania

Ilości odpadów przeznaczonych do odzysku i unieszkodliwiania w powiecie rybnickim w latach 2009 – 2018 przedstawiono w tabeli 17.

Tabela 17. Ilości odpadów komunalnych do odzysku i unieszkodliwiania w powiecie rybnickim [Mg]

Wyszczególnienie	2009	2010	2011	2012	2013	2015	2018
Surowce wtórne i odpady opakowaniowe do odzysku	3983	4103	4291	4481	4677	4984	5070
Odpady wielkogabarytowe do odzysku lub unieszkodliwiania	223	269	360	419	473	586	772
Odpady niebezpieczne do odzysku lub unieszkodliwiania	56	72	88	107	111	134	159
Odpady ulegające biodegradacji do odzysku	3857	3911	4946	5608	6254	6732	7518
Składowanie - odpady zmieszane	11122	10917	9914	9130	8324	7648	6898

2.4 Przyjęte cele w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi

Nadrzędnym celem w zakresie gospodarki odpadami jest stworzenie w województwie śląskim zintegrowanego systemu gospodarki odpadami, zgodnego z zasadą zrównoważonego rozwoju oraz określenie koniecznych do realizacji zadań na różnych poziomach administracyjnych.

Zgodnie z Krajowym planem gospodarki odpadami (Kpgo 2010) oraz Strategią Rozwoju Województwa Śląskiego na lata 2000-2020. przyjęto następujące cele główne:

- minimalizacja ilości wytwarzanych odpadów w stosunku do tempa wzrostu gospodarczego,
- zwiększenie udziału odzysku, w tym w szczególności wdrożenie systemu odzysku energii z odpadów, zgodnego z wymaganiami ochrony środowiska,
- prowadzenie, zgodnie z wymaganiami ochrony środowiska i normami europejskimi, systemu odzysku i unieszkodliwiania odpadów,
- zmniejszenie ilości wszystkich odpadów kierowanych na składowiska odpadów, w tym w szczególności odpadów ulegających biodegradacji, wielkogabarytowych i niebezpiecznych.
- wyeliminowanie procedur nielegalnego składowania i zagospodarowania odpadów.
- optymalne wykorzystanie pojemności istniejących składowisk spełniających wymagania w celu maksymalnego wydłużenia okresu ich eksploatacji.
- zapewnienie niezbędnej ilości instalacji do odzysku i unieszkodliwiania odpadów.
- zapewnienie wiarygodnego i obszernego monitoringu pozwalającego na diagnozowanie potrzeb w zakresie zagospodarowania odpadami w województwie.
- zwiększenie działań kontrolnych i skuteczna egzekucja prawa.

Dla poszczególnych grup odpadów (tj. odpadów komunalnych, odpadów niebezpiecznych i odpadów innych niż niebezpieczne) sformułowano cele szczegółowe, które przedstawiono poniżej.

Cele krótkookresowe na lata 2009 – 2012:

- objęcie wszystkich mieszkańców powiatu rybnickiego umowami na odbieranie odpadów komunalnych,
- zapewnienie wszystkim mieszkańcom powiatu rybnickiego możliwości selektywnego zbierania odpadów,
- ograniczenie składowania odpadów komunalnych ulegających biodegradacji do dnia 31 grudnia 2010 r. do poziomu 75% wagowo tych odpadów w stosunku do ich ilości wytwarzanych w 1995 r.,
- uzyskanie znaczących efektów w selektywnym zbieraniu odpadów w 2010 r.:
  - niebezpiecznych do poziomu 50% ich ilości zawartych w strumieniu odpadów komunalnych.
  - wielkogabarytowych, w tym wyrobów AGD i elektronicznego, do poziomu 40% ich ilości zawartych w strumieniu odpadów komunalnych,
  - przydatnych do recyklingu, w tym odpadów opakowaniowych, wchodzących w strumień odpadów komunalnych do poziomu 10% ich ilości zawartych w strumieniu odpadów komunalnych,
  - remontowo - budowlanych ze strumienia odpadów komunalnych do poziomu 50%,
- zmniejszenie ilości składowanych odpadów komunalnych w 2010 r. do poziomu 85% w stosunku do ilości odpadów wytwarzanych,
- utworzenie organizacyjnych struktur ponadgminnych zarządzających gospodarką odpadami komunalnymi w ramach regionalnych systemów,
- wdrożenie i rozwój innych niż składowanie technologii zagospodarowania odpadów, w tym technologii biologicznego i termicznego przekształcania.
- podniesienie świadomości ekologicznej społeczeństwa.

Cele długookresowe na lata 2013 – 2018:

- ograniczenie składowania odpadów komunalnych ulegających biodegradacji do poziomu 50% tych odpadów w 2013 r i 35% w roku 2020 w stosunku do ich ilości wytwarzanych w 1995 r.
- dalszy wzrost efektów selektywnego zbierania odpadów niebezpiecznych:
  - w 2015 r. do poziomu 80% ich ilości zawartych w strumieniu zmieszanych odpadów komunalnych,
  - w 2018 r. do poziomu 90% ich ilości zawartych w strumieniu zmieszanych odpadów komunalnych,

- dalszy wzrost efektów selektywnego zbierania odpadów wielkogabarytowych w tym wyrobów AGD i sprzętu elektronicznego do poziomu:
  - 70% ich ilości zawartych w strumieniu odpadów komunalnych w 2015 r.,
  - 90% ich ilości zawartych w strumieniu odpadów komunalnych w 2018 r.,
- dalszy wzrost efektów selektywnego zbierania odpadów przydatnych do recyklingu, w tym odpadów opakowaniowych wchodzących w strumień odpadów komunalnych do poziomu:
  - 15% ich ilości zawartych w strumieniu odpadów komunalnych w 2015 r.,
  - 20% ich ilości zawartych w strumieniu odpadów komunalnych w 2018 r..
- wzrost efektów selektywnego zbierania odpadów budowlano — remontowych wchodzących w strumień odpadów komunalnych do poziomu 80%,
- zapewnienie w maksymalnym stopniu przetwarzania odpadów metodami biologicznymi i termicznymi poprzez wdrożenie regionalnych, kompleksowych rozwiązań, zmniejszenie ilości składowanych odpadów komunalnych do poziomu 60% w stosunku do ilości odpadów wytwarzanych,

2.5 Działania zmierzające do poprawy sytuacji w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi

Osiągnięcie założonych celów oraz wdrożenie właściwego systemu gospodarki odpadami w powiecie rybnickim, wymaga podjęcia w latach realizacji planu gospodarki odpadami (2009 – 2018) następujących działań strategicznych:

- edukacja ekologiczna promująca minimalizację powstawania odpadów oraz właściwe postępowanie z nimi,
- promocja wdrażania technologi produkcji zapobiegających powstawaniu odpadów lub ograniczających ich ilość i zagrożenie dla środowiska.
- promocja wdrażania systemu zarządzania środowiskowego, jako skutecznego narzędzia nadzorowania i doskonalenia środowiskowych aspektów działalności.
- stosowanie „zielonych zamówień publicznych”, czyli ujmowanie kryteriów środowiskowych przy formułowaniu specyfikacji w przetargach finansowanych ze środków publicznych,
- wdrażanie systemów selektywnego zbierania i przetwarzania odpadów ulegających biodegradacji (odpady z ogrodów i parków, odpady z targowisk, odpady z terenów zielonych oraz frakcje organiczne odpadów z gospodarstw domowych),
- wzmocnienie kontroli podmiotów prowadzących działalność w zakresie wytwarzania, zbierania, transportu, odzysku i unieszkodliwiania odpadów oraz skuteczna egzekucja prawa w zakresie gospodarki odpadami,
- skuteczna egzekucja prawa w zakresie gospodarki odpadami.
- weryfikacja i doprowadzenie do pełnego wdrożenia planowanego systemu monitoringu gospodarki odpadami.

Należy podkreślić, że osiągnięcie założonych celów wymaga koordynacji działań między poszczególnymi szczeblami władzy samorządowej oraz organami ochrony środowiska i innymi zaangażowanymi instytucjami. Poniżej przedstawiono zadania krótkookresowe i długookresowe, których realizacja zapewni poprawę sytuacji w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi w gminach powiatu rybnickiego.

Zadania krótkookresowe na lata 2009 – 2012

- kontrolowanie przez gminy stanu zawieranych umów przez właścicieli nieruchomości z firmami odbierającymi odpady, co skutkować powinno objęciem stosownymi umowami 100% mieszkańców,
- uporządkowanie systemów zbierania i transportu odpadów komunalnych poprzez nowe zezwolenia wydane podmiotom - zgodnie z regulaminem utrzymania czystości i porządku na terenie gminy oraz wymogami określonymi przez wójtów i burmistrzów— jakie spełniać powinny te podmioty,
- kontrolowanie przez gminy sposobów i zakresu wypełniania przez podmioty posiadające zezwolenia na odbieranie i transport odpadów — ustaleń zawartych w ww. zezwoleniach dot. metod oraz miejsc prowadzenia odzysku i unieszkodliwiania odpadów,
- stworzenie oraz doskonalenie systemu ewidencji wytwarzanych, odzyskiwanych oraz unieszkodliwianych odpadów,

- rozbudowanie istniejącego systemu selektywnego odbierania odpadów i osiągnięcie odpowiednich poziomów selektywnej zbiórki,
- propagowanie przydomowego kompostowania frakcji odpadów ulegających biodegradacji w skład których wchodzi odpady z ogrodów i terenów zielonych oraz inne odpady organiczne przydatne do kompostowania,
- stosowanie instrumentów finansowych celem zachęcenia mieszkańców do zwiększenia ilości odpadów segregowanych,
- budowa gminnych punktów selektywnego zbierania odpadów, w tym odpadów niebezpiecznych występujących w strumieniu odpadów komunalnych,
- bieżąca likwidacja tzw. „dzikich wysypisk”,
- kontrola w zakresie prawidłowości funkcjonowania składowiska odpadów komunalnych, w tym kontrola ewidencji przyjmowanych odpadów,
- tworzenie międzygminnych struktur organizacyjnych dla realizacji regionalnych obiektów gospodarki odpadami komunalnymi, w tym regionalnych zakładów termicznego przekształcania odpadów.

Zadania długookresowe na lata 2013 – 2018

- kontynuacja realizacji tych zadań krótkookresowych, które tego wymagają,
- działanie w utworzonych organizacyjnych strukturach ponadgminnych, zarządzających gospodarką odpadami komunalnymi w ramach regionalnych systemów,
- likwidacja „dzikich wysypisk” odpadów,
- konsekwentne korzystanie z narzędzi administracyjnych, w które ustawodawca wyposażył gminy (decyzje administracyjne),
- intensywne działania edukacyjne, celem utrwalanie nabytych postaw ekologicznych mieszkańców poprzez ciągłe kampanie edukacyjne.

2.5.1 Edukacja ekologiczna mieszkańców

Edukacja ekologiczna powinna docierać do wszystkich grup wiekowych i społecznych. W związku z tym ważne jest znalezienie odpowiednich środków przekazu tak, aby w najprostszym i najskuteczniejszym sposobie przekazywać informację ekologiczną. W zależności od formy i treści przekazu, można wyróżnić następujące grupy, do których kierowane będą odpowiednio przygotowane informacje:

- pracownicy administracji publicznej,
- nauczyciele i dziennikarze,
- dzieci i młodzież,
- dorośli mieszkańcy,
- przedsiębiorcy.

Edukacja ekologiczna wiąże się z:

- działaniami podnoszącymi świadomość ekologiczną społeczeństwa,
- działaniami zmierzającymi do uzyskania akceptacji społecznej dla rozwiązań zaproponowanych w planach gospodarki odpadami (poparcie społeczne jest ważnym czynnikiem w procesie wdrażania).

Do głównych założeń edukacji ekologicznej w zakresie gospodarki odpadami należy m. in.:

- podnoszenie świadomości ekologicznej społeczeństwa, w tym prewencja,
- rozpowszechnianie zasad prawidłowego postępowania z odpadami,
- informowanie o korzyściach dla środowiska związanych z prowadzeniem racjonalnej gospodarki odpadami,
- informowanie o oddziaływaniu odpadów na środowisko (wody, powietrze, powierzchnię ziemi).

Podnoszenie świadomości obywateli winno obejmować:

- działania edukacyjne (prowadzenie zajęć dydaktycznych w szkołach, organizowanie seminariów tematycznych, szkolenie pracowników administracji samorządowej oraz przedsiębiorców),
- działania popularyzacyjne (rozpowszechnianie ulotek, publikacje w prasie lokalnej, konkursy, festyny),

- działania informacyjne (udostępnianie informacji o gospodarce odpadami).

Ponadto powinny być prowadzone działania w zakresie wdrażania zasad „Czystszej Produkcji” w procesach produkcyjnych (zapobieganie powstawaniu zanieczyszczeń „u źródła”, minimalizacja ilości powstawania odpadów, ścieków, gazów i pyłów oraz oszczędzanie energii, wody, paliw i innych zasobów naturalnych).

2.6 Proponowany system gospodarki odpadami

Na system gospodarki odpadami składają się m. in.: zbieranie, transport, odzysk, recykling i unieszkodliwianie odpadów. Zasady, na których będzie opierał się system gospodarki odpadami komunalnymi w gminach powiatu rybnickiego są następujące:

- ustawowa realizacja zadań gmin w sposób uzasadniony ekonomicznie,
- realizacja zadań w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi przez gminy wspólnie z podmiotami, które dostosowały swoją działalność do zmian wprowadzonych w ustawie z dnia 13 września 1996 o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2005 r. Nr 236, poz. 2008 – tekst jednolity, z późn. zm. Dz. U. z 2006 r. nr 144, poz. 1042).

Program rozwoju selektywnego zbierania odpadów powinien być opracowany na poziomie gmin i przedstawiony w regulaminach utrzymania czystości i porządku. Poniżej przedstawione zostaną ogólne zasady zbierania odpadów komunalnych. Szczegółowe wymagania dotyczące sposobu prowadzenia selektywnego zbierania, rodzaju i wielkości pojemników, częstotliwości odbioru itd. powinny się znaleźć w regulaminach poszczególnych gmin powiatu rybnickiego.

Ważnym elementem rozbudowania systemu selektywnej zbiórki w gminach powiatu rybnickiego powinno stać się stworzenie gminnych punktów selektywnego zbierania odpadów, w tym odpadów niebezpiecznych występujących w strumieniu odpadów komunalnych.

Odpady komunalne zmieszane

Odpady komunalne, które nie są zbierane w sposób selektywny, należy gromadzić w pojemnikach lub kontenerach o pojemności zapewniającej pokrycie zapotrzebowania. Zarządcy nieruchomości wielolokalowych zobowiązani są dostosowywać pojemność pojemników i cykl wywozu do liczby mieszkańców.

Selektywna zbiórka odpadów opakowaniowych

Odpady opakowaniowe należy zbierać w sposób selektywny w workach lub pojemnikach o pojemności zapewniającej pokrycie zapotrzebowania. Zarządcy nieruchomości wielolokalowych zobowiązani są dostosowywać pojemność pojemników i cykl wywozu do liczby mieszkańców. Stosowany system selektywnej zbiórki odpadów opakowaniowych powinien uwzględniać rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 25 października 2005r w sprawie szczegółowego sposobu postępowania z odpadami opakowaniowymi (Dz. U. nr 219, poz. 1858). Rozporządzenie to określa szczegółowy sposób postępowania obejmujący zbieranie oraz odzysk, w tym recykling odpadów opakowaniowych: z papieru, ze szkła, z tworzyw sztucznych, z aluminium, ze stali w tym blachy stalowej, wielomateriałowych, a także z drewna.

Odpady ulegające biodegradacji

Na terenach wiejskich i miejskich z zabudową jednorodzinną właściciele nieruchomości mogą umieszczać odpady ulegające biodegradacji w przydomowym kompostowniku, w zabudowie wielorodzinnej należy wyposażyć nieruchomość w odrębny, przeznaczony do tego celu pojemnik.

Odpady tekstylne

Odpady tekstylne mogą być gromadzone w workach bądź pojemnikach w uzgodnionym kolorze. Odbieranie odpadów tekstylnych może odbywać się np. w cyklu kwartalnym.

Odpady budowlane

Odpady budowlane mogą być umieszczane w kontenerach/pojemnikach/workach dostarczonych przez uprawniony podmiot a następnie odbierane na indywidualne zgłoszenie.

Odpady wielkogabarytowe

Odpady wielkogabarytowe nie wymagają specjalnych urządzeń do zbierania, preferowane jest organizowanie akcyjnych zbiórek tego typu odpadów wg ustalonego harmonogramu na zasadzie „wystawki” przed nieruchomości lub miejsce wyznaczone przez zarządcę nieruchomości.

Zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny

Od 13 sierpnia 2005r. w krajach Unii Europejskiej obowiązuje dyrektywa 2002/96/WE dotycząca zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego. Państwa członkowskie powinny wykazać się zbieraniem zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, co najmniej na poziomie rocznym – 4kg od mieszkańca. Jak wynika z KPGO 2010 gminy zostały zobowiązane do organizacji zbiórki zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego od mieszkańców. W tym celu można wykorzystać punkty selektywnego zbierania odpadów lub gminne punkty zbierania odpadów niebezpiecznych tzw. GPZON-y. W powiecie rybnickim funkcjonuje jeden taki punkt – w gminie Świerklany.

Zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny można dostarczać indywidualnie do punktów selektywnego zbierania odpadów, w tym odpadów niebezpiecznych zlokalizowanego na terenie danej gminy lub przekazać sprzedawcy sprzętu elektronicznego i sprzętu gospodarstwa domowego przy zakupie nowego sprzętu, na zasadzie 1:1.

Odpady niebezpieczne

Odpady niebezpieczne mogą być zbierane w workach dostarczonych przez uprawniony podmiot i odbierane np. w cyklu miesięcznym. Odpady niebezpieczne mogą trafiać bezpośrednio do Gminnych Punktów Zbierania Odpadów Niebezpiecznych (GPZON-ów) zlokalizowanych na terenie gmin. Powinny do nich trafiać: zużyte baterie i akumulatory, przeterminowane leki, oleje odpadowe, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, przeterminowane środki ochrony roślin. Możliwe jest także tworzenie punktów zbierania wybranych odpadów niebezpiecznych w specjalistycznych pojemnikach zlokalizowanych przy obiektach usługowych, w szkołach, aptekach (zbieranie przeterminowanych leków). Jako alternatywne rozwiązanie w zakresie zbierania odpadów niebezpiecznych można zorganizować systematyczny odbiór odpadów przez specjalny pojazd (Mobilny Punkt Zbierania Odpadów Niebezpiecznych) objeżdżający dany teren zgodnie z harmonogramem (średnio 4 razy w roku).

Właściciele/zarządcy nieruchomości zobowiązani są do selektywnego zbierania i przekazywania następujących strumieni odpadów komunalnych:

- **odpady ulegające biodegradacji**, do których zalicza się m.in.: odpady zielone z pielęgnacji ogrodów, odpady z porządkowania terenów zielonych (parków, cmentarzy, ogródków działkowych i przydomowych), odpady kuchenne ulegające biodegradacji. Na terenach wiejskich i miejskich z zabudową jednorodzinną preferowane jest przydomowe kompostowanie tych odpadów,
- **odpady opakowaniowe**, do których zalicza się: opakowania z papieru, opakowania ze szkła, opakowań z tworzyw sztucznych, z blachy stalowej, z blachy aluminiowej,
- **odpady niebezpieczne** w strumieniu odpadów komunalnych, do których zalicza się m.in.: zużyte baterie, akumulatory, świetlówki, opakowania po środkach ochrony roślin i nawozach, opakowania po aerozolach, zużyte opatrunki, pozostałości farb, lakierów, rozpuszczalników, środków do impregnacji drewna, olejów mineralnych i syntetycznych, benzyn, leków,
- **odpady tekstylne**, do których zalicza się m.in.: szmaty, odzież, obuwie niezanieczyszczone substancjami niebezpiecznymi,
- **odpady wielkogabarytowe**, do których zalicza się m.in.: stare meble, zużyty sprzęt gospodarstwa domowego, tzw. sprzęt AGD, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny,
- **odpady budowlane**, do których zalicza się m.in.: gruz betonowy, ceglany, ceramiczny, asfaltowy.

Gminy poprzez podmioty prowadzące działalność w zakresie odbierania odpadów komunalnych, które są obowiązane do selektywnego ich odbierania oraz do ograniczania ilości odpadów ulegających biodegradacji kierowanych do składowania, zapewnią warunki funkcjonowania systemu selektywnego zbierania i odbierania odpadów komunalnych tak, aby było możliwe ograniczenie składowania odpadów komunalnych ulegających biodegradacji (tereny miejskie). Gminy wydając zezwolenia na odbiór odpadów od właścicieli nieruchomości, poprzez określenie szczegółowych zasad odbioru i postępowania, zobowiązują przedsiębiorców do odbierania także wszystkich odpadów zebranych selektywnie, w tym, powstających

w gospodarstwach domowych, odpadów wielkogabarytowych, zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, odpadów budowlanych z remontów, odpadów zielonych z pielęgnacji ogrodów i odpadów niebezpiecznych.

Zakłada się następujące systemy zbierania odpadów komunalnych na terenach gmin:

- zbieranie odpadów zmieszanych,
- selektywna zbiórka opakowań i surowców wtórnych,
- selektywna zbiórka odpadów ulegająca biodegradacji (tereny miejskie),
- selektywna zbiórka odpadów wielkogabarytowych,
- selektywna zbiórka zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego,
- selektywna zbiórka odpadów niebezpiecznych,
- selektywna zbiórka odpadów budowlanych.

Gminy powiatu rybnickiego prowadzić będą docelowo system zbierania odpadów komunalnych z uwzględnieniem wszystkich elementów, w szczególności rozwój i podniesienie efektywności istniejących systemów tj.: selektywna zbiórka odpadów opakowaniowych, odpadów wielkogabarytowych, budowlanych, niebezpiecznych i ulegających biodegradacji (na terenach miejskich). Zebrane odpady niebezpieczne trafiać będą do Gminnych Punktów Zbierania Odpadów Niebezpiecznych (GPZON-ów). Odzysk i unieszkodliwianie odpadów komunalnych odbywać się będzie dla poszczególnych gmin powiatu rybnickiego w obiektach zlokalizowanych najbliżej na terenie województwa śląskiego.

Podstawowym założeniem funkcjonowania gospodarki odpadami komunalnymi jest system rozwiązań regionalnych, w których są uwzględnione wszystkie niezbędne elementy tej gospodarki w danych warunkach lokalnych. Regionalne zakłady zagospodarowania odpadów winny mieć przepustowość wystarczającą do przetworzenia odpadów z obszarów zamieszkałych przez co najmniej 150 tys. mieszkańców. Zgodnie z zapisem w KPGO 2010 – w Aktualizacji planu gospodarki odpadami dla województwa śląskiego zostały określone regiony (zespoły gmin), w których prowadzona będzie wspólna gospodarka odpadami komunalnymi, a także funkcjonować będą regionalne objekty. W każdym z regionów zapewniona zostanie odpowiednia przepustowość instalacji do przetwarzania odpadów, które winny zapewnić:

- wymagania prawne redukcji składowania odpadów ulegających biodegradacji,
- przygotowanie odpadów z selektywnego zbierania do gospodarczego wykorzystania (sortownie do podczyszczania zebranych selektywnie odpadów),
- demontaż i odzysk odpadów wielkogabarytowych.

Zaleca się, by w poszczególnych regionach, w których wytwarzanych jest rocznie powyżej 120 tys. Mg odpadów komunalnych preferowaną technologią było termiczne przekształcanie odpadów. W sortowniach zaleca się wydzielenie w czasie mechanicznego przerobu - frakcji wysokoenergetycznych, które będą poddawane dalszemu przerobowi w instalacji do produkcji paliwa z odpadów. Gminy powiatu rybnickiego należą do Regionu 5. Wśród gmin wchodzących w skład omawianego wchodzi: Czerwionka-Leszczyny, Gierałtówice, Godów, Jastrzębie-Zdrój, Jejkowice, Knurów, Markłowice, Mszana, Pilchowice, Radlin, Rybnik, Rydułtowy, Świerklany, Wodzisław Śląski i Żory. W tabeli 18 przedstawiono wykaz obiektów funkcjonujących w Regionie 5 – do którego przynależą gminy powiatu rybnickiego.

Tabela 18. Wykaz obiektów funkcjonujących w ramach Regionu 5

Lp.	Rodzaj instalacji	Nazwa i adres instalacji	Podstawa prawna działalności	Rok zamknięcia lub kody przetwarzanych odpadów	Pojemność [Mg] lub zdolność przerobowa [Mg/rok]
1.	składowisko	Składowisko Odpadów Komart Sp. z o.o. Knurów, ul. Szybowa	Pozwolenie zintegrowane do 2016	po 2013	2040000
2.	składowisko	Gminne Składowisko Odpadów Komunalnych. Jankowice	nie dotyczy	po 2018	23600
3.	składowisko	Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne "Cofinco-Poland" Sp. z o.o. Jastrzębie Zdrój ul. Dębiny	Pozwolenie zintegrowane do 2016	po 2018	3591500
4.	składowisko	Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne, Rybnik, ul. Kolberga	Pozwolenie zintegrowane do 2009	2010	76500
5.	sortownia odpadów z selektywnego zbierania	Linia sortownicza. Wodzisław Śląski, ul. Markłowska	Zezwolenie do 2017	200101, 200140	756
6.	sortownia odpadów z selektywnego zbierania	Sortownia. Jastrzębie Zdrój. ul. Podhalańska	Zezwolenie	150101, 150104, 150106, 170402, 200101, 200303, 200307	30000
7.	sortownia odpadów zmieszanych i odpadów zbieranych selektywnie	Sortownia. Rybnik, ul. Kolberga	Zezwolenie	170107, 200101, 200102, 200202, 200138, 200139, 200301, 200302, 200303	50000
8.	kompostownia	Kompostownia przyzłomowa na terenie otwartym, Knurów, ul. Szybowa	Pozwolenie zintegrowane do 2016	020304, 150101, 150103, 170201, 200201	3000
9.	kompostownia	Kompostownia przyzłomowa Jastrzębie-Zdrój, ul. Dębiny	Pozwolenie zintegrowane do 2016	200201	1000
10.	kompostownia	Kompostownia odpadów zielonych Rybnik, ul. Pod lasem	Zezwolenie na odzysk	030105, 200201	3000

Zalecaną technologią dla Regionu 5 jest termiczne przekształcanie odpadów w instalacji o przepustowości ok. 100 tys. Mg rocznie. Pozwoli to na osiągnięcie wymaganego prawem poziomu redukcji składowania odpadów ulegających biodegradacji. W przypadku uzyskania porozumienia gmin Regionu 5 i Regionu 6, instalacja termicznego przekształcania odpadów osiągnąć może wydajność 150 tys. Mg/rok.

3 Odpady powstające w sektorze gospodarczym

3.1 Stan aktualny

3.1.1 Rodzaj, ilość i źródła powstawania odpadów

Odpady powstające w sektorze gospodarczym to odpady przemysłowe, których powstawanie związane jest z działalnością produkcyjną, rzemieślniczą, handlową i usługową, prowadzoną przez podmioty gospodarcze funkcjonujące na terenie powiatu rybnickiego. Według danych GUS w 2008 r. na terenie powiatu zarejestrowanych było 4 850 podmiotów gospodarczych.

W analizie gospodarki odpadami powstającymi w sektorze przemysłowym wzięto pod uwagę informacje o ilości wytworzonych odpadów uzyskane z bazy Wojewódzkiego Systemu Odpadów (WSO) – województwo śląskie, którą zgodnie z art. 37 ust. 6 ustawy o odpadach prowadzi Marszałek Województwa. Zgodnie z art. 37 ust. 1 do 3 ww. ustawy posiadacz odpadów (podmiot gospodarczy) ma obowiązek sporządzania i przekazywania do 31 marca każdego roku (za rok ubiegły) zbiorczego zestawienia danych o rodzajach i ilości wytworzonych odpadów, o sposobach gospodarowania nimi oraz o instalacjach i urządzeniach służących do odzysku i unieszkodliwiania odpadów. W bazie tej obecnie zgromadzone są dane obejmujące lata 2007 - 2008. Natomiast informacje za rok 2008 są niekompletne i w dalszym ciągu na bieżąco uzupełniane. W celu ujęcia w niniejszym opracowaniu gospodarki odpadami wytworzonymi w latach 2007 - 2008 r. dodatkowo przeprowadzono badania ankietowe wśród przedsiębiorców działających na terenie powiatu. Na podstawie informacji uzyskanych z bazy danych WSO oraz informacji zebranych w wyniku ankietyzacji określono stan gospodarki odpadami przemysłowymi na terenie powiatu rybnickiego w latach 2007 - 2008 r.

W 2007 r. w powiecie rybnickim wytworzono ogółem około 281 590,12 Mg odpadów w tym 390,75 Mg odpadów niebezpiecznych. W 2008 r. ilość ta zwiększyła się do około 323 683,01 Mg w tym 291,70 Mg odpadów niebezpiecznych. Najwięcej odpadów z sektora gospodarczego wytworzono w gminie Czerwionka – Leszczyny.

Największymi wytwórcami odpadów w latach 2007 - 2008 (powyżej 1 tys. Mg) były następujące zakłady:

- POLHO Sp. z o.o., Czerwionka – Leszczyny, ul. Przemysłowa 12
- CETUS – Energetyka Gazowa S. z o.o., Świerklany, ul. Spacerowa 2
- CLASSEN – POL S. A., Lyski, ul. Wyzwolenia
- Zakład Odsalania „Dębieńsko” Sp. z o.o., Czerwionka, ul. Młyńska 24
- Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o., Czerwionka – Leszczyny, ul. Nowy Dwór 20 (dane WSO: nie posiada pozwolenia na wytwarzanie odpadów)
- Zakład Z-1 „Dębieńsko”, Czerwionka – Leszczyny, ul. 3 – go Maja
- „SILMET” Sp. J., Czerwionka – Leszczyny, ul. Główna 15, oraz oddział „SILMET” Sp. J., Jankowice, ul. Sportowa 2 (dane WSO: nie posiadają decyzji na wytwarzanie a jedynie zezwolenia na transport i zbierania)
- „BECKER – WARKOP” Sp. z o.o., Świerklany, ul. Przemysłowa 11

Wymienione wyżej podmioty gospodarcze w latach 2007 - 2008 wytworzyły prawie 100% odpadów na terenie powiatu.

Rodzaje odpadów innych niż niebezpieczne i niebezpiecznych powstających na terenie powiatu sklasyfikowano zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska w sprawie katalogu odpadów (Dz. U. Nr 112, poz. 1206) i wraz z wytworzonymi ilościami przedstawiono w tabelach 19– 20

3.1.1.1 Odpady inne niż niebezpieczne

W tabeli 19 przedstawiono klasyfikację oraz ilości odpadów innych niż niebezpieczne wytworzonych w latach 2007 – 2008 na terenie powiatu rybnickiego.

Tabela 19. Klasyfikacja i ilości odpadów innych niż niebezpieczne wytworzonych w sektorze gospodarczym w latach 2007 - 2008

Klasyfikacja wytworzonych odpadów		Ilość odpadów [Mg]	
		2007 r.	2008 r.
01	Odpady powstające przy poszukiwaniu, wydobywaniu, fizycznej i chemicznej przeróbce rud oraz innych kopalin		
01 04	Odpady z fizycznej i chemicznej przeróbki kopalin innych niż rudy metali		
01 04 12	Odpady powstające przy płukaniu i oczyszczaniu kopalin inne niż wymienione w 01 04 07 i 01 04 11	260 000,00	250 000,00
02	Odpady z rolnictwa, sadownictwa, upraw hydroponicznych, rybołówstwa, leśnictwa, łowiectwa oraz		

PLAN GOSPODARKI ODPADAMI DLA POWIATU RYBNICKIEGO
NA LATA 2009 – 2012

	przetwórstwa żywności		
02 01	Odpady z rolnictwa, sadownictwa, upraw hydroponicznych, rybołówstwa, leśnictwa, łowiectwa oraz przetwórstwa żywności		
02 01 06	Odpady zwierzęce	166,00	0,00
02 01 81	Zwierzęta padłe i odpadowa tkanka zwierzęca stanowiąca materiał szczególnego i wysokiego ryzyka inne niż wymienione w 02 01 80	6,30	0,00
02 02	Odpady z przygotowania i przetwórstwa produktów spożywczych pochodzenia zwierzęcego		
02 02 02	Odpadowa tkanaka zwierzęca	502,30	430,35
02 02 03	Surowce i produkty nienadające się do spożycia i przetwórstwa	266,60	269,16
03	Odpady z przetwórstwa drewna oraz z produkcji płyt i mebli, masy celulozowej, papieru i tektury		
03 01	Odpady z przetwórstwa drewna oraz z produkcji płyt i mebli		
03 01 05	Trociny, wióry, ścinki, drewno, płyta wiórowa i fornir inne niż wymienione w 03 01 04	9 784,70	9 502,52
04	Odpady z przemysłu skórzanego, futrzarskiego i tekstylnego		
04 01	Odpady z przemysłu skurzanego i futrzarskiego		
04 01 08	Odpady skóry wygarbowanej zawierające chrom (wióry, obcinki, pył ze szlifowania skór)	2,50	2,30
04 02	Odpady z przemysłu tekstylnego		
04 02 09	Odpady materiałów złożonych (np. tkaniny impregnowane, elastomery, plastomery)	0,60	0,00
04 02 21	Odpady z nieprzetworzonych włókien tekstylnych	0,00	0,10
06	Odpady z produkcji, przygotowania, obrotu i stosowania produktów przemysłu chemii nieorganicznej		
06 01	Odpady z produkcji, przygotowania, obrotu i stosowania kwasów nieorganicznych		
06 01 99	Inne niewymienione odpady	0,00	0,01
07	Odpady z produkcji, przygotowania, obrotu i stosowania produktów przemysłu chemii organicznej		
07 02	Odpady z produkcji, przygotowania, obrotu i stosowania tworzyw sztucznych oraz kauczuków i włókien syntetycznych		
07 02 13	Odpady tworzyw sztucznych	0,2	0,3
07 02 80	Odpady z przemysłu gumowego i produkcji gumy	1,10	9,80
07 02 99	Inne niewymienione odpady	0,00	0,18
08	Odpady z produkcji, przygotowania, obrotu i stosowania powłok ochronnych (farb, lakierów, emalii ceramicznych), kitu, klejów, szczeliw i farb drukarskich		
08 01	Odpady z produkcji, przygotowania, obrotu i stosowania oraz usuwania farb i lakierów		
08 01 99	Inne niewymienione odpady	0,00	5,00
08 03	Odpady z produkcji, przygotowania, obrotu i stosowania farb drukarskich		
08 03 18	Odpadowy toner drukarski inny niż wymieniony w 08 03 17	0,10	0,06
10	Odpady z procesów termicznych		
10 01	Odpady z elektrowni i innych zakładów energetycznego spalania paliw (z wyłączeniem grupy 19)		
10 01 01	Żużel, popioły paleniskowe i pyły z kotłów (z wyłączeniem pyłów z kotłów wymienionych w 10 01 04)	2 312,10	2 331,85
10 01 03	Popioły lotne z torfu i drewna niepoddanego obróbce chemicznej	1,80	0,00
12	Odpady z kształtowania oraz fizycznej i mechanicznej obróbki powierzchni metali i tworzyw sztucznych		
12 01	Odpady z kształtowania oraz fizycznej i mechanicznej obróbki powierzchni metali i tworzyw sztucznych		
12 01 01	Odpady z toczenia i piłowania żelaza oraz jego stopów	103,50	164,20
12 01 02	Cząstki i pyły żelaza oraz jego stopów	24,80	0,00
12 01 03	Odpady z toczenia i piłowania metali nieżelaznych	0,20	0,00
12 01 13	Odpady spawalnicze	13,10	0,19
12 01 17	Odpady poszlifierskie inne niż wymienione w 12 01 16	0,00	0,02
15	Odpady opakowaniowe; sorbenty, tkaniny do wycierania, materiały filtracyjne i ubrania ochronne nieujęte w innych grupach		
15 01	Odpady opakowaniowe (włącznie z selektywnie gromadzonymi komunalnymi odpadami opakowaniowymi)		
15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	99,10	90,57
15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	35,82	15,51
15 01 03	Opakowania z drewna	0,10	0,00
15 01 04	Opakowania z metali	0,50	357,98
15 01 05	Opakowania wielomateriałowe	0,00	2,50
15 01 06	Zmieszane odpady opakowaniowe	0,00	0,17
15 02	Sorbenty, materiały filtracyjne, tkaniny do wycierania i ubrania ochronne		

PLAN GOSPODARKI ODPADAMI DLA POWIATU RYBNICKIEGO
NA LATA 2009 – 2012

15 02 03	Sorbenty, materiały filtracyjne, tkaniny do wycierania (np. szmaty, ścierki) i ubrania ochronne inne niż wymienione w 15 02 02	0,73	4,82
16	Odpady nieujęte w innych grupach		
16 01	Zużyte lub nienadające się do użytkowania pojazdy (włączając maszyny pozadrogowe), odpady z demontażu, przeglądu i konserwacji pojazdów (z wyłączeniem grupy 13 i 14 oraz podgrup 16 06 i 16 08)		
16 01 03	Zużyte opony	27,30	20,38
16 01 15	Płyny zapobiegające zamarzaniu inne niż wymienione w 16 01 14	0,00	0,41
16 01 19	Tworzywa sztuczne	1,70	0,32
16 02	Odpady urządzeń elektrycznych i elektronicznych		
16 02 14	Zużyte urządzenia inne niż wymienione w 16 02 09 do 16 02 13	3,50	0,43
16 02 16	Elementy usunięte z zużytych urządzeń inne niż wymienione w 16 02 15	0,00	0,14
16 03	Partie produktów nieodpowiadające wymaganiom oraz produkty przeterminowane lub nieprzydatne do spożycia		
16 03 80	Produkty spożywcze przeterminowane lub nieprzydatne do spożycia	1,00	2,81
16 06	Baterie i akumulatory		
16 06 04	Baterie alkaliczne (z wyłączeniem 16 06 03)	0,00	0,05
16 06 05	Inne baterie i akumulatory	0,00	0,01
17	Odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej (włączając glebę i ziemię z terenów zanieczyszczonych)		
17 01	Odpady materiałów i elementów budowlanych oraz infrastruktury drogowej (np. beton, cegły, płyty, ceramika)		
17 01 01	Odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów	223,50	0,00
17 01 02	Gruz ceglany	0,00	0,53
17 01 07	Zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż wymienione w 17 01 06	0,00	5,11
17 01 81	Odpady z remontów i przebudowy dróg	276,30	0,00
17 02	Odpady drewna, szkła i tworzyw sztucznych		
17 02 02	Szkło	0,40	3,61
17 02 03	Tworzywa sztuczne	0,00	1,48
17 03	Odpady asfaltów, smół i produktów smołowych		
17 03 80	Odpadowa papa	1,00	0,26
17 04	Odpady i złomy metaliczne oraz stopów metali		
17 04 01	Miedź, brąz, mosiądz	0,00	13,81
17 04 02	Aluminium	0,70	19,98
17 04 03	Ołów	0,00	1,14
17 04 04	Cynk	0,00	1,93
17 04 05	Żelazo i stal	887,70	3 635,54
17 04 07	Mieszanki metali	0,01	14,09
17 04 11	Kable inne niż wymienione w 17 04 10	0,01	0,05
17 05	Gleba i ziemia (włączając glebę i ziemię z terenów zanieczyszczonych oraz urobek z pogłębiania)		
17 05 04	Gleba i ziemia, w tym kamienie, inne niż wymienione w 17 05 03	397,30	50 480,00
17 09	Inne odpady z budowy, remontów i demontażu		
17 09 04	Zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu inne niż wymienione w 17 09 01, 17 09 02 i 17 09 03	26,20	60,83
18	Odpady medyczne i weterynaryjne		
18 01	Odpady z diagnozowania, leczenia i profilaktyki medycznej		
18 01 09	Leki inne niż wymienione w 18 01 08	0,00	0,03
19	Odpady z instalacji i urządzeń służących zagospodarowaniu odpadów, z oczyszczalni ścieków oraz z uzdatniania wody pitnej i wody do celów przemysłowych		
19 05	Odpady z tlenowego rozkładu odpadów stałych (kompostowania)		
19 05 03	Kompost nieodpowiadający wymaganiom (nienadający się do wykorzystania)	1,30	1,78
19 08	Odpady z oczyszczalni ścieków nieujęte w innych grupach		
19 08 01	Skratki	97,80	123,60
19 08 02	Zawartość piaskowników	111,10	171,04
19 08 05	Ustabilizowane komunalne osady ściekowe	3 402,90	3 289,00
19 08 09	Tłuszcze i mieszaniny olejów z separacji olej/woda zawierające	161,20	159,65

PLAN GOSPODARKI ODPADAMI DLA POWIATU RYBNICKIEGO
NA LATA 2009 – 2012

	wyłącznie oleje jadanle i tłuszcze		
19 09	Odpady z uzdatniania wody pitnej i wody do celów przemysłowych		
19 09 99	Inne niewymienione odpady	2 210,00	2 015,00
19 12	Odpady z mechanicznej obróbki odpadów (np. obróbki ręcznej, sortowania, zgniatania, granulowania) nieujęte w innych grupach		
19 12 02	Metale żelazne	46,30	180,71
	Ogółem	281 199,37	323 391,31

Największą grupą odpadów wytworzonych przez podmioty prowadzące działalność na terenie powiatu rybnickiego (2007 r. – 260 000,00 Mg; 2008 – 250 000 Mg) były odpady powstające przy płukaniu i oczyszczaniu kopaliny (grupa 01). Odpady z tej grupy w 100% wytworzył zakład zlokalizowany w gminie Czerwionka - Leszczyny POLHO Sp. z o.o.

Drugą grupą pod względem ilości wytworzonych odpadów były należące do grupy 03 - trociny, wióry, ścinki, drewno, płyta wiórowa i fornir (kod odpadu 03 01 05), których w 2007 r. powstało 9 784,70 Mg a w 2008 r. – 9 502,52 Mg. Prawie 100% odpadów z tej grupy wytworzył zakład CLASSEN – POL S. A. zlokalizowany w gminie Lyski.

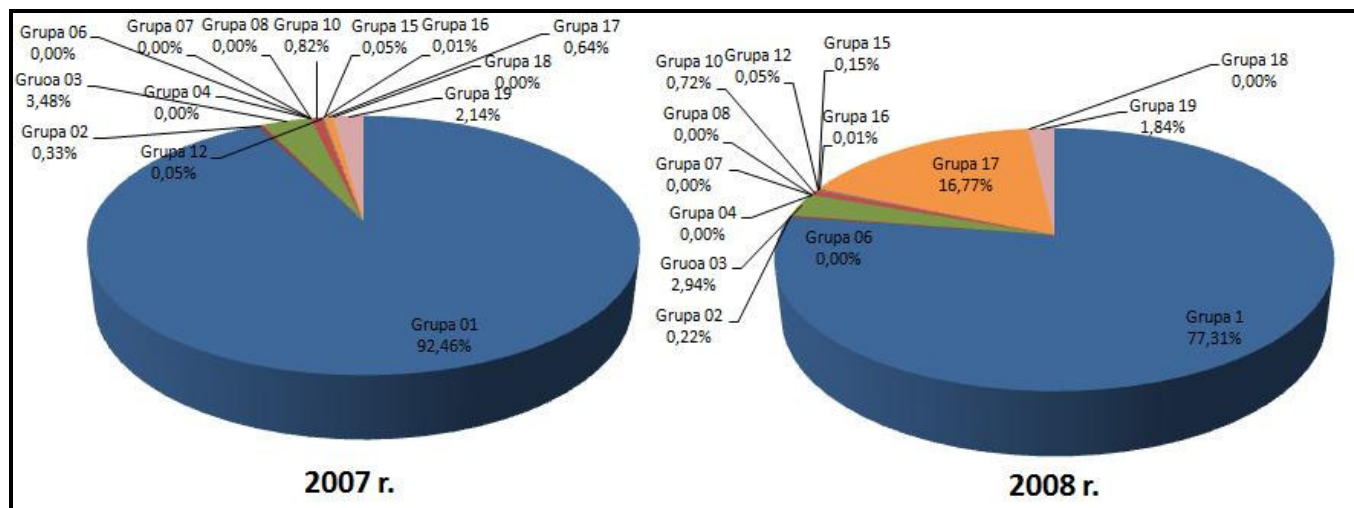
Trzecią grupą pod względem ilości wytworzonych odpadów były należące do grupy 19 – ustabilizowane osady ściekowe (kod odpadu 19 08 05), których w 2007 r. powstało 3 402,90 Mg a w 2008 r. – 3 289,00 Mg. Odpady te powstawały głównie w wyniku oczyszczania ścieków w jednostkach należących do przedsiębiorstw wodno – kanalizacyjnych zlokalizowanych na terenie powiatu. Najwięcej odpadów z tej grupy wytworzyło Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w gminie Czerwionka – Leszczyny w 2007 r. było to około 64% ogólnej ilości wytworzonych odpadów a w 2008 r. około 61%. W grupie tej wytworzono również duże ilości odpadów o kodzie 19 09 99 – inne niewymienione odpady (2007 r. 2 210,00 Mg; 2008 r. – 2 015,00 Mg). Odpady te w całości powstały w Zakładzie Odsalania „Dębieńsko” w Czerwionce.

Czwartą grupą pod względem ilości wytworzonych odpadów są należące do grupy 10 - żużle, popioły paleniskowe i pyły z kotłów (kod odpadu 10 01 01), których w 2007 r. powstało 2 312,10 Mg a w 2008 r. – 2 331,85 Mg. Odpady te wytworzone zostały głównie w wyniku prowadzenia działalności przez Zakład Z – 1 „Dębieńsko” w gminie Czerwionka – Leszczyny. W 2007 r. odpady wytworzone przez ten zakład stanowiły 64% ogólnej ilości, natomiast w 2008 r. było to 100% wytworzonych odpadów.

Na terenie powiatu rybnickiego w sektorze gospodarczym powstało również sporo należących do grupy 17 – odpadów żelaza i stali (2007 r. – 887, 70 Mg; 2008 r. – 3 635,54 Mg). Wzrost ilości wytworzonych odpadów w 2008 r. związany jest z ich wytwarzaniem przez „SILMET” Sp. J. Czerwionka – Leszczyny – 1 495, 73 Mg oraz „SILMET” Sp. J. Jankowice (gmina Świerklany) – 1 334,49 Mg. Ponadto odpady te powstają głównie w „BECKER – WARKOP” Sp. z o.o. Świerklany (2007 r. – 542,10 Mg, 2008 r.- 719,39 Mg.)

Strukturę odpadów innych niż niebezpieczne wytwarzanych przez zakłady na terenie powiatu rybnickiego w podziale na grupy przedstawiono na rys. 2.

PLAN GOSPODARKI ODPADAMI DLA POWIATU RYBNICKIEGO
NA LATA 2009 – 2012

Rysunek 2. Struktura wytwarzania odpadów innych niż niebezpieczne w sektorze gospodarczym w 2007 i 2008 r.

Gospodarka odpadami z sektora gospodarczego należy do zadań własnych wytwórców. Nie mają oni narzuconych sposobów zagospodarowania odpadów, jednak metody te muszą być zgodne z obowiązującymi przepisami prawa. Prawa te powinny być skutecznie egzekwowane zarówno przez organy jednostek samorządowych szczebla powiatowego jak i jednostki kontrolno-inspekcyjne. Odpady poprodukcyjne z sektora gospodarczego są w jurysdykcji Starosty, który wydaje zezwolenia na ich wytwarzanie, sposób zagospodarowania oraz powinien sprawować nadzór nad realizacją wydanych pozwoleń.

3.1.1.2 Odpady niebezpieczne

W tabeli 20 przedstawiono klasyfikację oraz ilości odpadów niebezpiecznych wytworzonych w latach 2007 – 2008 na terenie powiatu rybnickiego.

Tabela 20. Klasyfikacja i ilości odpadów niebezpiecznych wytworzonych w sektorze gospodarczym w latach 2007 - 2008

Klasyfikacja wytworzonych odpadów		Ilość odpadów [Mg]	
		2007 r.	2008 r.
05	Odpady z przeróbki ropy naftowej, oczyszczania gazu ziemnego oraz pirolitycznej przeróbki węgla		
05 06	Odpady z pirolitycznej przeróbki węgla		
05 06 01*	Kwaśne smoły	58,10	52,50
05 06 03*	Inne smoły	193,90	153,40
08	Odpady z produkcji, przygotowania, obrotu i stosowania powłok ochronnych (farb, lakierów, emalii ceramicznych), kitu, klejów, szczeliw i farb drukarskich		
08 01	Odpady z produkcji, przygotowania, obrotu i stosowania oraz usuwania farb i lakierów		
08 01 11*	Odpady farb i lakierów zawierających rozpuszczalniki organiczne lub inne substancje niebezpieczne	9,95	12,83
08 01 13*	Szlamy z usuwania farb i lakierów zawierających rozpuszczalniki organiczne lub inne substancje niebezpieczne	0,00	5,49
08 01 21*	Zmywacze farb lub lakierów	0,00	12,40
08 03	Odpady z produkcji, przygotowania, obrotu i stosowania farb drukarskich		
08 03 17*	Odpadowy toner drukarski zawierający substancje niebezpieczne	0,01	0,00
09	Odpady z przemysłu fotograficznego i usług fotograficznych		
09 01	Odpady z przemysłu fotograficznego i usług fotograficznych		
09 01 01*	Wodne roztwory wywoływaczy i aktywatorów	0,14	0,14
09 01 04*	Roztwory utrwalaczy	0,13	0,08
12	Odpady z kształtowania oraz fizycznej i mechanicznej obróbki powierzchni metali i tworzyw sztucznych		

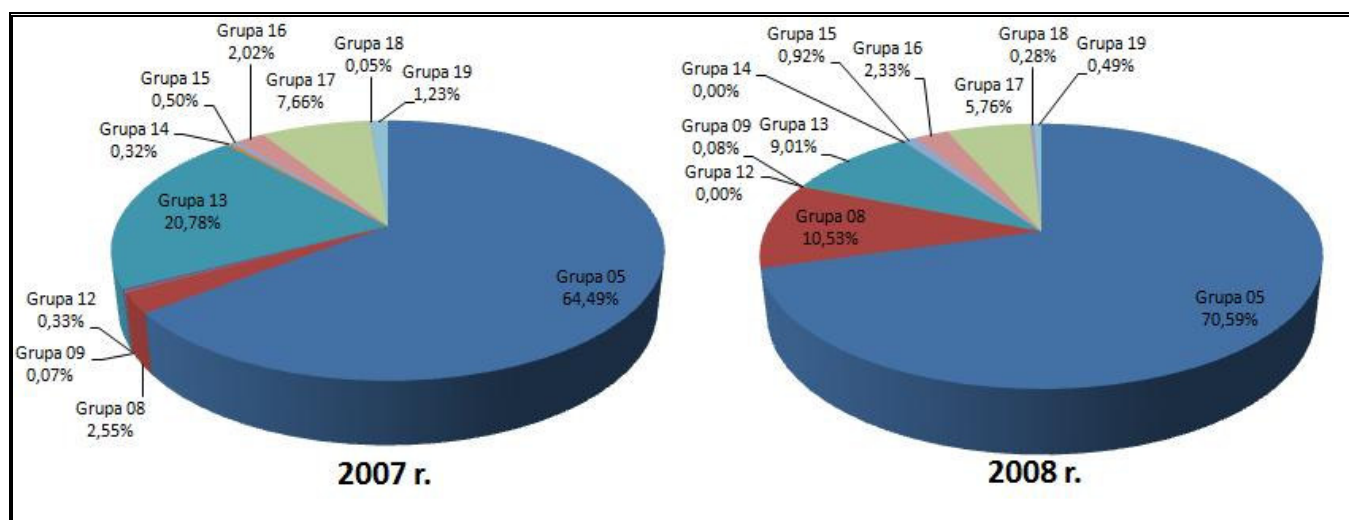
PLAN GOSPODARKI ODPADAMI DLA POWIATU RYBNICKIEGO
NA LATA 2009 – 2012

12 01	Odpady z kształtowania oraz fizycznej i mechanicznej obróbki powierzchni metali i tworzyw sztucznych		
12 01 09*	Odpadowe emulsje i roztwory z obróbki metali niezawierające chlorowców	1,30	0,00
13	Oleje odpadowe i odpady ciekłych paliw (z wyłączeniem olejów jadalnych oraz grup 05, 12 i 19)		
13 01	Odpadowe oleje hydrauliczne		
13 01 05*	Emulsje olejowe niezawierające związków chlorowcoorganicznych	6,63	10,71
13 01 10*	Mineralne oleje hydrauliczne niezawierające związków chlorowcoorganicznych	0,42	0,02
13 01 13*	Inne oleje hydrauliczne	0,00	0,76
13 02	Odpadowe oleje silnikowe, przekładniowe i smarowe		
13 02 05*	Mineralne oleje silnikowe, przekładniowe i smarowe niezawierające związków chlorowcoorganicznych	6,96	3,80
13 02 06*	Syntetyczne oleje silnikowe, przekładniowe i smarowe	0,63	0,00
13 02 08*	Inne oleje silnikowe, przekładniowe i smarowe	9,44	9,09
13 03	Odpadowe oleje i ciecze stosowane jako elektroizolatory oraz nośniki ciepła		
13 03 07*	Mineralne oleje i ciecze stosowane jako elektroizolatory oraz nośniki ciepła niezawierające związków chlorowcoorganicznych	0,66	1,91
13 05	Odpady z odwadniania olejów w separatorach		
13 05 02*	Szlamy z odwadniania olejów w separatorach	31,55	0,00
13 05 06*	Oleje z odwadniania olejów w separatorach	6,50	0,00
13 05 07*	Zaolejona woda z odwadniania olejów w separatorach	18,40	0,00
14	Odpady z rozpuszczalników organicznych, chłodziw i propelentów (z wyłączeniem grup 07 i 08)		
14 06	Odpady z rozpuszczalników organicznych, chłodziw i propelentów w pianach lub areozolach		
14 06 03*	Inne rozpuszczalniki i mieszaniny rozpuszczalników	1,24	0,00
15	Odpady opakowaniowe; sorbenty, tkaniny do wycierania, materiały filtracyjne i ubrania ochronne nieujęte w innych grupach		
15 01	Odpady opakowaniowe (włącznie z selektywnie gromadzonymi komunalnymi odpadami opakowaniowymi)		
15 01 10*	Opakowania zawierające pozostałości substancji niebezpiecznych lub nimi zanieczyszczone (np. Środki ochrony roślin I i II klasy toksyczności – bardzo toksyczne i toksyczne)	1,66	1,51
15 02	Sorbenty, materiały filtracyjne, tkaniny do wycierania i ubrania ochronne		
15 02 02*	Sorbenty, materiały filtracyjne (w tym filtry olejowe nieujęte w innych grupach), tkaniny do wycierania (np. szmaty, ścierki) i ubrania ochronne zanieczyszczone substancjami niebezpiecznymi (np. PCB)	0,29	1,17
16	Odpady nieujęte w innych grupach		
16 01	Zużyte lub nienadające się do użytkowania pojazdy (włączając maszyny pozadrogowe), odpady z demontażu, przeglądu i konserwacji pojazdów (z wyłączeniem grupy 13 i 14 oraz podgrup 16 06 i 16 08)		
16 01 07*	Filtry olejowe	1,14	1,91
16 01 08*	Elementy zawierające rtęć	0,00	0,55
16 01 13*	Płyny hamulcowe	0,06	0,00
16 02	Odpady urządzeń elektrycznych i elektronicznych		
16 02 11*	Zużyte urządzenia zawierające freony, HCFC, HFC	0,02	0,00
16 02 13*	Zużyte urządzenia zawierające niebezpieczne elementy inne niż wymienione w 16 02 09 do 16 02 12	1,43	1,06
16 05	Gazy w pojemnikach ciśnieniowych i zużyte chemikalia		
16 05 07*	Zużyte nieorganiczne chemikalia zawierające substancje niebezpieczne (np. Przeterminowane odczynniki chemiczne)	0,01	0,01
16 05 08*	Zużyte organiczne chemikalia zawierające substancje niebezpieczne (np. Przeterminowane odczynniki chemiczne)	0,11	0,11
16 06	Baterie i akumulatory		
16 06 01*	Baterie i akumulatory ołowiowe	3,61	3,07
16 07	Odpady z czyszczenia zbiorników magazynowych, cystern transportowych i beczek (z wyłączeniem grup 05 i 13)		
16 07 08*	Odpady zawierające ropę naftową lub jej produkty	1,49	0,00
16 07 09*	Odpady zawierające inne substancje niebezpieczne	0,03	0,10

PLAN GOSPODARKI ODPADAMI DLA POWIATU RYBNICKIEGO
NA LATA 2009 – 2012

17	Odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej (włączając glebę i ziemię z terenów zanieczyszczonych)		
17 02	Odpady drewna, szkła i tworzyw sztucznych		
17 02 04*	Odpady drewna, szkła i tworzyw sztucznych zawierające lub zanieczyszczone substancjami niebezpiecznymi (podkłady kolejowe)	0,90	0,00
17 04	Odpady i złomy metaliczne oraz stopów metali		
17 04 10*	Kable zawierające ropę naftową, smołę i inne substancje niebezpieczne	0,02	0,00
17 05	Gleba i ziemia (włączając glebę i ziemię z terenów zanieczyszczonych oraz urobek z pogłębiania)		
17 05 03*	Gleba i ziemia, w tym kamienie, zawierające substancje niebezpieczne (np. PCB)	1,47	3,31
17 06	Materiały izolacyjne oraz materiały konstrukcyjne zawierające azbest		
17 06 01*	Materiały izolacyjne zawierające azbest	27,54	1,06
17 06 05*	Materiały konstrukcyjne zawierające azbest	0,00	12,44
18	Odpady medyczne i weterynaryjne		
18 01	Odpady z diagnozowania, leczenia i profilaktyki medycznej		
18 01 02*	Części ciała i organy oraz pojemniki na krew i konserwaty służące do jej przechowywania (z wyłączeniem 18 01 03)	0,01	0,00
18 01 03*	Inne odpady, które zawierają żywe drobnoustroje lub ich toksyny oraz inne formy zdolne do przeniesienia materiału genetycznego, o których wiadomo lub co do których istnieją wiarygodne podstawy do sądenia, że wywołują choroby u ludzi i zwierząt (np. Zainfekowane pieluchomjtki, podpaski, podkłady), z wyłączeniem 18 01 80 i 18 08 81	0,20	0,83
19	Odpady z instalacji i urządzeń służących zagospodarowaniu odpadów, z oczyszczalni ścieków oraz z uzdatniania wody pitnej i wody do celów przemysłowych		
19 08	Odpady z oczyszczalni ścieków nieujęte w innych grupach		
19 08 11*	Szłamy zawierające substancje niebezpieczne z biologicznego oczyszczania ścieków przemysłowych	4,80	1,44
Ogółem		390,75	291,70

Odpady niebezpieczne, ze względu na swój skład chemiczny i właściwości stwarzają zagrożenie dla zdrowia ludzi i mają negatywny wpływ na jakość środowiska przyrodniczego. Z informacji otrzymanych z bazy WSO oraz ankiet wysłanych do podmiotów gospodarczych prowadzących działalność na terenie powiatu rybnickiego wynika, iż w 2007 r. wytworzono 390,75 Mg odpadów niebezpiecznych a w 2008 r. – 291,70 Mg. Odpady niebezpieczne stanowiły w 2007 r. 0,10% całkowitej ilości odpadów powstających w sektorze gospodarczym, natomiast w 2008 r. ilość ta zmniejszyła się do 0,09%. Struktura wytwarzania odpadów niebezpiecznych w latach 2007 - 2008 została przedstawiona na rys. 3.

Rysunek 3. Struktura wytwarzania odpadów niebezpiecznych na terenie powiatu rybnickiego w 2007 i 2008 r.

Odpady niebezpieczne wytworzone na terenie powiatu rybnickiego pochodziły głównie z grupy 05 (odpady z przeróbki ropy naftowej, oczyszczania gazu ziemnego oraz pirolitycznej przeróbki węgla) i były to kwaśne smoły (2007 r. – 58,10 Mg; 2008 r. – 52,40 Mg) oraz inne smoły (2007 r. – 193,90 Mg; 2008 r. – 153,40 Mg).

3.1.1.2.1 Odpady medyczne i weterynaryjne

Odpady medyczne

Odpady medyczne powstają we wszystkich placówkach medycznych działających na terenie powiatu rybnickiego w związku z udzielaniem świadczeń zdrowotnych oraz podczas prowadzenia badań i doświadczeń naukowych z zakresu medycyny.

Szczególne zagrożenie dla zdrowia ludzi i środowiska stanowią odpady medyczne klasyfikowane jako odpady niebezpieczne. W katalogu odpadów niebezpieczne odpady medyczne oznaczone są następującymi kodami:

- 18 01 02* Części ciała i organy oraz pojemnik na krew i konserwanty służące do jej przechowywania (z wyłączeniem 18 01 03);
- 18 01 03* Inne odpady, które zawierają żywe drobnoustroje chorobotwórcze lub ich toksyny oraz inne formy zdolne do przeniesienia materiału genetycznego, o których wiadomo lub, co do których istnieją wiarygodne podstawy do sądzenia, że wywołują choroby u ludzi i zwierząt (np. zainfekowane pieluchomajtki, podpaski, podkłady), z wyłączeniem 18 01 80 i 18 01 82;
- 18 01 06* Chemikalia, w tym odczynniki chemiczne, zawierające substancje niebezpieczne;
- 18 01 08* Leki cytotoksyczne i cytostatyczne;
- 18 01 10* Odpady amalgamatu dentystycznego;
- 18 01 80* Zużyte kąpiele lecznicze aktywne biologicznie o właściwościach zakaźnych;
- 18 01 82* Pozostałości z żywienia pacjentów oddziałów zakaźnych.

Ilość Zakładów Opieki Zdrowotnej funkcjonujących na terenie powiatu rybnickiego przedstawiono w tabeli 21.

Tabela 21. Ilość Zakładów Opieki Zdrowotnej oraz wchodzących w ich skład placówek i komórek organizacyjnych na terenie powiatu rybnickiego

Publiczne			Niepubliczne		
ZOZ	Placówki	Komórki	ZOZ	Placówki	Komórki
0	0	0	19	23	104

Źródło: www.rejestrzoz.gov.pl

Objaśnienie:

ZOZ – zarejestrowane pod odrębnym numerem księgi rejestrowej w organie rejestrowym

Placówki – placówki ochrony zdrowia jednostki organizacyjne zakładów opieki zdrowotnej np. szpitale, przychodnie, stacje pogotowia ratunkowego itp.

Komórki – komórki organizacyjne placówek ochrony zdrowia np. poradnie, oddziały szpitalne, pracownie itp.

Miejscem powstawania odpadów medycznych są także apteki.

Według informacji zawartych w bazie WSO na terenie powiatu rybnickiego w 2007 r. wytworzono 0,21 Mg odpadów medycznych a w 2008 r. – 0,83 Mg. Natomiast informacje te nie odzwierciedlają rzeczywistej ilości odpadów medycznych wytworzonych na terenie powiatu. Jest to spowodowane tym, że nie wszystkie placówki przesyłają informacje do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego o ilości wytworzonych odpadów i w związku z tym nie są one uwzględnione w bazie WSO. Ponadto dostęp do danych w poszczególnych placówkach jest trudny a czasami niemożliwy.

Odpady niebezpieczne pochodzenia medycznego mogą być unieszkodliwiane przez termiczne procesy (D10) lub autoklawowanie (D9). Obecnie zgodnie z obowiązującym prawem jedynym procesem unieszkodliwienia przedmiotowych odpadów jest ich spalanie w spalarniach odpadów. Na terenie województwa śląskiego zlokalizowanych jest 5 instalacji do termicznego przekształcania odpadów medycznych i weterynaryjnych. Są to: Zakład Utylizacji Odpadów Szpitalnych w Katowicach, Zakład

Utylizacji Odpadów przy Centrum Onkologii Oddział w Gliwicach, Spalarnia Odpadów Medycznych w Szpitalu Śląskim w Cieszynie, Zakład Utylizacji Odpadów Szpitalnych w Bielsku Białej oraz Sarpi Dąbrowa Górnicza Sp. z o.o. w Dąbrowie Górniczej należąca do francuskiej grupy SARP Industries S.A., wchodzącej w skład sektora Veolia Environmental Services, będącego częścią koncernu Veolia Environnement.

Gospodarka niebezpiecznymi odpadami medycznymi w placówkach służby zdrowia prowadzona jest zgodnie z wymogami określonymi w ustawie o odpadach.

Odpady niebezpieczne medyczne są selektywnie zbierane do specjalnych pojemników i odbierane przez uprawnione do tego firmy.

Problem stanowią jedynie odpady medyczne pochodzące z małych prywatnych gabinetów lekarskich, które na ogół trafiają do strumienia odpadów komunalnych.

Odpady weterynaryjne

Odpady weterynaryjne powstają w wyniku badania, leczenia i świadczenia usług weterynaryjnych a także w związku z prowadzeniem badań naukowych i doświadczeń na zwierzętach. W katalogu odpadów niebezpieczne odpady weterynaryjne oznaczone są następującymi kodami:

- 18 02 02* - Inne odpady, które zawierają żywe drobnoustroje chorobotwórcze lub ich toksyny oraz inne formy zdolne do przeniesienia materiału genetycznego, o których wiadomo lub, co do których istnieją wiarygodne podstawy do sądenia, że wywołują choroby u ludzi i zwierząt.
- 18 02 05* - Chemikalia, w tym odczynniki chemiczne, zawierające substancje niebezpieczne.
- 18 02 07* - Leki cytotoksyczne i cytostatyczne.

Ilość aktualnie wytwarzanych weterynaryjnych odpadów niebezpiecznych na terenie powiatu rybnickiego nie jest możliwa do określenia. Dane dotyczące tych odpadów nie były przekazywane do Starostwa Powiatowego w Rybniku oraz do Urzędu Marszałkowskiego, w związku z czym można je tylko oszacować. Szacuje się, że odpady weterynaryjne stanowią ok. 10% niebezpiecznych odpadów medycznych co daje wielkość w 2008 r. na poziomie ok. 0,08 Mg.

Odpady te podobnie jak niebezpieczne odpady medyczne powinny być unieszkodliwione termicznie.

3.1.1.2.2 Oleje odpadowe

Oleje odpadowe to głównie oleje smarowe i hydrauliczne, pochodzące zarówno z motoryzacji, jak i z działalności przemysłowej, które nie nadają się już do stosowania, do którego pierwotnie były przeznaczone. Oleje odpadowe pochodzące z rynku motoryzacyjnego, to przede wszystkim zużyte oleje silnikowe i oleje przekładniowe. Natomiast odpadowe oleje pochodzące z przemysłu to zanieczyszczone oleje hydrauliczne, przekładniowe, maszynowe, turbinowe, sprężarkowe, transformatorowe oraz grzewcze. W mniejszym zakresie oleje odpadowe pochodzą z odzysku olejów używanych do obróbki metali (emulgujące i nieemulgujące), olejów procesowych, olejów ochronnych i innych specjalnych zastosowań, a także z odolejania w separatorach. Poza olejami odpadowymi w praktyce gospodarczej występują także odpady zanieczyszczone olejami, tj. zaolejone szlasy z separatorów olejowych oraz odstojników, szlasy z obróbki metali zawierające oleje, zużyte filtry olejowe, zaolejone zużyte sorbenty, trociny, czyściwo oraz opakowania po olejach. Ilość wytworzonych na terenie powiatu olejów odpadowych w latach 2007 - 2008 przedstawiono w tabeli 22.

Tabela 22. Ilość olejów odpadowych wytworzona na terenie powiatu rybnickiego w latach 2007 - 2008

Rodzaj odpadu	Ilość [Mg]	
	2007 r.	2008 r.
13 01 05* Emulsje olejowe niezawierające związków chlorowcoorganicznych	6,63	10,71
13 01 10* Mineralne oleje hydrauliczne niezawierające związków chlorowcoorganicznych	0,42	0,02
13 01 13* Inne oleje hydrauliczne	0,00	0,76
13 02 05* Mineralne oleje silnikowe, przekładniowe i smarowe niezawierające związków chlorowcoorganicznych	6,96	3,80
13 02 06* Syntetyczne oleje silnikowe, przekładniowe i smarowe	0,63	0,00
13 02 08* Inne oleje silnikowe, przekładniowe i smarowe	9,44	9,09
13 03 07* Mineralne oleje i ciecze stosowane jako elektroizolatory oraz nośniki ciepła niezawierające związków chlorowcoorganicznych	0,66	1,91
13 05 06* Oleje z odwadniania olejów w separatorach	6,50	0,00
Ogółem	31,24	26,29

Większość olejów odpadowych odbierana jest za pośrednictwem podmiotów zajmujących się ich transportem i przekazywana jest do rafinerii, gdzie poddawane są regeneracji. Na terenie województwa śląskiego brak jest instalacji do regeneracji olejów. Najbliżej zlokalizowane są: Rafineria Nafty Jedlicze S. A. oraz Rafineria Jasło S. A.

3.1.1.2.3 Zużyte baterie i akumulatory

Akumulatory elektryczne i baterie galwaniczne, występujące w postaci wielko- i małogabarytowej, należą do produktów, które po zużyciu stają się odpadami poużytkowymi klasyfikowanymi jako odpady niebezpieczne. Zawierają, bowiem takie substancje szkodliwe dla środowiska i zdrowia ludzi, jak ołów, kadm i rtęć.

Aktualnie w eksploatacji znajdują się trzy zasadnicze grupy chemicznych źródeł prądu:

- akumulatory ołowiowe
- akumulatory kadmowo-niklowe
- baterie pierwotne i pozostałe baterie wtórne.

Od czasu wprowadzenia w 2002 r. opłaty pobieranej przy sprzedaży detalicznej akumulatorów kwasowo - ołowiowych (tzw. opłaty depozytowej), której zwrot następuje przy przekazaniu zużytego akumulatora sprzedawcy bądź też do punktu zbierania zużytych akumulatorów, odpady tego rodzaju nie trafiają do strumienia odpadów komunalnych. Aktualnie problematykę w zakresie postępowania z bateriami i akumulatorami reguluje ustawa Ministra Środowiska z dnia 24 kwietnia 2009 r. o bateriach i akumulatorach (Dz. U. Nr 79, poz. 666). Odpady te mogą zostać poddane procesom odzysku lub unieszkodliwienia w instalacjach zlokalizowanych na terenie województwa śląskiego (akumulatory kwasowo – ołowiowe + elektrolit - „Orzeł Biały” S. A. w Bytomiu oraz „Baterpol” Sp.z o.o. w Świętochłowicach; baterie i akumulatory niklowo – kadmowe - MarCo Ltd w Rudnikach koło Częstochowy).

Na terenie powiatu rybnickiego wytworzono 3,61 Mg zużytych baterii i akumulatorów w 2007 r., natomiast w roku 2008 - 3,07 Mg.

3.1.1.2.4 Odpady zawierające PCB

PCB w krajowych przepisach prawnych zdefiniowane są jako polichlorowane bifenyle, polichlorowane trifenyle, monometylotetrachlorodifenylometan, monometylodichloro-difenylometan, monometylodibromo-difenylometan oraz mieszaniny zawierające jakkolwiek z tych substancji w ilości powyżej 0,005 % wagowo łącznie.

Związki te, zaliczane do trwałych zanieczyszczeń organicznych, stwarzają szczególne zagrożenie dla organizmów żywych i środowiska. Szkodliwość PCB spowodowała zaprzestanie ich produkcji, a następnie konieczność wycofania z eksploatacji oraz unieszkodliwienia lub dekontaminacji urządzeń

zawierających te związki. PCB wykorzystywane były głównie w zamkniętych urządzeniach elektroenergetycznych, takich jak kondensatory, transformatory, wyłączniki olejowe, dławiki, itp.

Całkowite zniszczenie i wyeliminowanie PCB ze środowiska zgodnie z obowiązującymi w kraju przepisami prawnymi ma nastąpić do 2010 roku. Oleje oraz ciecze zawierające PCB mogą być unieszkodliwiane w Sarpi Dąbrowa Górnicza Sp. z o.o. Natomiast na terenie kraju brak jest instalacji do unieszkodliwiania kondensatorów zawierających PCB.

Na terenie powiatu rybnickiego nie zarejestrowano żadnych ilości odpadów zawierających PCB.

3.1.1.2.5 Pojazdy wycofane z eksploatacji

Pojazdy samochodowe wycofane z eksploatacji należą do tzw. odpadów użytkowych. W obowiązującym katalogu odpadów zakwalifikowane zostały do odpadów niebezpiecznych. Równocześnie są odpadem, który stanowi cenne źródło surowców wtórnych. Około 85 % masy samochodu to metale i tworzywa sztuczne, nadające się do odzysku i recyklingu. Zawierają jednak szereg substancji niebezpiecznych dla środowiska, np. oleje, płyn hamulcowy i akumulatory ołowiowe. Dlatego też demontażem zużytych pojazdów powinny zajmować się wyłącznie uprawnione firmy, zwane stacjami demontażu, które posiadają odpowiednie zaplecze techniczne do usuwania substancji niebezpiecznych, demontażu i segregacji materiałów, części i podzespołów mogących być ponownie wykorzystanych.

Wg stanu na 31.12.2008 r. na terenie powiatu rybnickiego nie funkcjonują stacje demontażu pojazdów wycofanych z eksploatacji. Najbliższe 2 stacje zlokalizowane są w Rybniku. Są to:

- ELROW Sp. z o.o., Rybnik ul. Brzezińska 8a,
- Firma „Auto – Złom” Edward Borowski, Rybnik ul. Sportowa.

W związku z brakiem stacji demontażu na terenie powiatu procesom odzysku nie są poddawane odpady o kodach: 160104* zużyte lub nie nadające się do użytkowania pojazdy i 160106 zużyte lub nie nadające się do użytkowania pojazdy nie zawierające cieczy i innych niebezpiecznych elementów.

Na terenie powiatu rybnickiego zarejestrowanych było w 2008 r. 30 437 samochodów osobowych i 2 901 samochodów ciężarowych. Wg danych literaturowych wycofywanych z eksploatacji samochodów w ciągu roku jest ok. 6% liczby pojazdów użytkowanych. W związku z powyższym można przyjąć, że na terenie powiatu w 2008 r. wycofano z eksploatacji ok. 2 000 samochodów. Samochody osobowe stanowiły powyżej 91% użytkowanych pojazdów mechanicznych. Tak więc przyjmując ich średnią masę na poziomie 0,946 Mg można przypuszczać, że w 2008 r. na terenie powiatu powstało 1 892 Mg zużytych lub nienadających się do użytku pojazdów.

Aktualnie problematykę w zakresie postępowania z pojazdami wycofanymi z eksploatacji reguluje ustawa z dnia 20 stycznia 2005 r. o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji (Dz. U. Nr 25 poz. 202, z późn. zm. Dz.U. 2007 nr 176 poz. 1236) wraz z 15 aktami wykonawczymi, w tym:

- rozporządzeniem Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 28 lipca 2005 r. w sprawie minimalnych wymagań dla stacji demontażu oraz sposobu demontażu pojazdów wycofanych z eksploatacji (Dz. U. Nr 143 poz. 1206);
- rozporządzeniem Ministra Transportu i Budownictwa z dnia 24 marca 2006 r. w sprawie listy istotnych elementów pojazdu kompletnego (Dz. U. Nr 58 poz. 407);
- rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 24 października 2005 r. w sprawie obliczania poziomów odzysku i recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji (Dz. U. Nr 212 poz.1774);
- rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 29 września 2005 r. w sprawie rocznego sprawozdania o pojazdach wycofanych z eksploatacji (Dz. U. Nr 201 poz. 1672).

3.1.1.2.6 Zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny

Produkcja sprzętu elektrycznego i elektronicznego jest obecnie jedną z najszybciej rozwijających się gałęzi przemysłu. Rozwój nowych technologii i nowych materiałów spowodował szybsze „starzenie się” sprzętu, który po zużyciu staje się odpadem. Średni czas użytkowania sprzętu elektronicznego wynosi około 4 lat. W Polsce obowiązuje podział sprzętu elektrycznego i elektronicznego na następujące grupy: wielkogabarytowe urządzenia gospodarstwa domowego (m.in. lodówki, zmywarki, pralki, kuchenki, urządzenia wentylacyjne), małogabarytowe urządzenia gospodarstwa domowego, sprzęt teleinformatyczny i telekomunikacyjny (np. komputery, drukarki, telefony komórkowe, kalkulatory), sprzęt audiowizualny (np. telewizory, radia, kamery video), sprzęt oświetleniowy (np. oprawy oświetleniowe do lamp fluorescencyjnych, lampy sodowe), narzędzia elektryczne i elektroniczne, z wyjątkiem wielkogabarytowych,

stacjonarnych narzędzi przemysłowych (np. wiertarki, maszyny do szycia, kosiarki), zabawki, sprzęt rekreacyjny i sportowy (np. konsole do gier video, koleжки elektryczne), przyrządy medyczne, z wyjątkiem wszystkich wszczepionych i skażonych produktów (np. sprzęt do radioterapii, do badań kardiologicznych), przyrządy do nadzoru i kontroli (np. czujniki dymu, panele sterownicze) oraz automaty do wydawania np. napojów, pieniędzy.

Od 2005 roku obowiązuje ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym (Dz. U. Nr 180, poz. 1495 z późn. zm., Dz. U. z 2008 r. Nr 223, poz. 1464), która wdraża postanowienia dyrektywy 2002/96/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 stycznia 2003 r. w sprawie zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego (WEEE). System gospodarowania zużytym sprzętem elektrycznym i elektronicznym powinien funkcjonować od 1 stycznia 2008r. Zgodnie z założeniami tego systemu użytkownicy sprzętu przeznaczonego dla gospodarstw domowych są zobowiązani do jego selektywnego zbierania i przekazywania uprawnionym podmiotom. Zużyty sprzęt jest następnie demontowany w zakładach przetwarzania. Wyodrębnione frakcje przekazywane są do specjalistycznych instalacji. Do finansowania całego systemu zobowiązani są wprowadzający sprzęt na rynek.

Od 1 lipca 2006 r., zgodnie z ustawą o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym Główny Inspektor Ochrony Środowiska prowadzi rejestr przedsiębiorców wprowadzających, na rynek, zbierających i przetwarzających sprzęt EE. Przedsiębiorcy zobowiązani są do składania półrocznych sprawozdań o ilości i masie wprowadzanego sprzętu, o masie zużytego sprzętu zebranego poddanego przetwarzaniu, odzyskowi, w tym recyklingowi oraz unieszkodliwianiu. Zgodnie z art. 42 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym (Dz. U. nr 180, poz. 1495 z późn. zm.) w zbiórkę zużytego sprzętu włączone są placówki handlu detalicznego i hurtowego. Przy sprzedaży urządzeń i artykułów gospodarstwa domowego sprzedawcy detaliczni i hurtowi są zobowiązani do nieodpłatnego przyjęcia tego samego rodzaju zużytego sprzętu na zasadzie 1:1.

Najbliższy zakład przetwarzania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego znajduje się w Żorach

3.1.1.2.7 Odpady zawierające azbest

Odpady zawierające azbest stanowią bezpośrednie zagrożenie dla zdrowia ludzi wówczas, gdy włókna azbestowe uwalniają się i wraz z powietrzem przedostają się do układu oddechowego (np. w trakcie prac demontażowych podczas szlifowania, cięcia lub łamania wyrobów).

Usuwanie wyrobów azbestowych poświęcono specjalny program – „Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest stosowanych na terytorium Polski”. Zgodnie z tym programem przyjmuje się oczyszczenie do 2032 roku terytorium Polski z azbestu i usunięcie stosowanych od wielu lat wyrobów azbestowych. Aktualnie opracowany jest projekt „Programu Oczyszczania kraju z azbestu na lata 2008 – 2032” Zgodnie z tym projektem, powiaty i gminy mogą ubiegać się o wsparcie z budżetu państwa do opracowania lub aktualizacji programów usuwania wyrobów zawierających azbest.

Do odpadów azbestowych należą odpady powstające przy demontażu i rozbiórce izolacji budowlanych, osłon do kabin spalinowych, kształtek do wentylacji zewnętrznych, osłon rurociągów ciepłowniczych oraz tkanin ognioodpornych, tkaniny termoizolacyjne, koce gaśnicze i wykładziny stosowane w hamulcach i sprzęgłach w motoryzacji. Jednakże głównym źródłem odpadów zawierających azbest są stosowane w budownictwie do roku 1997 płyty azbestowo-cementowe.

Poniżej przedstawiono szczegółową informację o zaawansowaniu usuwania azbestu w poszczególnych gminach oraz planowanych dofinansowaniach z GFOŚiGW i PFOŚiGW.

Czerwionka - Leszczyny

Według inwentaryzacji budynków zawierających azbest przeprowadzonej w 2006 roku w gminie Czerwionka - Leszczyny było 351,10 Mg (26 600 m²) takich materiałów. W latach 2006 – 2008 usunięto odpowiednio:

- 2006 r. – 6,66 Mg,
- 2007 r. – 7,40 Mg,
- 2008 r. – 5,85 Mg.

Gmina nie posiada opracowanego programu usuwania materiałów zawierających azbest.

Aktualnie tak jak w latach ubiegłych na terenie gminy prowadzone jest dofinansowanie ze środków GFOŚiGW dla osób fizycznych do utylizacji materiałów zawierających azbest w kwocie do 100%

poniesionych kosztów. Natomiast Starostwo Powiatowe w Rybniku udziela dotacji z PFOŚiGW do transportu usuniętych odpadów azbestowych na składowisko w wysokości 100% jednak nie więcej niż 500 zł. Na rok 2009 r. na dofinansowanie z GFOŚiGW przeznaczono kwotę w wysokości 4 tys. zł.

Gaszowice

Na terenie gminy w 2006 r. występowało 1 088,5 Mg (72 571 m²) materiałów zawierających azbest. W latach 2006 – 2008 usunięto odpowiednio:

- 2006 r. – 41,54 Mg,
- 2007 r. – 34,14 Mg,
- 2008 r. – 36,38 Mg.

Gmina nie posiada opracowanego programu usuwania materiałów zawierających azbest.

Zgodnie z uchwałą nr LI/320/2006 Rady Gminy Gaszowice z dnia 23 lutego 2006 r. w sprawie regulaminu udzielania dotacji ze środków GFOŚiGW, gmina udziela dotacji na utylizację usuniętych z budynków materiałów zawierających azbest. Dotacja może wynosić do 100% poniesionych kosztów, jednak nie więcej niż 500 zł. Natomiast Starostwo Powiatowe w Rybniku udziela dotacji z PFOŚiGW do transportu usuniętych odpadów azbestowych na składowisko w wysokości 100% jednak nie więcej niż 500 zł.

Jejkowice

Według inwentaryzacji budynków zawierających azbest w gminie Jejkowice było 90,629 Mg (8 239 m²) takich materiałów. W latach 2006 – 2008 usunięto odpowiednio:

- 2006 r. – 3,54 Mg,
- 2007 r. – 4,30 Mg,
- 2008 r. – 1,25 Mg.

Gmina nie posiada opracowanego programu usuwania materiałów zawierających azbest.

Zgodnie z uchwałą XVII/93/04 Rady Gminy Jejkowice z dnia 26 kwietnia 2004 r. w sprawie regulaminu udzielenia dotacji ze środków GFOŚiGW, gmina udziela dotacji na utylizację usuniętych materiałów zawierających azbest. Dotacja może wynosić do 100% poniesionych kosztów, jednak nie więcej niż 600 zł. Natomiast Starostwo Powiatowe w Rybniku udziela dotacji z PFOŚiGW do transportu usuniętych odpadów azbestowych na składowisko w wysokości 100% jednak nie więcej niż 500 zł.

Lyski

Według inwentaryzacji budynków zawierających azbest przeprowadzonej w 2006 roku (aktualizacja 2008/2009 r.) w gminie Lyski było 837,75 Mg (76 159 m²) takich materiałów. W latach 2006 – 2008 usunięto odpowiednio:

- 2006 r. – 54,45 Mg,
- 2007 r. – 65,46 Mg,
- 2008 r. – 49,22 Mg.

Gmina posiada opracowany program usuwania materiałów zawierających azbest (w trakcie uzgodnień z RDOŚ). Zgodnie z zarządzeniem nr 0151/W/99/07 Wójta Gminy Lyski z dnia 25 września 2007 r. w sprawie regulaminu udzielenia dotacji ze środków GFOŚiGW, gmina udziela dotacji na utylizację usuniętych materiałów zawierających azbest. Dotacja może wynosić do 100% poniesionych kosztów, jednak nie więcej niż 500 zł. Natomiast Starostwo Powiatowe w Rybniku udziela dotacji z PFOŚiGW do transportu usuniętych odpadów azbestowych na składowisko w wysokości 100% jednak nie więcej niż 500 zł.

Świerklany

Według inwentaryzacji budynków zawierających azbest przeprowadzonej w 2005 roku w gminie Świerklany było 101,5 Mg (10 150 m²) takich materiałów. W latach 2006 – 2008 usunięto odpowiednio:

- 2006 r. – 3,23 Mg,
- 2007 r. – 13,20 Mg,
- 2008 r. – 7,20 Mg.

Gmina nie posiada opracowanego programu usuwania materiałów zawierających azbest.

Zgodnie z zarządzeniem nr 240/W/04 Wójta Gminy Świerklany z dnia 27 września 2004 r. w sprawie regulaminu udzielenia dotacji ze środków GFOŚiGW, gmina udziela dotacji na utylizację usuniętych materiałów zawierających azbest. Dotacja może wynosić do 100% poniesionych kosztów, jednak nie więcej

niż 500 zł. Natomiast Starostwo Powiatowe w Rybniku udziela dotacji z PFOŚiGW do transportu usuniętych odpadów azbestowych na składowisko w wysokości 100% jednak nie więcej niż 500 zł.

Jak wynika z przeprowadzonej ankietyzacji tylko w jednej gminie opracowano dotychczas program usuwania wyrobów zawierających azbest. Na terenie powiatu do usunięcia pozostaje jeszcze 2 135,66 Mg materiałów zawierających azbest.

Obecnie Starostwo Powiatowe w Rybniku nie posiada opracowanego programu materiałów zawierających azbest, natomiast prowadzi dofinansowanie do transportu odpadów azbestowych do miejsca ich unieszkodliwiania.

Jedyną metodą unieszkodliwienia odpadów zawierających azbest jest ich bezpieczne składowanie. Na terenie województwa śląskiego odpady azbestowe można utylizować na składowiska odpadów komunalnych w Knurowie, zarządzanego przez PPH „KOMART” Sp. z o. o. w Knurowie (wydzielona kwatera na odpady zawierające azbest).

3.1.1.2.8 Środki ochrony roślin oraz opakowania zawierające pozostałości substancji niebezpiecznych

W katalogu odpadów odpady w postaci środków ochrony roślin oraz opakowania zawierające pozostałości substancji niebezpiecznych oznaczone są następującymi kodami:

- 02 01 08* - Odpady agrochemikaliów zawierające substancje niebezpieczne, w tym środki ochrony roślin I i II klasy toksyczności (bardzo toksyczne i toksyczne)
- 07 04 80* - Przeteterminowane środki ochrony roślin I i II klasy toksyczności (bardzo toksyczne i toksyczne)
- 15 01 10* - Opakowania zawierające pozostałości substancji niebezpiecznych lub nimi zanieczyszczone (np. środki ochrony roślin I i II klasy toksyczności - bardzo toksyczne i toksyczne)
- 20 01 19* - Środki ochrony roślin I i II klasy toksyczności (bardzo toksyczne i toksyczne, np. herbicydy, insektycydy)

Na terenie powiatu rybnickiego w 2007 r. wytworzono 1,66 Mg odpadów o kodzie 15 01 10*, natomiast w 2008 r. było to 1,51 Mg. Ponadto na terenie gminy Lyski zlokalizowany jest 1 mogilnik. Szacunkowa ilość zgromadzonych w nim odpadów kształtuje się na poziomie 0,5 Mg.

Zgodnie z obowiązującym prawodawstwem mogilnik ten powinien zostać zlikwidowany a zanieczyszczony teren zrehabilitowany do 2010 r.

Na terenie województwa śląskiego odpady te mogą być unieszkodliwiane w instalacji prowadzonej przez Sarpi Dąbrowa Górnicza Sp. z o.o. w Dąbrowie Górniczej.

3.1.1.3 Odpady pozostałe

3.1.1.3.1 Zużyte opony

Zużyte opony powstają w wyniku eksploatacji pojazdów mechanicznych. Dokładne określenie ilości tego rodzaju odpadów jest trudne z uwagi na fakt, że nie jest prowadzona jakakolwiek ich ewidencja. Dla oszacowania ilości zużytych opon powstających na terenie powiatu rybnickiego przyjęto, że ilość tych odpadów determinowana jest ilością zarejestrowanych samochodów oraz średnim czasem użytkowania opon. Na terenie powiatu rybnickiego zarejestrowanych było w 2008 r. 30 437 samochodów osobowych i 2 901 samochodów ciężarowych.

Zakładając wymianę opon średnio, co 3 - 4 lata oraz średni ciężar opony 7 kg w przypadku samochodu osobowego i 20 kg dla samochodu ciężarowego otrzymujemy wielkość ok. 271 Mg. zużytych opon.

Zbieraniem zużytych opon zajmują się punkty serwisowe, firmy eksploatujące pojazdy, stacje demontażu oraz firmy specjalistyczne zajmujące się zbiórką różnych odpadów. Organizacje odzysku działając w imieniu producentów opon zajmują się obecnie tworzeniem kompleksowego systemu zbierania, odzysku i unieszkodliwiania zużytych opon. W dwóch gminach powiatu rybnickiego raz w roku organizowana jest zbiórka zużytych opon. W gminie Lyski w 2007 r. zebrano 126,5 Mg, w 2008 r. 89,0 Mg zużytych opon, natomiast w gminie Gaszowice zebrano w 2007 r. 150 szt. opon, w 2008 r. 340 szt. opon

z samochodów osobowych oraz 144 szt. z samochodów ciężarowych. Odpady zebrane z terenu gminy Gaszowice przekazane zostały firmie Hellman Worldwide Logistics Sp. z o. o. w Raszynie, ul. Sokołowska 10.

3.1.1.3.2 Odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej

Odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej powstają w budownictwie mieszkaniowym, przemysłowym a także w drogownictwie i kolejnictwie zarówno na etapie budowy jak i wykonywanych remontów (planowych i awaryjnych). Na terenie powiatu rybnickiego wg bazy WSO w 2007 r. wytworzono 1 843,05 Mg przedmiotowych odpadów, w tym 29,93 Mg odpadów niebezpiecznych a w 2008 r. – 54 255,17 Mg, w tym 16,81 Mg odpadów niebezpiecznych. Rodzaje i ilości odpadów wytworzonych na terenie powiatu w latach 2007 – 2008 przedstawiono w tabeli 23.

Tabela 23. Ilość odpadów z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej wytworzonych na terenie powiatu rybnickiego w latach 2007 - 2008

Rodzaj odpadu		Ilość odpadów [Mg]	
		2007 r.	2008 r.
17 01 01	Odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów	223,50	0,00
17 01 02	Gruz ceglany	0,00	0,53
17 01 07	Zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż wymienione w 17 01 06	0,00	5,11
17 01 81	Odpady z remontów i przebudowy dróg	276,30	0,00
17 02 02	Szkło	0,40	3,61
17 02 03	Tworzywa sztuczne	0,00	1,48
17 02 04*	Odpady drewna, szkła i tworzyw sztucznych zawierające lub zanieczyszczone substancjami niebezpiecznymi (podkłady kolejowe)	0,90	0,00
17 03 80	Odpadowa papa	1,00	0,26
17 04 01	Miedź, brąz, mosiądz	0,00	13,81
17 04 02	Aluminium	0,70	19,98
17 04 03	Ołów	0,00	1,14
17 04 04	Cynk	0,00	1,93
17 04 05	Żelazo i stal	887,70	3 635,54
17 04 07	Mieszanki metali	0,01	14,09
17 04 10*	Kable zawierające ropę naftową, smołę i inne substancje niebezpieczne	0,02	0,00
17 04 11	Kable inne niż wymienione w 17 04 10	0,01	0,05
17 05 03*	Gleba i ziemia, w tym kamienie, zawierające substancje niebezpieczne (np. PCB)	1,47	3,31
17 05 04	Gleba i ziemia, w tym kamienie, inne niż wymienione w 17 05 03	397,30	50 480,00
17 06 01*	Materiały izolacyjne zawierające azbest	27,54	1,06
17 06 05*	Materiały konstrukcyjne zawierające azbest	0,00	12,44
17 09 04	Zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu inne niż wymienione w 17 09 01, 17 09 02 i 17 09 03	26,20	60,83
Ogółem		1843,05	54 255,17

3.1.1.3.3 Odpady opakowaniowe

Ilości oraz rodzaje odpadów opakowaniowych wytworzonych z sektora gospodarczego na terenie powiatu rybnickiego w latach 2007 – 2008 przedstawiono w tabeli 24.

Tabela 24. Ilość odpadów opakowaniowych wytworzonych na terenie powiatu rybnickiego w latach 2007 - 2008

Rodzaj odpadu		Ilość odpadów [Mg]	
		2007 r.	2008 r.
15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	99,10	90,57
15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	35,82	15,51
15 01 03	Opakowania z drewna	0,10	0,00
15 01 04	Opakowania z metali	0,50	357,98
15 01 05	Opakowania wielomateriałowe	0,00	2,50
15 01 06	Zmieszane odpady opakowaniowe	0,00	0,17
Ogółem		135,52	466,73

Podmioty gospodarcze działające na terenie powiatu wytworzyły także opakowania zawierające pozostałości substancji niebezpiecznych co omówiono w rozdziale 3.1.1.2.8.

3.1.2 Rodzaje i ilości odpadów poddanych procesom odzysku

3.1.2.1 Odpady inne niż niebezpieczne

Odpady powstające w sektorze gospodarczym poddawane procesom odzysku to w przeważającej większości odpady z wydobywania kopalin oraz odpady powstające w trakcie fizycznej i chemicznej przeróbki kopalin innych niż rudy metali. Miejsce odzysku, rodzaje i ilości odpadów oraz procesy odzysku, jakim poddawane były odpady przedstawiono w tabeli 25. W tabeli tej ujęto dane za okres 2007 – 2008 pochodzące z WSO oraz ankiet wysłanych do przedsiębiorców posiadających instalacje do odzysku odpadów.

Tabela 25. Rodzaj oraz ilość odpadów w sektorze gospodarczym poddana poszczególnym procesom odzysku w latach 2007 – 2008

Miejsce odzysku	Kod odpadu	Rodzaj odpadu	Ilość poddana odzyskowi [Mg]		Proces
			2007 r.	2008 r.	
ZOWER Sp. z o.o. ul. Kolejowa 4, Czerwionka – Leszczyny **	01 04 12	Odpady powstające przy płukaniu i oczyszczaniu kopalin inne niż wymienione w 01 04 07 i 01 04 11	1 572 365	1 455 995	R14 R1
Przedsiębiorstwo Inżynierii Środowiska „PRO – EKO” Ul. Narutowicza 3, Czerwionka – Leszczyny **	10 10 06	Rdzenie i formy odlewnicze przed procesem odlewania inne niż wymienione w 10 10 05	-	-	R14
	10 10 08	Rdzenie i formy odlewnicze po procesem odlewania inne niż wymienione w 10 10 07	-	-	R14
Koksownia "DĘBIENSKO" ul. Przemysłowa 12, Czerwionka – Leszczyny *	05 06 01*	Kwaśne smoły	58,10	52,50	R3
	05 06 03*	Inne smoły	193,90	153,40	R3
	06 01 99	Inne niewymienione odpady	0,00	0,01	R14
	16 05 08*	Zużyte organiczne chemikalia zawierające substancje niebezpieczne (np. Przetworzone odczynniki chemiczne)	0,11	0,11	R14
	19 08 11*	Szlamy zawierające substancje niebezpieczne z biologicznego oczyszczania ścieków przemysłowych	4,80	1,44	R14
Przedsiębiorstwo produkcyjno - handlowe "UTEX" Sp. z o.o., ul. Podmiejska 1, Rybnik Teren dzierżawiony położony w gminie Czerwionka –	10 01 82	Mikrosfery z popiołów lotnych	0,00	44 095,34	R14

PLAN GOSPODARKI ODPADAMI DLA POWIATU RYBNICKIEGO
NA LATA 2009 – 2012

Leszczyny *					
CLASSEN-POL S.A. gmina Lyski *	03 01 05	Trociny, wióry, ścinki, drewno, płyta wiórowa i fornir inne niż wymienione w 03 01 04	2 020,00	7 068,10	R1
P.H.U. METALEX s.c. Grzegorz, Monika, Edward Czapliński, ul. Kopalniana 9a, Czerwionka*	17 04 01	Miedź, brąz, mosiądz	0,00	12,75	R13
	17 04 02	Aluminium	0,00	91,38	R13
	17 04 03	Ołów	0,00	1,46	R13
	17 04 04	Cynk	0,00	3,40	R13
	17 04 05	Żelazo i stal	0,00	12 138,17	R13
	17 04 07	Mieszanki metali	0,00	8,44	R13
PPG "PREFROW" Zakł. Prod. "Jankowice", ul. Przemysłowa 2, Świerklany *	10 01 01	Żużle, popioły paleniskowe i pyły z kotłów (z wyłączeniem pyłów z kotłów wymienionych w 10 01 04)	551,10	0,00	R14
	10 01 02	Popioły lotne z węgla	1 325,50	0,00	R14
Gminny Zakład Gospodarki Komunalnej, ul. Strażacka 1, Świerklany *	17 01 01	Odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów	122,20	106,72	R14
	17 01 81	Odpady z remontów i przebudowy dróg	18,30	106,10	R14
Rybnicka Spółka Węglowa S.A. KWK Jankowice – Rejon „Północ” *	01 01 02	Odpady z wydobywania kopalni innych niż rudy metali	54 800,00	67 369,00	R14
	01 04 12	Odpady powstające przy płukaniu i czyszczeniu kopalni inne niż wymienione w 01 04 07 i 01 04 11	1 224 046,50	993 031,44	R14
	01 04 81	Odpady z flotacyjnego wzbogacania węgla inne niż wymienione w 01 04 80	68 117,00	51 878,00	R14
	19 12 09	Minerały (np. piasek, kamienie)	1 250,00	31 097,10	R14
Firma handlowa "TRANSBUD - WULKAN" Wszola Zdzisław, ul. Sosnowa 7, 42-512 Preczów Budowa autostrady A-1 na odcinku Świerklany-Gorzyczki, Świerklany *	01 01 02	Odpady z wydobywania kopalni innych niż rudy metali	0,00	24 048,00	R14
„BECKER-WARKOP” Sp. z o.o., ul. Przemysłowa 11, Świerklany *	01 04 12	Odpady powstające przy płukaniu i czyszczeniu kopalni inne niż wymienione w 01 04 07 i 01 04 11	80 000,00	0,00	R14
Gminny Zakład Wodociągów, ul. Świerklańska 54, 44-264 Jankowice Oczyszczalnia Ścieków Świerklany, ul. Pogodna 5, Świerklany * (firma ta nie posiada zezwolenia na odzysk)	19 08 05	Ustabilizowane komunalne osady ściekowe	243,00	735,00	R10
Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Rybnik (Czerwionka Leszczyny) * (firma ta nie posiada zezwolenia na odzysk)	01 04 12	Odpady powstające przy płukaniu i czyszczeniu kopalni inne niż wymienione w 01 04 07 i 01 04 11	3 974,00	0,00	R14
Jednostka Budżetowa Oczyszczalnia Ścieków w Suminie, ul. Dworcowa 12 B, Sumina * (firma ta nie posiada zezwolenia na odzysk)	19 08 05	Ustabilizowane komunalne osady ściekowe	471,00	508,00	R10

PLAN GOSPODARKI ODPADAMI DLA POWIATU RYBNICKIEGO
NA LATA 2009 – 2012

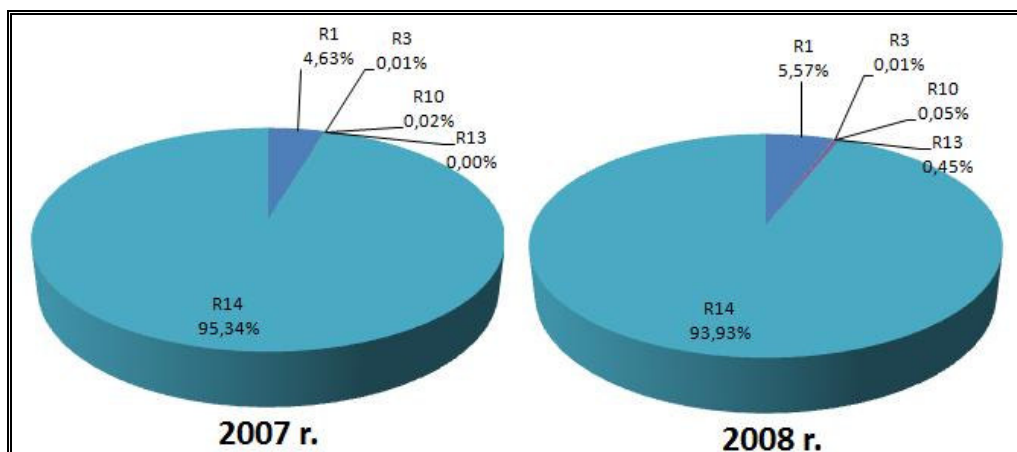
Zakład Z-1 "Dębieńsko", ul. 3-go Maja, Czerwionka-Leszczyny*	10 01 01	Żużle, popioły paleniskowe i pyły z kotłów (z wyłączeniem pyłów z kotłów wymienionych w 10 01 04)	222,00	23,00	R14
Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o., ul. Nowy Dwór 20, Czerwionka-Leszczyny * (firma ta nie posiada zezwolenia na odzysk)	17 05 04	Gleba i ziemia, w tym kamienie, inne niż wymienione w 17 05 03	396,00	0,00	R14
POLHO Sp. z o.o., ul. Przemysłowa 12, Czerwionka-Leszczyny **	01 04 81	Odpady z flotacyjnego wzbogacania węgla inne niż wymienione w 01 04 80	420 000,00	37 000,00	R14
Rybnickie Przedsiębiorstwo Budownictwa Drogowego S.A. Wytwórnia Mas Bitumicznych Teltomat Ul. Karola Miarki, Bełk **	17 01 01	Odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów	-	2 299,60	R14
	17 01 81	Odpady z remontów i przebudowy dróg	-	1 423,30	R14
	17 03 02	Asfalt inny niż wymieniony w 17 03 01	8 130,60	11 705,65	R14
	17 05 04	Gleba i ziemia, w tym kamienie, inne niż wymienione w 17 05 03	-	2 100,00	R14
OGÓŁEM			3 438 309,11	2 743 052,41	-

Źródło: * - dane WSO, ** - dane ankietowe

W instalacjach funkcjonujących na terenie powiatu rybnickiego odzyskowi poddano ogółem w 2007 r. 3 438 309,11 Mg odpadów a w 2008 r. – 2 743 052,41 Mg. Odpady zostały poddane następującym procesom odzysku:

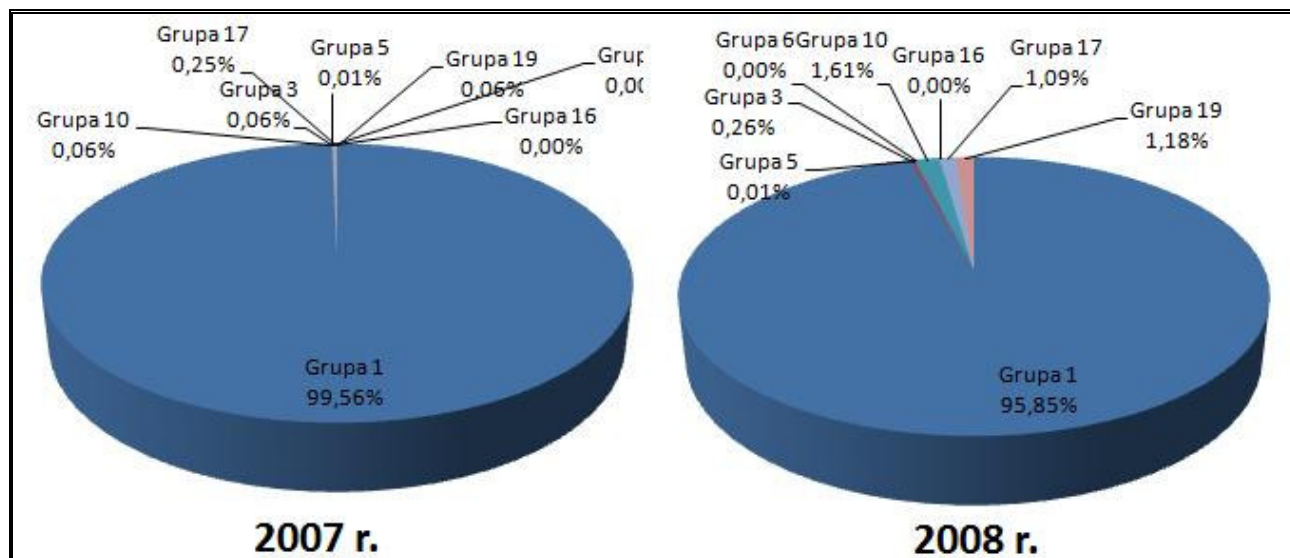
- R1 – wykorzystanie jako paliwa lub innego środka wytwarzania energii,
- R3 – recykling lub regeneracja substancji organicznych, które nie są stosowane jako rozpuszczalniki (włączając kompostowanie i inne biologiczne procesy przekształcania),
- R10 – rozprowadzanie na powierzchni ziemi w celu nawożenia lub ulepszenia gleby,
- R13 – magazynowanie odpadów, które mają być poddane któremukolwiek z działań wymienionych w punktach od R1 do R12 (z wyjątkiem tymczasowego magazynowania w czasie zbiórki w miejscu, gdzie odpady są wytwarzane),
- R14 – inne działania polegające na wykorzystaniu odpadów w całości lub części.

Najwięcej odpadów zostało wykorzystanych w procesie R14. Procentowy udział odpadów poddanych poszczególnym procesom odzysku przedstawiono na rys. 4.

Rysunek 4. Procentowy udział odpadów poddanych poszczególnym procesom odzysku w latach 2007 – 2008 na terenie powiatu rybnickiego

Procentowy udział poszczególnych grup odpadów poddanych procesom odzysku w instalacjach funkcjonujących na terenie powiatu rybnickiego w latach 2007 - 2008 przedstawiono na rys. 5.

Rysunek 5. Procentowy udział poszczególnych grup odpadów poddanych procesom odzysku w latach 2007 - 2008 w instalacjach funkcjonujących na terenie powiatu rybnickiego

Wśród odpadów poddawanych odzyskowi na terenie powiatu rybnickiego dominują (2007 r. – 99,80%; 2008 r. – 96,47%) odpady związane z przemysłem wydobywczym klasyfikowane w grupie 01. Wynika to ze specyfiki uprzemysłowienia powiatu. W 2002 r. Elektrownia Rybnik S. A. utworzyła firmę „ZOWER” Sp. z o.o., w celu realizacji projektu „Dębieńsko” polegającego na rewitalizacji zdegradowanego obszaru poprzemysłowego poprzez odzysk z odpadów kopalnianych węgla i kruszywa, ponowne ukształtowanie terenu oraz jego biologiczna rekultywację. Firma z przerabianych odpadów rocznie odzyskuje ok. 10% węgla. Pozostała część to głównie kruszywo. W 2007 r. firma odzyskowi poddała 1 572 365 Mg odpadów a w 2008 r. - 1 455 995 Mg co stanowiło w 2007 r. ok. 46% odpadów poddanych odzyskowi na terenie powiatu a w 2008 r. - ok. 53%.

3.1.2.2 Odpady niebezpieczne

Odpady niebezpieczne poddane procesom odzysku stanowiły w 2007 r. ok. 0,007% ogólnej ilości odpadów poddanych odzyskowi a w 2008 r. – ok. 0,008%. Procesom odzysku poddano kwaśne smoły (kod odpadu 05 06 01*), inne smoły (kod odpadu 05 06 03*), zużyte organiczne chemikalia zawierające substancje niebezpieczne (kod odpadu 16 05 08*) oraz szlamy zawierające substancje niebezpieczne z biologicznego oczyszczania ścieków przemysłowych (kod odpadu 19 08 11*).

3.1.3 Rodzaje i ilości odpadów poddanych procesom unieszkodliwiania

3.1.3.1 Odpady inne niż niebezpieczne

Na terenie powiatu rybnickiego brak jest instalacji do unieszkodliwiania odpadów (poza składowaniem). Odpady do unieszkodliwiania odbierane są przez uprawnione do tego firmy i unieszkodliwiane poza terenem powiatu.

3.1.4 Instalacje do odzysku i unieszkodliwiania odpadów poza składowaniem

Na terenie powiatu rybnickiego funkcjonują następujące instalacje do odzysku odpadów:

1. ZOWER Sp. z o.o., ul. Kolejowa 4, 44 – 230 Czerwionka – Leszczyny
Instalacja do odzysku odpadów o kodzie 01 04 12. Odzysk tych odpadów prowadzony jest w instalacji do przetwarzania odpadów z fizycznej przeróbki kopalin, znajdującej się na terenie gminy Czerwionka – Leszczyny na poddzierżawianej części nieruchomości od firmy ZOWER” Sp. z o.o. Odzysk węgla z

- hałdy po KWK „Dębieńsko” (w likwidacji) odbywa się dwoma ciągami technologicznymi – pierwszy to linia ciężka ciecicy do odzyskiwania węgla o uziarnieniu 32÷1 mm i drugi - linia frakcji drobnej do odzyskiwania węgla o uziarnieniu 1÷0,25 mm. Moc przerobowa: 01 04 12 – 1 800 000 Mg /rok.
2. Przedsiębiorstwo Inżynierii Środowiska „PRO – EKO”, ul. Narutowicza 3, 44 – 230 Czerwionka – Leszczyny
Instalacja do odzysku odpadów o kodzie 10 10 06 i 10 10 08. Instalacja: kruszarka walcowa
Działalność w zakresie odzysku prowadzona jest na terenie gminy Czerwionka – Leszczyny przy ul. Młyńskiej. Odzysk polega na kruszeniu odpadów, ich mieszaniu w odpowiedniej proporcji a następnie dodawaniu spoiw mineralnych i innych kruszyw naturalnych. Produkt końcowym jest kruszywo o nazwie OPE -1. Moc przerobowa: 10 10 06 – 5 000 Mg/rok, 10 10 08 – 20 000 Mg/rok.
  3. Koksownia „DĘBIENSKO”, ul. Przemysłowa 12, 44 – 230 Czerwionka - Leszczyny
Instalacja do przetwarzania odpadów z pirolitycznej przeróbki węgla. Instalacja do przetwarzania szlamów z oczyszczalni. Moc przerobowa: 05 06 01* - 80 Mg/rok, 05 06 03* - 6,9 Mg/rok, 06 01 99 - 0,1 Mg/rok, 16 05 08* - 0,2 Mg/rok
  4. Przedsiębiorstwo produkcyjno - handlowe "UTEX" Sp. z o.o., ul. Podmiejska 1, Rybnik.
Teren dzierżawiony położony w gminie Czerwionka – Leszczyny.
    - Instalacja do odzysku odpadów o kodzie 10 01 82. Odzysk tych odpadów prowadzony jest na terenie gminy Czerwionka – Leszczyny na poddzierżawianej części nieruchomości od firmy ZOWER” Sp. z o.o. Odzysk prowadzony jest w mobilnym urządzeniu mieszającym „ARAN”. Odpady wykorzystywane są do produkcji materiału o nazwie KRUSZYWO GEO-UTEX. Moc przerobowa: 10 01 82 – 150 000 Mg/rok
    - Instalacja do odzysku odpadów o kodzie 10 01 80. Odzysk tych odpadów prowadzony jest na terenie placu budowy autostrady A1 na odcinku Bełk–Sośnica. Instalacja do produkcji piasku żuźlowego jest całkowicie mobilna. Moc przerobowa: 10 01 80 – 40 000 Mg/rok.
  5. Przedsiębiorstwo Prefabrykacji Górniczej „PREFROW” Sp. z o.o., ul. Wiejska 7, 44-201 Rybnik
Odzysk odpadów w Zakładzie Produkcyjnym „Jankowice” położonym w Świerklanach przy ul. Przemysłowej 2 oraz w Zakładzie Produkcyjnym w Czernicy przy ul. Górniczej 3. Odpady wykorzystywane są jako domieszki do masy betonowej prefabrykatów górniczych. Moc przerobowa: 10 01 01 – 10 500 Mg/rok, 10 01 02 – 1 500 Mg/rok
  6. Firma Handlowa „TRANSBUD-WULKAN” Zdzisław Wszola. ul. Sosnowa 7, 42-512 Preczów
Instalacja do odzysku odpadów o kodzie 01 01 02. Instalacja: kruszarka walcowa. Odzysk tych odpadów w postaci kamienia dołowego pochodzącego z bieżącej produkcji kopalni KWK JAS-MOS w Jastrzębiu Zdroju prowadzony jest na terenie gminy Świerklany przy budowie odcinka autostrady A-2 „Świerklany – Goryczki”. Moc przerobowa: 01 01 02 – 100 000 Mg/rok
  7. POLHO Sp. z o.o., ul. Przemysłowa 12, 44-230 Czerwionka - Leszczyny
Instalacja do odzysku odpadów o kodzie 01 04 81. Instalacja wzbogacania odpadów poflotacyjnych służy do odzysku koncentratu węgla z mułów odpadowych (odpady z flotacyjnego wzbogacania węgla), pochodzących głównie z osadników ziemnych byłej KWK Dębieńsko. Moc przerobowa: 01 04 81 – 500 000 Mg/rok.
  8. Przedsiębiorstwo „OPERATOR” Sp. z o.o., ul. Młyńska 21 a, 44-230 Czerwionka - Leszczyny
Instalacja do odzysku odpadów o kodzie 10 10 06 i 10 10 08. Instalacja: kruszarka walcowa. Odzysk tych odpadów prowadzony jest na terenie gminy Czerwionka-Leszczyny przy. Ul. Młyńskiej. Odzysk polega na kruszeniu odpadów, ich mieszaniu w odpowiedniej proporcji a następnie dodawaniu spoiw mineralnych i innych kruszyw naturalnych. Produkt końcowym jest kruszywo o nazwie OPE -1. Moc przerobowa: 10 10 06 – 5 000 Mg/rok, 10 10 08 – 20 000 Mg/rok.
  9. Rybnickie Przedsiębiorstwo Budownictwa Drogowego S.A., ul. Mikołowska 107, 44-203 Rybnik
Grupa Robót nr 2 - Wytwórnia Mas Bitumicznych Teltomat, ul. Karola Miarki, 44-237 Bełk
Instalacja do odzysku odpadów o kodzie 17 01 01, 17 01 81, 17 03 02. Odzysk odpadów z betonów i podbudowy dróg, pyłów z odpylania kruszywa i rumuszu prowadzony jest na terenie Grupy Robót nr 2 w Bełku przy ul. K. Miarki. Odzysk odpadów będzie odbywał się w instalacji jaką jest: istniejąca wytwórnia mas bitumicznych Teltomat. Produkt końcowym jest masa bitumiczna, która następnie będzie wykorzystana w procesie modernizacji lub budowy drogi. Moc przerobowa: 55 000 Mg/rok.
  10. Przedsiębiorstwo PHU „Gatner-1”, ul. Furgoła 43a, 44-230 Czerwionka - Leszczyny
Instalacja do produkcji pustaków.
Moc przerobowa: 10 01 80 - 30 000 Mg/rok, 10 01 01 – 30 000 Mg/rok.
  11. PHU METPOL Grzegorz Czapliński, ul. Kopalniana 9a, 44-230 Czerwionka - Leszczyny

Odzysk tych odpadów prowadzony jest na terenie zlokalizowanym w Czerwionce-Leszczynach przy ul. Kopalnianej 9a. Odpady odzyskiwane będą w procesie R14. Skup złomu. Moc przerobowa: 700 Mg/rok.

12. PHU „EDROMET” Edward Czaplinski, ul. Kopalniana 9a, 44-230 Czerwionka - Leszczyny
Odzysk tych odpadów prowadzony jest na terenie zlokalizowanym w Czerwionce-Leszczynach przy ul. Kopalnianej 9a. Skup złomu. Moc przerobowa: 143 800 Mg/rok.
13. PHU „METALEX” S. C. Grzegorz, Monika, Edward Czaplinski, ul. I. Kopalniana 9a, 44 – 230 Czerwionka – Leszczyny
Odzysk tych odpadów prowadzony jest na terenie stanowiącym własność spółki cywilnej „METALEX”, zlokalizowanym w Czerwionce-Leszczynach przy ul. Kopalnianej 9a. Odpady odzyskiwane będą w procesie R14. Skup złomu. Moc przerobowa: 400 Mg/rok.
14. SILMET, ul. Sportowa 2, 44-264 Jankowice
Skup złomu.
15. PPHU „ILMAR” S.C. Ilona Witala – Sługa, Marek Witala, ul. Przemysłowa 3, 44-266 Świerklany.
Skup złomu.
16. PPHU „ALMAR” S.C. Alojzy i Marek Witala, ul. Przemysłowa 3, 44-266 Świerklany.
Skup złomu.

Na terenie powiatu odzyskuje się również odpady poza instalacjami:

1. Becker - Warkop Sp. z o.o., ul. Przemysłowa 11, 44-266 Świerklany
Odzysk odpadów o kodzie 01 04 12. Odzysk tych odpadów prowadzony jest na terenie położonym w Świerklanach Górnych. Odpady poddane są odzyskowi w procesie odzysku R14. Moc przerobowa: 01 04 12 – 80 000 Mg/rok.
2. Largo -Trade Sp. z o.o., ul. Jastrzębska 10, 44-253 Rybnik
Odzysk odpadów o kodzie 01 01 02, 01 04 12, 01 04 81, 10 01 01, 17 01 01, 17 01 02, 17 01 07, 17 09 04. Odzysk tych odpadów prowadzony jest w rejonie byłego szybu VI KWK Jankowice. Moc przerobowa: 2 250 000 Mg/rok.
3. Jastrzębska Spółka Węglowa S.A. Kopalnia Węgla Kamiennego „Borynia”, ul. Węglowa 4, 44-268 Jastrzębie Zdrój
Odzysk odpadów o kodzie 01 01 02, 01 04 12, 01 04 81. Odzysk odpadów odbywa się na terenie gminy Świerklany, na zamkniętym składowisku skał płonnych „Borynia-Jar” w części niezrekultywowanej. Odzysk odpadów odbywa się w procesie R14 i polega na zastosowaniu odpadów do formowania i uszczelniania skarp oraz wierzchowiny składowiska w celu likwidacji zagrożeń pożarowych. Moc przerobowa: 480 000 Mg/rok.
4. KW S.A. Oddział KWK „Chwałowice”, ul. 3 Maja 27, 44-206 Rybnik
Odzysk odpadów o kodzie 17 05 04. Odzysk tych odpadów polega na nadsypywaniu i wyrównaniu terenu stanowiącego własność Kompanii Węglowej S.A., położonego w gminie Świerklany. Moc przerobowa: 5 832 Mg/rok.
5. Firma „Durczok” Henryk Durczok, ul. Sportowa 10 A, 44-270 Rybnik
Odzysk odpadów na wyrobisku po nieczynnym Zakładzie Górniczym w Czerwionce-Leszczynach. Moc przerobowa: 2 500 000Mg/rok.
6. Firma Haller S.A., ul. Obroki 133, 40-833 Katowice
Odzysk odpadów polega na niwelacji terenu z wykorzystaniem kruszywa oraz odpadów górniczych pochodzących z KWK „Jankowice”. Moc przerobowa: 2 500 000Mg/rok.
7. Kruszywa Drogowe Południe Sp. z o. o., Ul. Jana 7/1, 44-300 Wodzisław Śląski
Odzysk odpadów o kodach 01 01 02 i 01 04 12. . Odzysk tych odpadów odbywa się na terenie Gminy Świerklany i Czerwionka – Leszczyny przy budowie odcinka autostrady A-1.
8. P.P.U.H Alojzy i Mariusz Tomiczek S.C., ul. Polna 2, 44-295 Sumina
Odzysk odpadów prowadzony jest na terenie po wyrobisku gliny w Suminie i polega na ich lokowaniu w wyrobisku powstałym po wybraniu iłłów wykorzystanych do produkcji wyrobów ceramicznych. Moc przerobowa: 93 000 Mg/rok.
9. RENO BUD Sp. z o.o., ul. Furgoła 159 A, 44-230 Czerwionka – Leszczyny
Odzysk odpadów o kodzie 01 01 02 i 01 04 12. Odzysk polega na produkcji kruszywa budowlanego z łupka przepalanego ze stożków nr 3 i 4 wchodzących w skład zwałowiska odpadów pogórniczych byłej KWK „Dębieńsko” w Czerwionce – Leszczynach. Moc przerobowa: 40 000 – 60 000 Mg/rok.

Na terenie powiatu zlokalizowana jest jeden obiekt do unieszkodliwiania odpadów co zostało opisane w rozdziale 3.1.5. Lokalizacje instalacji do odzysku i unieszkodliwiania odpadów przedstawiono na rys. 6.

3.1.5 Składowanie odpadów

W 2007 r. na terenie powiatu unieszkodliwiane poprzez składowanie były odpady o kodach: 01 01 02 – *Odpady z wydobywania kopaliny innych niż rudy metali*; 01 04 12 – *Odpady powstające przy poszukiwaniu i oczyszczaniu kopaliny inne niż wymienione w 01 04 07 i 01 04 11*; 01 04 81 – *Odpady z flotacyjnego wzbogacania węgla inne niż wymienione w 01 04 80*, których wytwórcą była Jastrzębska Spółka Węglowa S. A. KWK „Borynia”. Odpady deponowane były na składowisku „Borynia – Jar, zbiornik 6a”. W 2006 r. zdeponowano 358 687 Mg. W 2007 r. na składowisku tym nie składowano odpadów. Natomiast w 2008 r. (15.08.2008 r.) zgodnie z ustawą o odpadach wydobywczych (Dz. U. z 2008 r. Nr 138, poz. 865) składowisko przekształcono na obiekt unieszkodliwiania odpadów wydobywczych „Borynia – Jar, zbiornik 6a”.

Obiekt unieszkodliwiania odpadów

1. Obiekt unieszkodliwiania odpadów wydobywczych „Borynia – Jar, zbiornik 6a”

Lokalizacja: Świerklany, ul. Stawowa

Rok uruchomienia składowiska: 2006 r.

Rok zakończenia eksploatacji: 2008 r. (od tego roku przekształcone w obiekt unieszkodliwiania odpadów wydobywczych)

Powierzchnia całkowita: 12,7 ha

Pojemność docelowa: 3 020 000 m³

Stopień wypełnienia: 12% - stan na 15.08.2008 r.

Unieszkodliwiane odpady to:

01 01 02 – Odpady z wydobywania kopaliny innych niż rudy metali

01 04 12 – Odpady powstające przy poszukiwaniu i oczyszczaniu kopaliny inne niż wymienione w 01 04 07 i 01 04 11

01 04 81 – Odpady z flotacyjnego wzbogacania węgla inne niż wymienione w 01 04 80.

Masa składowana w 2008 r. – 1 273 253 Mg.

Nieczynne składowiska odpadów - w trakcie rekultywacji

1. Składowisko odpadów powęglowych „Borynia – Jar”

Lokalizacja: gmina Świerklany oraz gmina Jastrzębie Zdrój

Powierzchnia: 100 ha

Pojemność: 41 781 118 m³ (wypełnione w 100%)

Powierzchnia zrehabilitowana: 96 ha

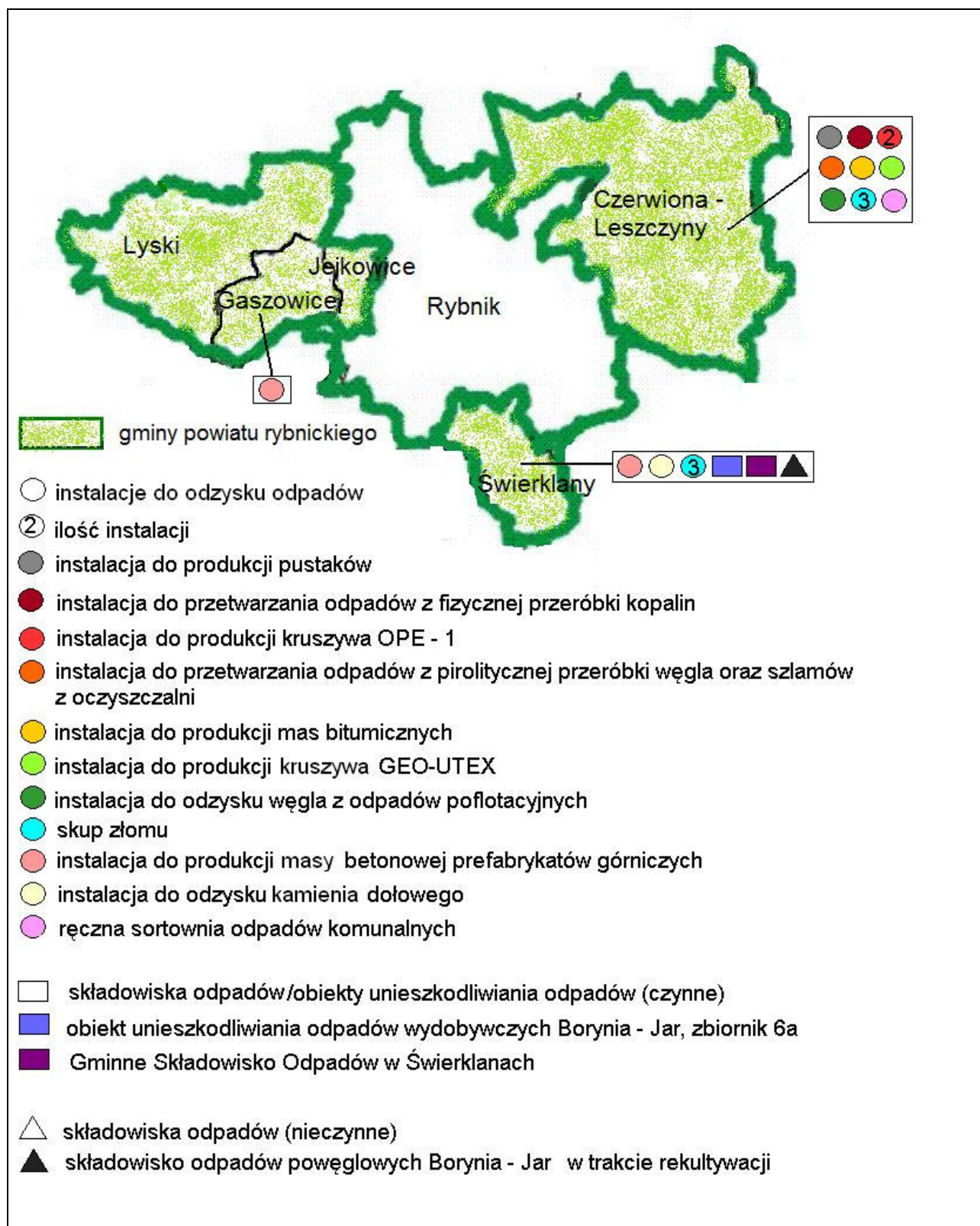
Powierzchnia do rekultywacji: 4 ha

Sposób rekultywacji: zgodnie z Projektem technicznym Rekultywacji składowiska odpadów powęglowych „Borynia – Jar” PPU „ABS – Inżynieria Środowiska” Sp. z o.o.; leśno – rekreacyjny kierunek rekultywacji

Od 1999 roku nie są składowane odpady.

Lokalizację składowisk przedstawiono na rys. 6.

Rysunek 6. Instalacje do odzysku i unieszkodliwiania odpadów/obiekty unieszkodliwiania odpadów w gminach powiatu rybnickiego

3.2 Prognoza ilości i jakości odpadów powstających w sektorze gospodarczym

3.2.1 Odpady inne niż niebezpieczne

Prognozując rozwój sektora gospodarczego i związaną z nim ilość wytwarzanych odpadów wzięto pod uwagę tendencje występujące w krajowej gospodarce. Przyjmując za dokumentami rządowymi „wariant optymistyczny” rozwoju sytuacji w Polsce, jako stałą tendencję, przewiduje się w ciągu najbliższych lat dalszy rozwój gospodarczy kraju w następstwie restrukturyzacji przemysłu i handlu.

Głównym źródłem powstawania odpadów w powiecie rybnickim jest przemysł związany z wydobywaniem oraz chemicznym i fizycznym oczyszczaniem kopaliny. Ilość wytwarzanych odpadów jest wprost proporcjonalna do wielkości produkcji.

Uwzględniając ponadto uporządkowanie statystyki w zakresie odpadów, tzn. że większość zakładów wypełnia obowiązek sporządzania zestawień zbiorczych o wytwarzanych odpadach, przewiduje się, że w okresie 2009 – 2018 w powiecie ilość wytwarzanych odpadów ustabilizuje się, osiągając poziom wzrostu 3% w skali roku.

3.2.2 Odpady niebezpieczne

3.2.2.1 Odpady medyczne i weterynaryjne

Prognozowana ilość odpadów medycznych determinowana jest wzrostem ilości prywatnych gabinetów lekarskich oraz zwiększającą się liczbą udzielanych porad. W związku z powyższym zgodnie z założeniami PGO dla województwa śląskiego prognozuje się 1% wzrost odpadów medycznych pochodzących z lecznictwa otwartego. Natomiast ilość odpadów wytwarzanych w zamkniętym systemie lecznictwa pozostanie na tym samym poziomie (w tym ok. 30% odpady niebezpieczne) co mimo starzenia się społeczeństwa związane jest z obserwowanym skracaniem czasu pobytu pacjenta w szpitalu. Odpady niebezpieczne stanowią ok. 30% wytwarzanych odpadów.

Odpady niebezpieczne weterynaryjne stanowią ok. 10% niebezpiecznych odpadów medycznych.

3.2.2.2 Oleje odpadowe

Do 2010 r. prognozuje się 2% wzrost ilości odpadów w postaci przetworzonych olejów. Natomiast w związku z wydłużaniem okresu użytkowania wprowadzanych na rynek olejów, pomimo przewidywanego wzrostu ilości eksploatowanych pojazdów samochodowych prognozuje się, że po 2010 r. ilość wytwarzanych olejów odpadowych ustabilizuje się i obniży do 1% rocznie.

3.2.2.3 Zużyte baterie i akumulatory

Przewiduje się wzrost ilości wytwarzanych zużytych baterii i akumulatorów w granicy 3 – 5%.

3.2.2.4 Odpady zawierające PCB

W związku z obowiązującym prawodawstwem zakłada się, że do 30 czerwca 2010 r. urządzenia zawierające PCB zostaną wycofane z eksploatacji i unieszkodliwione.

3.2.2.5 Pojazdy wycofane z eksploatacji

Zakłada się, że w najbliższych latach wzrośnie ilość pojazdów wycofanych z eksploatacji przekazanych do stacji demontażu. Wzrost ilości samochodów wycofanych z eksploatacji związany jest ze wzrostem ilości eksploatowanych pojazdów samochodowych (wg. danych literaturowych co roku z eksploatacji wycofywanych jest ok. 6% liczby pojazdów eksploatowanych). Zgodnie z wojewódzkim planem gospodarki odpadami prognozuje się, że do 2010 r. do stacji demontażu trafi 30% pojazdów wycofanych z eksploatacji. Natomiast w latach 2011 – 2014 ilość ta będzie wynosiła 40% po czym w latach kolejnych wzrośnie do 50%.

3.2.2.6 Zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny

Ilość odpadów elektrycznych i elektronicznych będzie stopniowo wzrastać o około 5% rocznie w przypadku odpadów pochodzących ze źródeł innych niż gospodarstwa domowe oraz o około 0,5% pochodzących z gospodarstw domowych.

3.2.2.7 Odpady zawierające azbest

Ponieważ od 1997 roku obowiązuje ustawa o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest (Dz. U. z 1997 r. Nr 101, poz. 628, z późn. zm.) jedynym źródłem powstawania odpadów jest i będzie w przyszłości usuwanie użytkowanych obecnie wyrobów azbestowych, szczególnie w budownictwie.

3.2.2.8 Środki ochrony roślin oraz opakowania zawierające pozostałości substancji niebezpiecznych

Na terenie powiatu znajduje się jeden mogilnik, który powinien zostać zlikwidowany do 2010 r. wraz z przeprowadzeniem rekultywacji terenu. Zgodnie z założeniami KPGO 2010 prognozuje się wzrost ilości odpadów pestycydowych, głównie opakowań po zużytych środkach ochrony roślin. Wzrost kształtować się będzie na poziomie ok. 2% rocznie.

3.2.3 Odpady pozostałe

3.2.3.1 Zużyte opony

Zakłada się, że ilość zużytych opon będzie stopniowo wzrastać: o 3,5% do 2010 r. i 2,5% po roku 2010.

3.2.3.2 Odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej

Zakłada się, że ilość odpadów pochodzących z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej będzie wzrastać w granicy 2 – 5% rocznie.

3.2.3.3 Odpady opakowaniowe

Zakłada się, że ilość odpadów opakowaniowych wzrośnie: do 2010 r. wzrost będzie na poziomie 5%, natomiast w latach kolejnych na poziomie 1%.

3.3. Identyfikacja problemów

Analiza stanu aktualnego gospodarki odpadami pochodzącymi z sektora przemysłowego w powiecie rybnickim wskazuje na następujące główne problemy w zakresie wytwarzania i sposobów postępowania z odpadami:

- niewielkie wykorzystanie nowoczesnych technologii małoodpadowych z uwagi na brak środków i utrudniony dostęp przedsiębiorstw do środków unijnych na ten cel
- niewystarczający monitoring sposobów gospodarowania odpadami w małych i średnich przedsiębiorstwach, zwłaszcza w zakresie odpadów niebezpiecznych
- wojewódzka baza o odpadach nie daje pełnego obrazu stanu gospodarki odpadami, zwłaszcza w zakresie sposobów gospodarowania wytworzonymi odpadami w małych firmach usługowych.
- brak monitoringu nad prawidłowym postępowaniem z odpadami medycznymi w prywatnych gabinetach lekarskich i stomatologicznych
- brak systemu monitorowania ilości wytwarzanych odpadów weterynaryjnych i sposobów gospodarowania nimi.

3.4 Cele w zakresie gospodarki odpadami wytwarzanymi w sektorze gospodarczym

3.4.1 Odpady inne niż niebezpieczne

Cele krótkookresowe na lata 2009 - 2012

- Minimalizowanie ilości wytwarzanych odpadów.
- Odzysk wytworzonych odpadów.
- Odzysk odpadów nagromadzonych na hałdach pokopalnianych.
- Unieszkodliwienie wytworzonych odpadów, których nie udało się odzyskać.

Cele długookresowe na lata 2013 - 2018

- Kontynuowanie minimalizowania ilości wytwarzanych odpadów.
- Kontynuowanie odzysku odpadów już wytworzonych lub ich unieszkodliwieni jeżeli nie udało poddać się ich procesowi odzysku.

3.4.2 Odpady niebezpieczne

3.4.2.1 Odpady medyczne i weterynaryjne

Cele krótko i długookresowe na lata 2009 – 2018

- Egzekwowanie obowiązku selektywnego zbierania odpadów medycznych i weterynaryjnych w celu eliminacji zjawiska mieszania ww. odpadów z odpadami komunalnymi.
- Propagowanie unieszkodliwiania odpadów medycznych i weterynaryjnych metodą termicznego przekształcania.

3.4.2.2 Oleje odpadowe

Cele krótkookresowe na lata 2009 - 2012

- Zintensyfikowanie selektywnej zbiórki olejów odpadowych.
- Właściwe postępowanie z olejami odpadowymi: w pierwszej kolejności odzysk poprzez regenerację, a jeśli jest to niemożliwe ze względu na stopień zanieczyszczenia to poddanie olejów odpadowych innym procesom odzysku.

Cele długookresowe na lata 2012 - 2018

- Kontynuowanie selektywnego zbierania i odzysku olejów odpadowych.

3.4.2.3 Zużyte baterie i akumulatory

Zgodnie z polityką ekologiczną państwa celem nadrzędnym jest rozbudowa systemu odzysku i unieszkodliwiania zużytych baterii i akumulatorów ukierunkowanego na całkowite wyeliminowanie ich składowania.

Cele krótkookresowe na lata 2009 - 2012

- Selektywne zbieranie i odzysk zużytych baterii i akumulatorów.

Cele długookresowe na lata 2013 - 2018

- Kontynuowanie selektywnego zbierania i odzysku zużytych baterii i akumulatorów.

3.4.2.4 Odpady zawierające PCB

Cele krótkookresowe na lata 2009 - 2012

- Całkowite wyeliminowanie PCB ze środowiska poprzez kontrolowane zbieranie PCB oraz dekontaminację lub unieszkodliwianie urządzeń zawierających PCB do 30 czerwca 2010 r.

3.4.2.5 Pojazdy wycofane z eksploatacji

Polityka ekologiczna państwa jako cel nadrzędny zakłada zapewnienie pełnej skuteczności działania systemu zbierania i demontażu pojazdów wycofanych z eksploatacji oraz odzysku, w tym recyklingu, odpadów powstających z pojazdów wycofanych z eksploatacji.

Cele krótkookresowe na lata 2009 - 2012

- Przekazywanie wszystkich pojazdów wycofanych z eksploatacji do stacji demontażu lub punktów zbierania pojazdów.

Cele długookresowe na lata 2013 - 2018

- Kontynuowanie przekazywania wszystkich pojazdów wycofanych z eksploatacji do stacji demontażu lub punktów zbierania pojazdów.

3.4.2.6 Zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny

Cel nadrzędny wynikający z polityki ekologicznej państwa to rozbudowa systemu odzysku i unieszkodliwiania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego ukierunkowane na całkowite wyeliminowanie ich składowania.

Cele krótkookresowe na lata 2009 - 2012

- Rozwijanie selektywnego zbierania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego w oparciu o gminne przedsiębiorstwa gospodarki komunalnej oraz prywatnych przedsiębiorców.
- Utrzymanie poziomu selektywnego zbierania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego pochodzącego z gospodarstw domowych w wysokości 4 kg/mieszkańca/rok.

Cele długookresowe na lata 2013 - 2018

- Doskonalenie selektywnego zbierania i odzysku zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego,
- Rozwój i wdrażanie nowoczesnych technologii odzysku i recyklingu zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego.

3.4.2.7 Odpady zawierające azbest

Zgodnie z założeniami przedstawionymi w „Programie usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest stosowanych na terytorium Polski” za główny cel przyjęto sukcesywne usuwanie i unieszkodliwianie do 2032 r. wszystkich wyrobów zawierających azbest z terenu powiatu rybnickiego.

3.4.2.8 Środki ochrony roślin i opakowania zawierające pozostałości substancji niebezpiecznych

Cele krótkookresowe na lata 2009 - 2012

- Likwidacja do 2010 mogilnika zlokalizowanego na terenie gminy Lyski.

Cele długookresowe na lata 2013 – 2018

- Uszczelnienie systemu zbierania przeterminowanych środków ochrony roślin i opakowań po tych środkach pochodzących z bieżącej produkcji i stosowania w rolnictwie.

3.4.3 Odpady pozostałe

3.4.3.1 Zużyte opony

Cele krótkookresowe na lata 2009 - 2012

- Selektywne zbieranie i odzysk zużytych opon.
- Wyeliminowanie procedur składowania zużytych opon i ich niekontrolowanego spalania w instalacjach nie przeznaczonych do tego.

Cele długookresowe na lata 2013 - 2018

- Kontynuowanie selektywnego zbierania i odzysku zużytych opon.

3.4.3.2 Odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej

Cele krótkookresowe na lata 2009 – 2012

- Selektywne zbieranie odpadów.

Cele długookresowe na lata 2013 – 2018

- Kontynuacja selektywnego zbierania odpadów.
- Wyeliminowanie niekontrolowanego składowania odpadów w miejscach do tego nie przeznaczonych.

3.4.3.3 Odpady opakowaniowe

Cele krótkookresowe na lata 2009 - 2012

- Selektywne zbieranie i odzysk odpadów opakowaniowych.
- Zapobieganie powstawaniu odpadów opakowań poprzez projektowanie i stosowanie systemów pakowania w oparciu o metody redukcji opakowań „u źródła”.

Cel długookresowy na lata 2013 - 2018

- Kontynuowanie selektywnego zbierania i odzysku odpadów opakowaniowych.
- Doskonalenie systemu selektywnego zbierania w celu osiągnięcia odpowiednich poziomów odzysku i recyklingu: odzysk 60%, recykling 55% w 2014 r.

3.4.3.4 Osady ściekowe

Cele krótko i długookresowe na lata 2009 - 2018

- Ograniczenie ilości składowanych osadów ściekowych.
- Wdrożenie termicznego przekształcania komunalnych osadów ściekowych.
- Zwiększenie ilości wykorzystywanych przetworzonych osadów ściekowych spełniających wszystkie wymogi bezpieczeństwa sanitarnego i chemicznego.

3.5 Kierunki działań w zakresie gospodarki odpadami wytwarzanymi w sektorze gospodarczym

- Minimalizacja powstawania odpadów.
- Projektowanie nowych procesów i wyrobów tak, aby w jak najmniejszym stopniu oddziaływały na środowisko w fazie produkcji, użytkowania i po jego zakończeniu.
- Stosowanie najlepszych dostępnych technik i technologii w zakresie odzysku lub unieszkodliwiania (zgodnie z art. 143 Ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2008 r. nr 125, poz. 150 – tekst jednolity).
- Edukacja ekologiczna w zakresie prawidłowych metod postępowania z odpadami zwłaszcza w sektorze małych i średnich przedsiębiorstw.
- Stymulowanie podmiotów gospodarczych wytwarzających odpady przemysłowe do zintensyfikowania działań zmierzających do maksymalizacji zagospodarowania odpadów.

3.5.1 Odpady niebezpieczne

3.5.1.1 Odpady medyczne i weterynaryjne

- Propagowanie unieszkodliwiania odpadów medycznych i weterynaryjnych metodą termicznego przekształcania.
- Edukacja ekologiczna w zakresie selektywnego zbierania odpadów medycznych.

3.5.1.2 Oleje odpadowe

- Rozbudowa sieci zbierania odpadowych olejów ze źródeł rozproszonych w ramach działalności punktów zbierania odpadów niebezpiecznych, warsztatów samochodowych.
- Współdziałanie i wdrażanie systemów zbierania olejów odpadowych z gospodarstw domowych.

3.5.1.3 Zużyte baterie i akumulatory

- Współdziałanie i wdrażanie systemów zbierania małogabarytowych zużytych baterii i akumulatorów z gospodarstw domowych.
- Edukacja ekologiczna mieszkańców w zakresie selektywnego zbierania baterii i akumulatorów oraz zagrożeń wynikających z nieprawidłowego postępowania z przedmiotowymi odpadami.

3.5.1.4 Odpady zawierające PCB

- Monitoring prawidłowego postępowanie z odpadami i urządzeniami zawierającymi PCB.

3.5.1.5 Pojazdy wycofane z eksploatacji

- Edukacja ekologiczna w zakresie prawidłowego postępowania z pojazdami wycofanymi z eksploatacji.
- Prowadzenie cyklicznych kontroli poszczególnych podmiotów (punktów zbierania pojazdów, stacji demontażu pojazdów wycofanych z eksploatacji) w zakresie przestrzegania przepisów o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji.

3.5.1.6 Zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny

- Edukacja ekologiczna w zakresie prawidłowego postępowania z zużytym sprzętem elektrycznym i elektronicznym.
- Rozbudowanie infrastruktury technicznej w zakresie zbierania i przetwarzania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego.

3.5.1.7 Odpady zawierające azbest

Zgodnie z KPGO usuwanie wyrobów zawierających azbest powinno odbywać się ze wsparciem finansowym powiatów i gmin. Pokrycie ze środków PFOŚiGW poniesionych kosztów demontażu, zabezpieczenia, transportu i unieszkodliwienia wyrobów zawierających azbest powinno być realizowane zwłaszcza dla osób indywidualnych będących właścicielami nieruchomości. Odpowiednie do tego zapisy powinny znaleźć się w Programie usuwania wyrobów zawierających azbest. Na terenie powiatu zinventaryzowano dotychczas ok. 2 135,66 Mg wyrobów zawierających azbest.

Z Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest stosowanych na terytorium Polski wynika konieczność usunięcia wyrobów zawierających azbest do roku 2018 w wysokości 60%. W związku z tym przez najbliższe 4 lata na terenie powiatu powinno być unieszkodliwione ok. 1281,40 Mg wyrobów zawierających azbest. Aktualnie koszty brutto wykonania usługi demontażu, transportu i unieszkodliwienia odpadów azbestowych kształtuje się na poziomie od 12 do 23 zł/ m². Część kosztów pokrywana będzie z gminnych i powiatowych funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej. W najbliższych latach w powiatowym i gminnych funduszach ochrony środowiska powinny być zabezpieczone odpowiednie środki na dofinansowanie w zakresie demontażu, transportu i unieszkodliwiania odpadów azbestowych.

Zadania z zakresu usuwania i unieszkodliwiania azbestu mogą być również dofinansowane ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Dofinansowanie możliwe jest na realizację następujących zadań:

- polegających na usuwaniu i unieszkodliwianiu azbestu z budynków służby zdrowia, oświaty i opieki społecznej może być dofinansowana w wysokości do 100% kosztów kwalifikowanych, w tym w formie dotacji do 60%.
- polegających na usuwaniu i unieszkodliwianiu azbestu z budynków stanowiących własność osób fizycznych może być dofinansowana w formie pożyczki w wysokości do 100% kosztów

kwalifikowanych. Wnioskodawcą może być jedynie jednostka samorządu terytorialnego, która przedkłada zbiorczy wniosek obejmujący budynki wszystkich zainteresowanych mieszkańców.

- polegających na usuwaniu i unieszkodliwianiu azbestu z budynków, w których utworzono wspólną mieszkaniową może być dofinansowana w formie pożyczki do 100% kosztów kwalifikowanych. Wnioskodawcą może być jedynie wspólnota.
- polegających na usuwaniu i unieszkodliwianiu azbestu z pozostałych obiektów budowlanych może być dofinansowana w formie pożyczki w wysokości do 100% kosztów kwalifikowanych, z wyłączeniem budynków stanowiących własność osób fizycznych.

Osiągnięcie założonych celów w zakresie gospodarowania odpadami zawierającymi azbest wymaga realizacji następujących działań:

- opracowanie programu usuwania wyrobów zawierających azbest
- kontynuacja dofinansowani do transportu odpadów zawierających azbest do miejsca ich unieszkodliwienia,
- sukcesywna realizacja programu usuwania azbestu,
- monitoringu prawidłowego postępowanie z odpadami zawierającymi azbest, szczególnie obejmującego indywidualnych posiadaczy i firm zajmujących się demontażem.

3.5.1.8 Środki ochrony roślin i opakowania zawierające pozostałości substancji niebezpiecznych

- Likwidacja mogilnika w gminie Lyski.
- Organizacja punktów zbierania przeterminowanych pestycydów i zużytych opakowań po tych środkach w ramach punktów zbierania opakowań niebezpiecznych.
- Edukacja w zakresie prawidłowego postępowania z przeterminowanymi środkami ochrony roślin i opakowań po tych środkach z bieżącej dystrybucji i stosowania.

3.5.2 Odpady pozostałe

3.5.2.1 Zużyte opony

- Rozbudowa sieci zbierania zużytych opon zwłaszcza z sektora małych i średnich firm.

3.5.2.2 Odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej

- Rozbudowa sieci zbierania oraz infrastruktury technicznej do odzysku i unieszkodliwiania odpadów.

4 Rozpoznanie źródeł pozyskiwania środków finansowych na realizację Planu Gospodarki Odpadami

Z punktu widzenia potrzeb inwestorów realizujących inwestycje w gospodarce odpadami na największe zainteresowanie zasługuje oferta następujących krajowych jednostek finansujących:

- Ekologicznych funduszy celowych, a przede wszystkim Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej,
- Fundacji EkoFundusz,
- Banku Ochrony Środowiska S. A.

Jednostki te dysponują atrakcyjnymi dla inwestorów formami finansowania w postaci dotacji (poza BOŚ S. A.) oraz niskooprocentowanych pożyczek i kredytów, charakteryzującymi się ponadto innymi formami preferencji jak np. częściowe umarzanie pożyczek, karencja w spłacie kapitału zaciągniętego kredytu.

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej przy finansowaniu inwestycji w 2009 r. jako priorytetowe traktuje w szczególności te przedsięwzięcia, których realizacja wynika

z konieczności wypełnienia zobowiązań Polski wobec Unii Europejskiej. Stosując tę zasadę, Narodowy Fundusz określił listę programów priorytetowych planowanych do finansowania w 2009 r.

Wojewódzkie fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej, analogicznie jak Narodowy Fundusz, udzielają dofinansowania przedsięwzięć proekologicznych w formie nisko oprocentowanych pożyczek i dotacji, głównie inwestycyjnych, przynoszących efekt ekologiczny. Każdy z funduszy wojewódzkich posiada własne programy priorytetowe określające typy zadań dofinansowania oraz zasady udzielania pożyczek i dotacji. Informacje w tym zakresie znajdują się na stronach internetowych poszczególnych funduszy. Adres strony dla województwa śląskiego: <http://www.wfosigw.katowice.pl/>. Dofinansowanie może nastąpić, jeśli wnioskodawca wywiązuje się z obowiązku wnoszenia opłat za korzystanie ze środowiska oraz administracyjnych kar pieniężnych stanowiących dochody Funduszu, a także, gdy wywiązuje się z innych zobowiązań w stosunku do Funduszu. Formalnym wystąpieniem o finansowanie zadania ze środków wojewódzkiego funduszu jest złożenie wniosku o dofinansowanie zawierającego harmonogram rzeczowo-finansowy zadania z kompletem wymaganych dokumentów, wynikających ze stosowanych przez fundusz wymagań. Wojewódzkie fundusze stosują także częściowe umorzenia pożyczek. Środki wojewódzkich funduszy udzielane przedsiębiorcom stanowią pomoc publiczną i podobnie jak Narodowy Fundusz mogą zawierać z bankami umowy o wspólnym finansowaniu przedsięwzięć służących ochronie środowiska.

Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach, wspomaga osiągnięcie długoterminowych celów środowiskowych województwa śląskiego, przeznaczając środki finansowe na realizację przedsięwzięć priorytetowych. Przedsięwzięciami priorytetowymi w Gospodarce odpadami w roku 2009 są m. in.:

- Ograniczanie obciążenia środowiska odpadami:
  - Realizacja inwestycji zgodnych z Krajowym Planem Gospodarki Odpadami.
  - Działania związane z minimalizacją powstawania odpadów.
  - Działania systemowe związane z wykorzystaniem odpadów.
  - Działania systemowe związane z unieszkodliwianiem odpadów (z wyłączeniem budowy, rozbudowy i modernizacji składowisk odpadów).
- Zapewnienie bezpiecznego dla środowiska składowania odpadów:
  - Budowa, rozbudowa i modernizacja składowisk odpadów w ramach Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Śląskiego.
  - Usuwanie i unieszkodliwianie azbestu.
  - Likwidacja zagrożeń środowiskowych powodowanych zdeponowaniem niebezpiecznych odpadów.
  - Zamykanie składowisk odpadów.
  - Likwidacja mogilników i magazynów przeterminowanych środków ochrony roślin oraz „dzikich wysypisk”.

Fundacja EkoFundusz – powołana w 1992 roku przez Ministra Finansów, zarządza środkami finansowymi pochodzącymi z tzw. ekokonwersji, czyli zamiany części zagranicznego długu Polski, wobec następujących krajów: USA, Szwajcaria, Włochy, Francja, Szwecja i Norwegia, na przedsięwzięcia w dziedzinie ochrony środowiska. Finansowaniem są objęte projekty ujęte w pięciu sektorach. Sektor dotyczący gospodarki odpadami obejmuje projekty gospodarki odpadami komunalnymi oraz odpadami niebezpiecznymi. Zgodnie z przyjętymi dla tego sektora zasadami, pomoc finansowa EkoFunduszu może być udzielana na następujące typy zadań inwestycyjnych:

1. organizacja kompleksowych systemów zbiórki, recyklingu i zagospodarowania odpadów komunalnych obsługujących 50-250 tys. mieszkańców,
2. unieszkodliwianie odpadów niebezpiecznych,
3. budowa instalacji do recyklingu odpadów komunalnych i niebezpiecznych,
4. modernizacje technologii przemysłowych prowadzące do eliminacji powstawania odpadów niebezpiecznych (tzw. „czyste technologie”).

W zakresie działania EkoFunduszu znajdują się również projekty związane z likwidacją zagrożenia dla środowiska powodowanego wyrobami zawierającymi azbest (fabryki produkujące w przeszłości wyroby azbestowe, tereny zanieczyszczone odpadami azbestowymi, budowa składowisk odpadów azbestowych).

Formą finansowania stosowaną przez EkoFundusz jest dotacja. Wysokość dotacji jest uzależniona od rodzaju projektu, które dla sektora V - „racjonalizacja gospodarki odpadami i rekultywacja gleb zanieczyszczonych” są klasyfikowane jako innowacyjne i techniczne, oraz typu wnioskodawcy - samorządy,

przedsiębiorcy, inne podmioty. Wysokość dotacji dla projektów technicznych realizowanych przez przedsiębiorców - do 30 %, samorządy oraz podmioty powiązane z samorządami - w zależności od dochodu na 1 mieszkańca - od 30 do 60 %, inne podmioty do 50%. Dofinansowanie może być udzielone na zadania będące w fazie realizacji, o stopniu zaawansowania w dniu złożenia wniosku nieprzekraczającym 60%. Procedura rozpatrywania i zgłaszania wniosków jest dwustopniowa. Pierwszym etapem jest Ankieta projektu. Jeśli zgłoszone w Ankiecie zadanie jest ocenione pozytywnie wnioskodawca przedkłada wniosek o przyznanie dotacji. Wnioski inwestorów o finansowanie są oceniane w EkoFunduszu pod kątem ekologicznym, technologicznym, ekonomicznym i organizacyjnym, zgodnie z przyjętymi procedurami. Uzyskanie dotacji jest uzależnione od pozytywnych wyników tych ocen, posiadania przez inwestora wiarygodności finansowej oraz udokumentowania pełnego finansowania projektu.

Dofinansowania w formie kredytu na realizację przedsięwzięć związanych w szerokim aspekcie z ochroną środowiska w tym również z gospodarką odpadami udziela **Bank Ochrony Środowiska S.A.**, który powstał w 1991 roku, a spółką giełdową jest od roku 1995.

Głównym udziałowcem Banku jest Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, który posiada 83,29 % udziałów. Pozostałe akcje należą do grupy wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej oraz innych drobnych akcjonariuszy.

Przedmiotem kredytowania jest m.in.

- usuwanie wyrobów zawierających azbest,
- wymiana powierzchni dachowych azbestowych lub elewacyjnych płyt azbestowych,
- demontaż, transport i utylizacja wyrobów azbestowych.

Kredyt przeznaczony jest dla wszystkich ubiegających się.

Warunki kredytowania:

- kwota kredytu nie wyższa niż 100.000 zł i nie przekraczająca:
  - 80% kosztu całkowitego inwestycji dla samorządów,
  - 70% kosztu całkowitego zadania dla przedsiębiorców i osób fizycznych,
- okres kredytowania: do 5 lat,
- okres karencji: do 6 miesięcy od daty zakończenia inwestycji,
- okres realizacji inwestycji: do 6 miesięcy od daty postawienia przez Bank kredytu do dyspozycji kredytobiorcy,
  - okres wykorzystania kredytu: nie dłuższy niż okres realizacji zadania,
- prowizja: 1,5 % kwoty udzielonego kredytu, lecz nie mniej niż 100 zł.

4.1 Finansowanie ze środków funduszy Unii Europejskiej

Program Operacyjny „Infrastruktura i środowisko” (priorytet: gospodarka odpadami i ochrona powierzchni ziemi) obejmuje swoim obszarem duże projekty o znaczeniu regionalnym i minimalnej wartości 5 mln EUR. Z tej przyczyny optymalnym rozwiązaniem dla dofinansowania zadań związanych z gospodarką odpadami są **Regionalne Programy Operacyjne**.

W Regionalnym Programie Operacyjnym Województwa Śląskiego na lata 2007 – 2013 dofinansowanie zadań gospodarki odpadami (priorytet 5.2.) może obejmować następujące rodzaje projektów:

1. Rozwój selektywnej zbiórki odpadów wraz z akcją promocyjno-edukacyjną.
2. Budowa i rozwój zakładów odzysku i unieszkodliwiania odpadów (za wyjątkiem składowisk odpadów).
3. Kompleksowe oczyszczanie terenu z odpadów zawierających azbest, a także usuwanie azbestu z budynków użyteczności publicznej wraz z zapewnieniem bezpiecznego unieszkodliwiania odpadów.
4. Rekultywacja obszarów zdegradowanych oraz likwidacja składowisk odpadów, w tym dzikich wysypisk na cele przyrodnicze.

W ramach pierwszego typu projektu wspierane będą przedsięwzięcia realizujące kompleksowe podejście do kwestii selektywnej zbiórki odpadów. Dofinansowane będą przedsięwzięcia zmierzające do powstania systemu selektywnej zbiórki obejmującego zbiórkę odpadów, ich segregację i przekazanie do unieszkodliwiania lub odzysku, a także akcje promocyjno-edukacyjne z tym związane (do 10% kosztów kwalifikowalnych w ramach projektu). W ramach trzeciego typu projektu wsparcie uzyskają projekty

związane z oczyszczaniem z odpadów azbestowych terenów, a także budynków użyteczności publicznej za wyjątkiem budynków stanowiących siedzibę administracji publicznej.

W ramach czwartego typu projektu wspierane będą projekty zmierzające do rekultywacji obszarów zdegradowanych oraz likwidacji składowisk odpadów oraz „dzikich wysypisk” na cele przyrodnicze.

Dofinansowanie inwestycji z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego (RPO WSL) na lata 2007-2013 będzie możliwe w przypadku, kiedy przedsięwzięcia te będą wynikać z Wojewódzkiego Planu Gospodarki Odpadami oraz planów niższego szczebla, zgodnych z Planem Wojewódzkim.

O środki na realizację zadań dotyczących gospodarki odpadami z RPO WSL będą mogły ubiegać się:

1. Jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia.
2. Podmioty, w których większość udziałów lub akcji posiadają jednostki samorządu terytorialnego lub ich związki i stowarzyszenia.
3. Podmioty działające na zlecenie jednostek samorządu terytorialnego, wybrane zgodnie z prawem zamówień publicznych.
4. Jednostki zaliczane do sektora finansów publicznych posiadające osobowość prawną (niewymienione wyżej).
5. Porozumienia podmiotów wymienionych w pkt 1-4 reprezentowane przez lidera.
6. Podmioty działające w oparciu o umowę/ porozumienie zgodne z zapisami ustawy o partnerstwie publiczno – prywatnym.

W dniu 24 lutego 2009 roku Zarząd Województwa Śląskiego przyjął kolejną wersję Szczegółowego opisu priorytetów Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2007 – 2013 (Uszczegółowienie RPO WSL).

5 Harmonogram realizacji działań oraz szacunkowe koszty zaktualizowanego systemu gospodarki odpadami

Wprowadzenie w życie przyjętego w zaktualizowanym planie systemu gospodarki odpadami komunalnymi wiązać się będzie z koniecznością ponoszenia kosztów niezbędnych do realizacji przedsięwzięć przedstawionych w Powiatowym Planie Gospodarki Odpadami.

Szacunkowe koszty realizacji zadań PPGO przyjęto na podstawie::

- kosztów jednostkowych zamieszczonych w KPGO 2010 i Aktualizacji planu gospodarki odpadami dla województwa śląskiego,
- jednostkowych wskaźników kosztów wyliczonych na podstawie analizy rynku.

Wykaz planowanych zadań pozainwestycyjnych i inwestycyjnych w gospodarce odpadami dla gmin powiatu rybnickiego przedstawiono w tabeli 26.

Tabela 26. Harmonogram działań inwestycyjnych i pozainwestycyjnych w latach 2009 – 2018

Lp.	Nazwa przedsięwzięcia	Okres realizacji		Jednostka odpowiedzialna	Łączne nakłady finansowe [tys. PLN]
		rozpoczęcie	zakończenie		
ODPADY WYTWORZONE W SEKTORZE KOMUNALNYM					
1.	Sprawozdanie z realizacji Planu Gospodarki Odpadami	2011,2013,2015,2017		Powiat	40,00
2.	Aktualizacja Planu Gospodarki Odpadami	2014,2018		Powiat	40,00
3.	Objęcie umowami na odbieranie odpadów wszystkich mieszkańców województwa.	2009	2010	Gminy,	-
4.	Współdziałanie na rzecz tworzenia struktur ponadgminnych dla realizacji regionów gospodarki odpadami komunalnymi	Zadanie ciągłe		Gminy, Związki Międzygminne	-

PLAN GOSPODARKI ODPADAMI DLA POWIATU RYBNICKIEGO
NA LATA 2009 – 2012

5.	<p>Rozbudowa i obsługa systemów zbierania odpadów komunalnych w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> • odpadów wielkogabarytowych (działania organizacyjne w celu zapewnienia zbierania na poziomie 40% wytworzonych odpadów wielkogabarytowych w roku 2010). • odpadów niebezpiecznych ze strumienia odpadów komunalnych (działania organizacyjne w celu zapewnienia zbierania na poziomie 50% wytworzonych odpadów niebezpiecznych w 2010 roku) • odpadów przydatnych do recyklingu w tym odpadów opakowaniowych 	2009	2012	Gminy, Związki Międzygminne, Przedsiębiorcy	8500,00
6.	<p>Rozbudowa i obsługa systemów zbierania odpadów komunalnych w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> • odpadów wielkogabarytowych (działania organizacyjne w celu zapewnienia zbierania na poziomie 70% wytworzonych odpadów wielkogabarytowych w roku 2015, 90% wytworzonych odpadów wielkogabarytowych w roku 2018). • odpadów niebezpiecznych ze strumienia odpadów komunalnych (działania organizacyjne w celu zapewnienia zbierania na poziomie 80% wytworzonych odpadów niebezpiecznych w roku 2015, 90% wytworzonych odpadów niebezpiecznych w roku 2018) • odpadów przydatnych do recyklingu w tym odpadów opakowaniowych 	2013	2018	Gminy, Związki Międzygminne, Przedsiębiorcy	15200,00
7.	Tworzenie gminnych punktów selektywnego zbierania odpadów, w tym odpadów niebezpiecznych występujących w strumieniu odpadów komunalnych (GPZON)	2009	2012	Gminy, Przedsiębiorcy	500,00
8.	Propagowanie przydomowego kompostowania odpadów na terenach wiejskich i miejskich z zabudową jednorodzinną	2009	2018	Gminy, Przedsiębiorcy	250,00
9.	<p>Prowadzenie w sposób ciągły kampanii informacyjnych dotyczących:</p> <ul style="list-style-type: none"> • systemów selektywnego zbierania odpadów. • odzysku i unieszkodliwiania odpadów, • recyklingu organicznego odpadów we własnym zakresie 	2009	2018	Gminy	500,00

PLAN GOSPODARKI ODPADAMI DLA POWIATU RYBNICKIEGO
NA LATA 2009 – 2012

	(kompostownie przydomowe) oraz realizacja programów edukacji ekologicznej				
10.	Bieżąca likwidacja „dzikich wysypisk”	Zadanie ciągłe		Gminy	500*
11.	Monitoring składowiska odpadów	Zadanie ciągłe		Zarządzający składowiskiem	40,00/rok
12.	Przeprowadzenie pełnej inwentaryzacji budynków i urządzeń zawierających azbest wraz z opracowanie Programu usuwania materiałów zawierających azbest (ze wsparciem z budżetu państwa)	2009	2012	Powiat, Gminy	50,00
13.	Realizacja „Programu usuwania materiałów zawierających azbest”: 1) demontaż materiałów zawierających azbest z budynków 2) wywóz i unieszkodliwienie odpadów azbestu	Zadanie ciągłe		Gminy, Przedsiębiorcy	Koszty wg Programów usuwania materiałów zawierających azbest
14.	Monitoring prawidłowego postępowania z wyrobami i odpadami zawierającymi azbest	Zadanie ciągłe		Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego	-
15.	Budowa sortowni odpadów komunalnych zmieszanych na Gminnym Składowisku Opadów komunalnych w Jankowicach	2009	2012	Gmina, GZGK Świerklany	700,0
16.	Budowa linii demontażu odpadów wielkogabarytowych na Gminnym Składowisku Odpadów komunalnych w Jankowicach	2009	2012	Gmina, GZGK Świerklany	bd
17.	Instalacja linii do belowania odpadów zbieranych selektywnie na terenie bazy GZGK w Świerklanach wraz z zakupem belownicy do folii i butelek PET	2009	2012	Gmina, GZGK Świerklany	bd
18.	Zakup kompaktora	2010		Gmina, GZGK Świerklany	bd
ODPADY WYTWORZONE W SEKTORZE GOSPODARCZYM					
19.	Kontrola wydanych pozwoleń i zezwoleń w zakresie gospodarki odpadami	Zadanie ciągłe		Powiat	-
20.	Prowadzenie kampanii edukacyjno – informacyjnej w zakresie prawidłowego gospodarowania odpadami dla małych i średnich firm	2009	2018	Powiat Gminy Przedsiębiorcy	-
21.	Kontrola podmiotów gospodarczych funkcjonujących na terenie powiatu pod kątem wytwarzania odpadów oraz sposobu gospodarowania nimi	2009	2018	Powiat WIOŚ	-
22.	Wspieranie wdrażania nowych technologii ograniczających ilości wytwarzanych odpadów	2009	2018	Powiat	-

*nakłady finansowe w latach 2009-2018

6 System monitoringu i oceny realizacji zamierzonych celów

Aktualizacja Planu Gospodarki Odpadami

Ustawa o odpadach wymaga, aby plany gospodarki odpadami aktualizowane były nie rzadziej niż raz na 4 lata. Jeżeli z powodu sytuacji lokalnej uchwalony plan będzie wymagał modyfikacji - przed upływem ustawowych 4 lat winno być przeprowadzone stosowne postępowanie w celu jego aktualizacji.

Organ wykonawczy powiatu przygotowuje co 2 lata sprawozdanie z realizacji planu gospodarki odpadami i przedkłada je radzie powiatu.

Raporty z wykonania Planu Gospodarki Odpadami

Wdrażanie Planu Gospodarki Odpadami będzie podlegało ocenie w zakresie: określenia stopnia wykonania przedsięwzięć/działań, określenia stopnia realizacji przyjętych celów, oceny rozbieżności pomiędzy przyjętymi celami i działaniami, a ich wykonaniem, analizy przyczyn tych rozbieżności. Proponuje się powołanie stanowiska w Starostwie Powiatowym, której zadaniem byłoby pełnienie bieżącego zarządzania, kontroli i koordynacji działań dotyczących postępów w realizacji: zadań inwestycyjnych, zadań organizacyjnych, wyznaczanych w planie. Na tej podstawie przygotowywane byłyby w okresie 2-letnim raporty z postępów we wdrażaniu zapisów planu oraz sporządzane okresowe weryfikacje.

Wskaźniki monitorowania Planu Gospodarki Odpadami

Podstawą właściwego systemu oceny realizacji Planu jest dobry system sprawozdawczości, oparty na wskaźnikach (miernikach) stanu środowiska i zmiany wpływu na środowisko, a także na wskaźnikach świadomości społecznej. W tabeli. 27 przedstawiono istotne wskaźniki monitorowania, przy czym lista ta nie jest wyczerpująca i powinna być sukcesywnie modyfikowana.

Tabela 27. Wskaźniki monitorowania Planu Gospodarki Odpadami

Lp.	Wskaźnik charakteryzujący gospodarkę odpadami – sektor komunalny	Stan istniejący (rok 2008)
1	Ilość wytworzonych odpadów komunalnych [Mg/rok]	19024
2	Ilość zebranych odpadów komunalnych [Mg/rok]	15316
3	Ilość mieszkańców objętych zorganizowaną zbiórką [%]	97
5	Ilość zebranych odpadów komunalnych na 1 mieszkańca na rok [kg/M/rok]	ok. 207
6	Udział odpadów z sektora komunalnego składowanych na składowiskach [%]	93
7	Ilość odpadów komunalnych ulegających biodegradacji składowanych na składowiskach w [Mg]	9053
8	Ilość zebranych odpadów ulegających biodegradacji [Mg]: w tym od mieszkańców	0
9	Ilość odpadów opakowaniowych [Mg] w strumieniu odpadów komunalnych w tym: — papier i tektura — tworzywa sztuczne — szkło — metal	2802,6 2244,7 1372,5 857,8
10	Ilość odzyskiwanych surowców wtórnych [Mg] w tym: — papier i tektura — tworzywa sztuczne — szkło — metal	88,1 138,2 612,8 3,5
11	Osiągnięty poziom odzysku odpadów opakowaniowych [%]	11,5
12	Ilość zebranych selektywnie odpadów [Mg]: - wielkogabarytowych - niebezpiecznych	57,0 15,2
13	Osiągnięty poziom odzysku odpadów: - wielkogabarytowych - niebezpiecznych	6,5 8,9
14	Czynne składowiska odpadów komunalnych [szt./pozostała pojemność m ³]	1/39750
15	Nieczynne składowiska odpadów komunalnych [szt./ha], w tym: — zrehabilitowane — do rekultywacji	0 - -
16	Obiekty gospodarki odpadami komunalnymi: — linie do segregacji (szt./Mg/rok) — kompostownie [szt./Mg/rok] — linie do demontażu odpadów wielkogabarytowych — linie do przekształcania gruzu budowlanego	1 0 0 0

PLAN GOSPODARKI ODPADAMI DLA POWIATU RYBNICKIEGO
NA LATA 2009 – 2012

17	Ilość powstających osadów ściekowych w Mg s. m.	1643,5
18	Sposób postępowania z osadami ściekowymi w Mg s. m.:	
	Wykorzystane w tym:	
	— na cele przemysłowe	-
	— kompostowane	-
	— przekształcone termicznie	-
	— magazynowane (Laguny osadowe na terenie oczyszczalni)	-
	— inne – na cele rolnicze	1288,0
	— R -15 – przetwarzanie odpadów w celu przygotowania do odzysku, w tym recyklingu	355,5

W oparciu o analizę powyższych wskaźników możliwa będzie ocena efektywności realizacji Planu Gospodarki Odpadami, a w oparciu o tę ocenę następną aktualizacją planu. Istnieje możliwość korygowania zaprojektowanego zestawu wskaźników w trakcie prowadzenia monitoringu, w zależności od bieżących potrzeb. Dane analizowane na bieżąco pozwolą na rozpoznanie trudności i ewentualnych opóźnień w realizacji konkretnych przedsięwzięć, szczególnie inwestycyjnych oraz na ocenę zaangażowania poszczególnych ogniw odpowiedzialnych za ich wykonanie. Elementem wspomagającym system sprawozdawczości oparty na wskaźnikach środowiskowych może być komputerowy system gospodarki odpadami. Opracowany i wdrożony system byłby nie tylko narzędziem do gromadzenia informacji dotyczących gospodarowania odpadami, ale bardzo użytecznym narzędziem dla potrzeb kontroli i kształtowania gospodarki odpadami. Właściwe ukierunkowanie systemu przepływu informacji z przedsiębiorstw do bazy, dawałoby aktualny obraz skuteczności wdrażania i stopnia realizacji w czasie zamierzonych w planie celów. Natomiast cykliczna aktualizacja danych (w cyklu półrocznym i rocznym) stworzyłaby korzystne warunki do prowadzenia stałego bilansu odpadów komunalnych, niebezpiecznych i przemysłowych wytwarzanych bądź poddawanych procesom odzysku i unieszkodliwiania na terenie powiatu.

Źródłem danych dla zaproponowanych powyżej wskaźników realizacji Planu będą dane zbierane przede wszystkim w gminach oraz informacje z wojewódzkich baz danych o gospodarowaniu odpadami.

Organizacja i przebieg monitoringu

Zgodnie z wymogami ochrony środowiska Radzie Powiatu przedkłada się, co 2 lata sprawozdanie z realizacji Planu Gospodarki Odpadami.

7 Wnioski z analizy oddziaływania projektu zaktualizowanego PGO na środowisko

Przedstawione poniżej wnioski wynikają z analizy oddziaływania na środowisko zamierzeń zaktualizowanego planu gospodarki odpadami dla gmin powiatu rybnickiego.

Oddziaływanie na środowisko projektowanego systemu gospodarki odpadami rozpatrywano w aspekcie zaspokojenia w pierwszym rzędzie potrzeb gmin powiatu, a następnie stopniowego wdrożenia zgodności z Aktualizacją planu gospodarki odpadami dla województwa śląskiego – rozwiązań w skali regionalnej oraz hierarchii działań, czyli wdrożenia w pierwszej kolejności procesów odzysku, a następnie unieszkodliwiania, traktując składowanie odpadów jako rozwiązanie ostateczne.

1. W zaktualizowanym PPGO można zaobserwować generalną tendencję w kierunku rozwiązań problemów zagospodarowania odpadów z uwzględnieniem ich odzysku i unieszkodliwiania, poza składowaniem. Ustalone cele PPGO są, zatem zgodne z wymogami prawa polskiego i Unii Europejskiej.
2. Najważniejszym zagrożeniem dla środowiska związanym z realizacją PPGO będzie nieterminowe realizowanie zapisanych w nim działań. Dotyczy to przede wszystkim realizacji zadań w zakresie zbierania odpadów i ich odzysku lub unieszkodliwiania. Przy założeniu stałego generowania odpadów komunalnych, konieczne jest podniesienie efektywności ich selektywnego zbierania, bowiem w przeciwnym razie odpady te trafią na składowiska, których pojemność nie przewiduje przyjmowania wszystkich odpadów. Może wystąpić sytuacja, że odpady będą usuwane do środowiska w sposób

- niekontrolowany. Jest to największe zagrożenie, dlatego bezwzględnie należy dążyć do ograniczenia ilości odpadów składowanych.
3. Składowanie odpadów będzie jednak w wielu przypadkach rozwiązaniem nieuniknionym. Istniejące obecnie technologie zabezpieczeń oraz procedury zatwierdzania dokumentacji i dopuszczania rozwiązań w zakresie składowania odpadów mogą skutecznie zahamować negatywne oddziaływanie na środowisko realizowanych składowisk.
  4. Niezbędne jest wprowadzanie mechanizmów wspomagających funkcjonowanie istniejących i nowo tworzonych systemów zbierania odpadów oraz ich odzysku i unieszkodliwiania. Ponadto, należy prowadzić ciągle akcje edukacyjno – informacyjne dotyczące konieczności włączenia się mieszkańców w system selektywnego zbierania odpadów, ze szczególnym uwzględnieniem wydzielania odpadów niebezpiecznych ze strumienia odpadów komunalnych. Należy uświadamiać zagrożenia dla zdrowia, jakie wiąże się z oddziaływaniem niewłaściwie zagospodarowanych odpadów niebezpiecznych.
  5. Pozytywnym efektem zamierzeń planu gospodarki odpadami dla środowiska będzie stopniowe zmniejszanie się ilości odpadów komunalnych kierowanych do składowania. Przy pełnej realizacji działań przewidywanych niniejszym planem powinna nastąpić redukcja ilości składowanych odpadów w 2010 r. do poziomu 85% w stosunku do ilości odpadów wytwarzanych,. Zdecydowane zmniejszenie ilości deponowanych w środowisku odpadów komunalnych oznacza zmniejszenie uciążliwości dla środowiska, ograniczenie terenu przeznaczzonego na składowanie odpadów i możliwość wydłużenia w czasie eksploatacji składowisk.
  6. Niepokojącym zjawiskiem w przypadku składowania zmieszanych odpadów komunalnych są występujące w nich odpady niebezpieczne. Do tej pory selektywne zbieranie odpadów niebezpiecznych wchodzących w strumień odpadów komunalnych w powiecie rybnickim prowadzone było w niewielkim stopniu. Rozwój ich selektywnego gromadzenia przewidziany w planie jest bardzo ważnym działaniem, gdyż mimo, że odpady niebezpieczne w odpadach zmieszanych stanowią zaledwie około 1% masy, to ich szkodliwość dla środowiska, zwłaszcza wodnego jest znacząca, stąd ich składowanie wraz ze zmieszanymi odpadami komunalnymi jest niezgodne z prawem.
  7. Do racjonalnych działań zmniejszających obciążenie dla środowiska (odcieki, gazy, odory) w ramach planu gospodarki odpadami należy likwidacja „dzikich” wysypisk. Jest to problem bardzo trudny i tylko radykalna zmiana świadomości ekologicznej społeczeństwa może spowodować, że zlikwidowane i zrehabilitowane dzikie wysypiska nie powstaną na nowo.
  8. Wzrost ilości odpadów komunalnych poddawanych procesom odzysku i unieszkodliwiania (innym niż składowanie) spowoduje zmianę składu deponowanych odpadów. Szczególne znaczenie będzie tu miała redukcja ilości składowanych odpadów ulegających biodegradacji. Zmiany składu odpadów wyrażać się będą znacznym zmniejszeniem zawartości w odpadach substancji organicznych powodujących największe zagrożenie dla środowiska (zanieczyszczone odcieki i gazy składowiskowe). Poprzez te działania zmniejszy się potencjalnie negatywny wpływ składowiska na środowisko.
  9. Podstawową barierą w osiągnięciu zakładanych w planie poziomów odzysku i unieszkodliwiania odpadów może okazać się nieefektywna selektywna zbiórka odpadów. Dotyczy to głównie odpadów pochodzących od mieszkańców, a zwłaszcza odpadów ulegających biodegradacji, surowców wtórnych i odpadów niebezpiecznych. Z tego względu jako priorytetowe zadanie przyjmuje się opracowanie i weryfikację programów selektywnej zbiórki tych odpadów oraz szerokie akcje szkoleń i podnoszenia świadomości ekologicznej społeczności lokalnej. Żeby osiągnąć zakładane zwielokrotnienie poziomu wzrostu ilości surowców wtórnych odzyskiwanych w wyniku selektywnej zbiórki należy przystąpić do intensywnych działań gdyż w innym przypadku istnieje ryzyko nie wypełnienia przyjętych założeń planu, a w konsekwencji pozytywne efekty dla środowiska nie zostaną osiągnięte.
  10. Konieczne jest wprowadzenie istotnych zmian w świadomości ekologicznej społeczeństwa. Efektem kształtowania tej świadomości będzie zrozumienie dla konieczności stosowania nowoczesnych technologii (termiczne przekształcanie), a także potrzeby selektywnego zbierania odpadów.
  11. Znaczna część powstających odpadów podlega odzyskowi. Jest to zjawisko korzystne z punktu widzenia ochrony środowiska. Należy jednak zauważyć, że prowadzone procesy odzysku wymagają stałego monitoringu, aby wykluczyć możliwość emisji zanieczyszczeń przekraczających obowiązujące normy. W związku z powyższym konieczna jest stała kontrola przedsiębiorstw, które w swoich

programach gospodarowania odpadami winny uwzględniać wskaźniki zmniejszenia presji na środowisko.

12. Wskazane w planie gospodarki odpadami działania związane z unieszkodliwianiem niebezpiecznych odpadów, tzw. szczególnych:

- odpadów azbestowych
- odpadów medycznych i weterynaryjnych

wymagają prowadzenia stałej kontroli przebiegu ich realizacji. Jest to z punktu widzenia ochrony środowiska działalność priorytetowa, dlatego niezbędne jest opracowanie szczegółowych programów by możliwe było monitorowanie pod kątem oceny uzyskiwanych efektów.

13. W oparciu o wskazane w planie kierunki działań związanych z gospodarką odpadami z sektora gospodarczego można przewidywać, że osiągnięte będą pozytywne efekty dla środowiska. Osiągnięcie tych efektów uzależnione jest od wypełnienia ustawowych obowiązków przez tych posiadaczy odpadów, których zapisy planu bezpośrednio dotyczą. Nieodzowne jest włączenie małych i średnich przedsiębiorstw poprzez działania informacyjno-edukacyjne oraz organizacyjne tak, aby wszystkie wytwarzane odpady na terenie powiatu rybnickiego były ewidencjonowane i poddane stałej kontroli postępowania z nimi – zgodnego z celami wytyczonymi w planie gospodarki odpadami.

8 Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Opracowanie aktualizacji Planu Gospodarki Odpadami dla powiatu rybnickiego jest realizacją obligatoryjnego obowiązku nałożonego m.in. na powiaty i gminy zapisem ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (Dz. U. z 2007 Nr 39, poz. 251, z późn. zm.). Aktualizowany Plan obejmuje okres od 2009 – 2012 r. z uwzględnieniem perspektywy na lata 2013 – 2018. W niniejszym Planie w podziale na sektor komunalny i gospodarczy przedstawiono m. in.:

- charakterystykę powiatu z uwzględnieniem czynników wpływających na gospodarkę odpadami,
- analizę aktualnego stanu gospodarki odpadami,
- prognozy wzrostu ilości wytwarzanych odpadów,
- identyfikację problemów,
- cele i zadania,
- system gospodarki odpadami,
- harmonogram realizacji przedsięwzięć,
- źródła finansowania przedsięwzięć z zakresu gospodarki odpadami,
- system monitoringu i oceny realizacji zamierzonych celów.

Odpady komunalne

Stan aktualny

Odpady komunalne wg Ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku o odpadach (Dz. U. 2007 nr. 39, poz. 251 z późn. zm.) to „odpady powstające w gospodarstwach domowych, a także odpady nie zawierające odpadów niebezpiecznych, pochodzące od innych wytwórców, które ze względu na swój charakter lub skład są podobne do odpadów powstających w gospodarstwach domowych”. Odpady komunalne wytwarzane są przede wszystkim przez gospodarstwa domowe oraz obiekty infrastruktury (handel, usługi i rzemiosło, targowiska, szkolnictwo itp.).

W gminach powiatu rybnickiego zebrano ogółem: 15052,67 Mg w 2007 r. i 15316,3 Mg w 2008 r. Zorganizowanym odbiorem zmieszanych odpadów komunalnych objęte jest 97% mieszkańców powiatu. Podstawowym sposobem unieszkodliwiania odpadów komunalnych w jest ich składowanie.

Na terenie powiatu prowadzona jest selektywna zbiórka następujących rodzajów odpadów:

- odpady opakowaniowe,
- odpady wielkogabarytowe,
- odpady budowlane,
- odpady niebezpieczne (zużyte baterie i sprzęt elektryczny i elektroniczny).

Odpady ulegające biodegradacji kompostowane są w przydomowych kompostownikach.

W jednej gminie (Świerklany) w 2009 r. rozpoczął działalność Gminny Punkt Zbierania Odpadów Niebezpiecznych (GPZON). Na terenie powiatu rybnickiego aktualnie funkcjonuje jedno składowisko odpadów komunalnych:

Gminne Składowisko Odpadów Komunalnych w Jankowicach o pojemności 52 000 m³. Zarządzającym składowiskiem jest Gminny Zakład Gospodarki Komunalnej przy ul. Strażackiej 1 w Świerklanach.

Osady ściekowe

W powiecie rybnickim oczyszczalnie ścieków znajdują się na terenie trzech gmin: Czerwionka – Leszczyny, Lyski i Świerklany. W oczyszczalniach tych w latach 2007 – 2008 wytworzono łącznie w 2007 r. 1635,3 Mg, a w 2008 r. 1643,5 Mg osadów ściekowych. Poniżej przedstawiono krótką charakterystykę poszczególnych oczyszczalni. Wytworzone osady ściekowe zagospodarowywane były w poszczególnych gminach w następujący sposób:

- *Oczyszczalnia Ścieków w Czerwionce-Leszczynach* – osady ściekowe przekazywane są na składowisko odpadów PPH Komart w Knurowie, gdzie poddawane są procesowi odzysku R15 – przetwarzanie odpadów w celu przygotowania do odzysku, w tym recyklingu (rekultywacja zamkniętej części składowiska).
- *Oczyszczalnia Ścieków w Suminie* (gmina Lyski) - wytworzone osady ściekowe od 2007 r. wykorzystywane są na cele rolnicze.
- *Oczyszczalnia Ścieków w Świerklanach* - wytworzone osady ściekowe przekazywane są firmie Ekopolgrunt, do rolniczego zagospodarowania.

Prognozowane zmiany w gospodarce odpadami komunalnymi

Prognozy wytwarzania odpadów w latach 2009 – 2018 w podziale na tereny miejskie i wiejskie przedstawiono w poniższej tabeli.

PLAN GOSPODARKI ODPADAMI DLA POWIATU RYBNICKIEGO
NA LATA 2009 – 2012

Prognozy wytwarzania odpadów komunalnych na terenie powiatu rybnickiego w latach 2009 – 2018 w podziale na tereny miejskie i wiejskie

Lp.	Nazwa strumienia odpadów	2009		2010		2011		2012		2013		2015		2018	
		tereny miejskie	tereny wiejskie	tereny miejskie	tereny wiejskie	tereny miejskie	tereny wiejskie	tereny miejskie	tereny wiejskie	tereny miejskie	tereny wiejskie	tereny miejskie	tereny wiejskie	tereny miejskie	tereny wiejskie
1.	Odpady z gospodarstw domowych i obiektów infrastruktury, w tym:	9357,3	7982,8	9417,0	8104,4	9446,7	8197,1	9476,0	8287,4	9515,0	8382,7	9586,2	8545,7	9693,1	8765,0
1.1	Odpady kuchenne ulegające biodegradacji	3087,9	1436,9	3107,6	1458,8	3117,4	1475,5	3127,1	1491,7	3140,0	1508,9	3163,4	1538,2	3198,7	1577,7
1.2	Odpady zielone	187,1	319,3	188,3	324,2	188,9	327,9	189,5	331,5	190,3	335,3	191,7	341,8	193,9	350,6
1.3	Papier i tektura	1871,5	957,9	1883,4	972,5	1889,3	983,7	1895,2	994,5	1903,0	1005,9	1917,2	1025,5	1938,6	1051,8
1.4	Odpady wielomateriałowe	374,3	239,5	376,7	243,1	377,9	245,9	379,0	248,6	380,6	251,5	383,4	256,4	387,7	263,0
1.5	Tworzywa sztuczne	1310,0	957,9	1318,4	972,5	1322,5	983,7	1326,6	994,5	1332,1	1005,9	1342,1	1025,5	1357,0	1051,8
1.6	Szkło	748,6	638,6	753,4	648,3	755,7	655,8	758,1	663,0	761,2	670,6	766,9	683,7	775,5	701,2
1.7	Metal	467,9	399,1	470,9	405,2	472,3	409,9	473,8	414,4	475,8	419,1	479,3	427,3	484,7	438,3
1.8	Odzież, tekstylia	93,6	79,8	94,2	81,0	94,5	82,0	94,8	82,9	95,2	83,8	95,9	85,5	96,9	87,7
1.9	Drewno	187,1	159,7	188,3	162,1	188,9	163,9	189,5	165,7	190,3	167,7	191,7	170,9	193,9	175,3
1.10	Odpady niebezpieczne	93,57	79,83	94,17	81,04	94,47	81,97	94,76	82,87	95,2	83,8	95,86	85,46	96,93	87,65
1.11	Odpady mineralne, w tym frakcja popiołowa	935,7	2714,1	941,7	2755,5	944,7	2787,0	947,6	2817,7	951,5	2850,1	958,6	2905,5	969,3	2980,1
2	Odpady zielone z ogrodów i parków	337,5	137,6	335,8	138,0	334,2	138,3	332,6	138,6	331,0	138,8	327,9	139,0	323,3	138,8
3	Odpady z targowisk	84,4	137,6	84,0	138,0	83,6	138,3	83,2	138,6	82,8	138,8	82,0	139,0	80,8	138,8
4	Odpady z czyszczenia ulic i placów	210,9	100,9	223,9	105,8	250,7	110,6	263,3	115,5	220,7	120,3	218,6	129,7	215,5	143,4
5	Odpady wielkogabarytowe	424,7	467,7	428,2	469,1	428,9	470,2	429,6	480,4	427,6	481,1	429,0	486,4	428,3	490,3
Razem:		10414,7	8826,4	10488,9	8104,4	10544,0	9054,6	10584,7	9160,5	10577,1	9261,7	10643,8	9439,7	10741,1	9676,2

Gminy poprzez podmioty prowadzące działalność w zakresie odbierania odpadów komunalnych, które są obowiązane do selektywnego ich odbierania oraz do ograniczania ilości odpadów ulegających biodegradacji kierowanych do składowania, zapewnią warunki funkcjonowania systemu selektywnego zbierania i odbierania odpadów komunalnych tak, aby było możliwe ograniczenie składowania odpadów komunalnych ulegających biodegradacji (tereny miejskie). Gminy wydając zezwolenia na odbiór odpadów od właścicieli nieruchomości, poprzez określenie szczegółowych zasad odbioru i postępowania, zobowiązują przedsiębiorców do odbierania także wszystkich odpadów zebranych selektywnie, w tym, powstających w gospodarstwach domowych, odpadów wielkogabarytowych, zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, odpadów budowlanych z remontów, odpadów zielonych z pielęgnacji ogrodów i odpadów niebezpiecznych.

Zakłada się następujące systemy zbierania odpadów komunalnych na terenach gmin:

- zbieranie odpadów zmieszanych,
- selektywna zbiórka opakowań i surowców wtórnych,
- selektywna zbiórka odpadów ulegająca biodegradacji (tereny miejskie),
- selektywna zbiórka odpadów wielkogabarytowych,
- selektywna zbiórka zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego,
- selektywna zbiórka odpadów niebezpiecznych,
- selektywna zbiórka odpadów budowlanych.

Gminy powiatu rybnickiego prowadzić będą docelowo system zbierania odpadów komunalnych z uwzględnieniem wszystkich elementów, w szczególności rozwój i podniesienie efektywności istniejących systemów tj.: selektywna zbiórka odpadów opakowaniowych, odpadów wielkogabarytowych, budowlanych, niebezpiecznych i ulegających biodegradacji (na terenach miejskich). Zebrane odpady niebezpieczne trafiać będą do Gminnych Punktów Zbierania Odpadów Niebezpiecznych (GPZON-ów). Odzysk i unieszkodliwianie odpadów komunalnych odbywać się będzie dla poszczególnych gmin powiatu rybnickiego w obiektach zlokalizowanych najbliżej na terenie województwa śląskiego.

Podstawowym założeniem funkcjonowania gospodarki odpadami komunalnymi jest system rozwiązań regionalnych, w których są uwzględnione wszystkie niezbędne elementy tej gospodarki w danych warunkach lokalnych. Regionalne zakłady zagospodarowania odpadów winny mieć przepustowość wystarczającą do przetworzenia odpadów z obszarów zamieszkałych przez co najmniej 150 tys. mieszkańców. Zgodnie z zapisem w KPGO 2010 – w Aktualizacji planu gospodarki odpadami dla województwa śląskiego zostały określone regiony (zespoły gmin), w których prowadzona będzie wspólna gospodarka odpadami komunalnymi, a także funkcjonować będą regionalne obiekty. W każdym z regionów zapewniona zostanie odpowiednia przepustowość instalacji do przetwarzania odpadów, które winny zapewnić:

- wymagania prawne redukcji składowania odpadów ulegających biodegradacji,
- przygotowanie odpadów z selektywnego zbierania do gospodarczego wykorzystania (sortownie do podczyszczania zebranych selektywnie odpadów),
- demontaż i odzysk odpadów wielkogabarytowych.

Zaleca się, by w poszczególnych regionach, w których wytwarzanych jest rocznie powyżej 120 tys. Mg odpadów komunalnych preferowaną technologią było termiczne przekształcanie odpadów. W sortowniach zaleca się wydzielenie w czasie mechanicznego przerobu - frakcji wysokoenergetycznych, które będą poddawane dalszemu przerobowi w instalacji do produkcji paliwa z odpadów. Gminy powiatu rybnickiego należą do Regionu 5. Wśród gmin wchodzących w skład omawianego regionu wchodzi: Czerwionka-Leszczyny, Gierałtówice, Godów, Jastrzębie-Zdrój, Jejkowice, Knurów, Markłowice, Mszana, Pilchowice, Radlin, Rybnik, Rydułtowy, Świerklany, Wodzisław Śląski, Żory.

Przyjęte cele w gospodarce odpadami

Odpady komunalne

Nadrzędnym celem w zakresie gospodarki odpadami jest stworzenie w województwie śląskim zintegrowanego systemu gospodarki odpadami, zgodnego z zasadą zrównoważonego rozwoju oraz określenie koniecznych do realizacji zadań na różnych poziomach administracyjnych.

Zgodnie z Krajowym planem gospodarki odpadami (KPGO 2010) oraz Strategią Rozwoju Województwa Śląskiego na lata 2000-2020 przyjęto następujące cele główne:

- minimalizacja ilości wytwarzanych odpadów w stosunku do tempa wzrostu gospodarczego województwa,
- zwiększenie udziału odzysku, w tym w szczególności wdrożenie systemu odzysku energii z odpadów, zgodnego z wymaganiami ochrony środowiska,
- prowadzenie, zgodnie z wymaganiami ochrony środowiska i normami europejskimi, systemu odzysku i unieszkodliwiania odpadów,
- zmniejszenie ilości wszystkich odpadów kierowanych na składowiska odpadów, w tym w szczególności odpadów ulegających biodegradacji, wielkogabarytowych i niebezpiecznych,
- wyeliminowanie procedur nielegalnego składowania i zagospodarowania odpadów,
- optymalne wykorzystanie pojemności istniejących składowisk spełniających wymagania w celu maksymalnego wydłużenia okresu ich eksploatacji,
- zapewnienie niezbędnej ilości instalacji do odzysku i unieszkodliwiania odpadów,
- zapewnienie wiarygodnego i obszernego monitoringu pozwalającego na diagnozowanie potrzeb w zakresie gospodarowania odpadami w województwie,
- zwiększenie działań kontrolnych i skuteczną egzekucją prawa.

Dla poszczególnych grup odpadów (tj. odpadów komunalnych, odpadów niebezpiecznych i odpadów innych niż niebezpieczne) sformułowano cele szczegółowe, które przedstawiono poniżej.

Cele krótkookresowe na lata 2009 - 2012

- objęcie wszystkich mieszkańców powiatu rybnickiego umowami na odbieranie odpadów komunalnych,
- zapewnienie wszystkim mieszkańcom powiatu rybnickiego możliwości selektywnego zbierania odpadów,
- ograniczenie składowania odpadów komunalnych ulegających biodegradacji do dnia 31 grudnia 2010 r. do poziomu 75% wagowo tych odpadów w stosunku do ich ilości wytwarzanych w 1995 r.,
- uzyskanie znaczących efektów w selektywnym zbieraniu odpadów w 2010 r.:
  - niebezpiecznych do poziomu 50% ich ilości zawartych w strumieniu odpadów komunalnych,
  - wielkogabarytowych, w tym wyrobów AGD i elektronicznego, do poziomu 40% ich ilości zawartych w strumieniu odpadów komunalnych,
  - przydatnych do recyklingu, w tym odpadów opakowaniowych, wchodzących w strumień odpadów komunalnych do poziomu 10% ich ilości zawartych w strumieniu odpadów komunalnych,
  - remontowo - budowlanych ze strumienia odpadów komunalnych do poziomu 50%,
- zmniejszenie ilości składowanych odpadów komunalnych w 2010 r. do poziomu 85% w stosunku do ilości odpadów wytwarzanych,
- utworzenie organizacyjnych struktur ponadgminnych zarządzających gospodarką odpadami komunalnymi w ramach regionalnych systemów,
- wdrożenie i rozwój innych niż składowanie technologii zagospodarowania odpadów, w tym technologii biologicznego i termicznego przekształcania.
- podniesienie świadomości ekologicznej społeczeństwa.

Cele długookresowe na lata 2013 – 2018

- ograniczenie składowania odpadów komunalnych ulegających biodegradacji do poziomu 50% tych odpadów w 2013 r. i 35% w roku 2020 w stosunku do ich ilości wytwarzanych w 1995 r.
- dalszy wzrost efektów selektywnego zbierania odpadów niebezpiecznych:
  - w 2015 r. do poziomu 80% ich ilości zawartych w strumieniu zmieszanych odpadów komunalnych,
  - w 2018 r. do poziomu 90% ich ilości zawartych w strumieniu zmieszanych odpadów komunalnych,
- dalszy wzrost efektów selektywnego zbierania odpadów wielkogabarytowych w tym wyrobów AGD i sprzętu elektronicznego do poziomu:
  - 70 % ich ilości zawartych w strumieniu odpadów komunalnych w 2015 r.,
  - 90% ich ilości zawartych w strumieniu odpadów komunalnych w 2018 r.,
- dalszy wzrost efektów selektywnego zbierania odpadów przydatnych do recyklingu, w tym odpadów opakowaniowych wchodzących w strumień odpadów komunalnych do poziomu:

- 15% ich ilości zawartych w strumieniu odpadów komunalnych w 2015 r.,
- 20% ich ilości zawartych w strumieniu odpadów komunalnych w 2018 r.,
- wzrost efektów selektywnego zbierania odpadów budowlano — remontowych wchodzących w strumień odpadów komunalnych do poziomu 80%,
- zapewnienie w maksymalnym stopniu przetwarzania odpadów metodami biologicznymi i termicznymi poprzez wdrożenie regionalnych, kompleksowych rozwiązań, zmniejszenie ilości składowanych odpadów komunalnych do poziomu 60% w stosunku do ilości odpadów wytwarzanych.

Odpady powstające w sektorze gospodarczym

W 2007 r. w powiecie rybnickim wytworzono ogółem około 281 590,12 Mg odpadów w tym 390,75 Mg odpadów niebezpiecznych. W 2008 r. ilość ta zwiększyła się do około 323 683,01 Mg w tym 291,70 Mg odpadów niebezpiecznych. Najwięcej odpadów z sektora gospodarczego wytworzono w gminie Czerwionka – Leszczyny.

Największymi wytwórcami odpadów w latach 2007 - 2008 (powyżej 1 tys. Mg) były następujące zakłady:

- POLHO Sp. z o.o., Czerwionka – Leszczyny, ul. Przemysłowa 12
- CETUS – Energetyka Gazowa S. z o.o., Świerklany, ul. Spacerowa 2
- CLASSEN – POL S. A., Lyski, ul. Wyzwolenia
- Zakład Odsalania „Dębieńsko” Sp. z o.o., Czerwionka, ul. Młyńska 24
- Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o., Czerwionka – Leszczyny, ul. Nowy Dwór 20
- Zakład Z -1 „Dębieńsko”, Czerwionka – Leszczyny, ul. 3 – go Maja
- „SILMET” Sp. J., Czerwionka – Leszczyny, ul. Główna 15
- „SILMET” Sp. J., Jankowice, ul. Sportowa 2
- „BECKER – WARKOP” Sp. z o.o., Świerklany, ul. Przemysłowa 11

W ogólnej masie wytwarzanych odpadów dominują odpady z fizycznej i chemicznej przeróbki rud oraz innych kopalin (grupa 01).

Odpady niebezpieczne

W 2007 r. wytworzono 390,75 Mg odpadów niebezpiecznych natomiast w 2008 r. – 291,70 Mg. Odpady niebezpieczne stanowiły w 2007 r. 0,10% ogólnej ilości odpadów powstających w sektorze gospodarczym, natomiast w 2008 r. ilość ta zmniejszyła się do 0,09%. Wytworzone odpady pochodziły głównie z grupy 05 (odpady z przeróbki ropy naftowej, oczyszczania gazu ziemnego oraz pirolitycznej przeróbki węgla) i były to kwaśne smoły (2007 r. – 58,10 Mg; 2008 r. – 52,40 Mg) oraz inne smoły (2007 r. – 193,90 Mg; 2008 r. – 153,40 Mg).

Rodzaje i ilości odpadów poddawanych poszczególnym procesom odzysku i unieszkodliwiania

Większość wytworzonych odpadów została poddana procesom odzysku lub unieszkodliwiania. W instalacjach funkcjonujących na terenie powiatu rybnickiego odzyskowi poddano w 2007 r. ogółem ok. 3 438 309,11 Mg odpadów a w 2008 r. – 2 743 052,41. Wśród odpadów poddawanych odzyskowi na terenie powiatu rybnickiego dominują (2007 r. – 99,56%; 2008 r. – 95,85%) odpady związane z przemysłem wydobywczym klasyfikowane w grupie 01. Wynika to ze specyfiki uprzemysłowienia powiatu oraz z produkcją prowadzoną w latach ubiegłych (hałdy odpadów pokopalnianych). Najwięcej odpadów z tej grupy odzyskano w instalacji ZOWER Sp. z o.o. zlokalizowanej na terenie gminy Czerwionka – Leszczyny.

Najwięcej odpadów zostało wykorzystanych w procesie R 14 – Inne działania polegające na wykorzystaniu odpadów w całości lub części (2007 r. – 95,34% ogólnej ilości odpadów poddanych odzyskowi; 2008 r. – 93,93%).

Odpady niebezpieczne poddane procesom odzysku stanowiły w 2007 r. ok. 0,007% ogólnej ilości odpadów poddanych odzyskowi a w 2008 r. – ok. 0,008%. Procesom odzysku poddano kwaśne smoły (kod odpadu 05 06 01*), inne smoły (kod odpadu 05 06 03*), zużyte organiczne chemikalia zawierające substancje niebezpieczne (kod odpadu 16 05 08*) oraz szlamy zawierające substancje niebezpieczne z biologicznego oczyszczania ścieków przemysłowych (kod odpadu 19 08 11*).

W sektorze gospodarczym należy dążyć do minimalizacji powstawania odpadów, utrzymywać wysoki poziom odzysku odpadów i stosować najlepsze dostępne techniki i technologie w zakresie ich odzysku

lub unieszkodliwiania. Priorytetem powinno stać się ograniczenie ilości odpadów kierowanych na składowiska. Natomiast odpady niebezpieczne powinny być zbierane selektywnie i przekazywane do odzysku lub unieszkodliwiania podmiotom posiadającym stosowne decyzje.

Na skutek demontażu i usuwania wyrobów zawierających azbest prognozuje się wzrost ilości powstających odpadów. Należy prowadzić monitoring prawidłowego postępowanie z odpadami zawierającymi azbest, szczególnie obejmujący indywidualnych posiadaczy i firmy zajmujące się demontażem.

Cele w zakresie gospodarki odpadami wytwarzanymi w sektorze gospodarczym

Cele krótkookresowe na lata 2009 - 2012

- Minimalizowanie ilości wytwarzanych odpadów.
- Odzysk wytworzonych odpadów.
- Odzysk odpadów nagromadzonych na hałdach pokopalnianych.
- Unieszkodliwienie wytworzonych odpadów, których nie udało się odzyskać.

Cele długookresowe na lata 2013 - 2019

- Kontynuowanie minimalizowania ilości wytwarzanych odpadów.
- Kontynuowanie odzysku odpadów już wytworzonych lub ich unieszkodliwieni jeżeli nie udało poddać się ich procesowi odzysku.

Podstawą właściwego systemu oceny realizacji zaktualizowanego Planu jest dobry system sprawozdawczości, oparty na wskaźnikach (miernikach) stanu środowiska i zmiany wpływu na środowisko, a także na wskaźnikach świadomości społecznej. W oparciu o analizę zaproponowanych w Planie wskaźników możliwa będzie ocena efektywności realizacji Planu Gospodarki Odpadami, a w oparciu o tę ocenę następną aktualizacją planu. Ustawa o odpadach wymaga, aby plany gospodarki odpadami aktualizowane były nie rzadziej niż raz na 4 lata, a co 2 lata organ wykonawczy powiatu przygotowuje sprawozdanie z realizacji planu gospodarki odpadami i przedkłada je Radzie Powiatu

9 Wykorzystane materiały

1. Krajowy Plan Gospodarki Odpadami 2010” M. P. z dnia 29 grudnia 2006 r.,
2. Aktualizacja planu gospodarki odpadami dla województwa śląskiego,
3. Materiały szkoleniowe – sprawozdanie z gminnego planu gospodarki odpadami. Szkoła Administracji Rządowej, 2007 r.,
4. Uchwała Rady Ministrów Nr 233 z dnia 29 grudnia 2006 r. w sprawie „Krajowego planu gospodarki odpadami 2010” (M. P. Nr 90, poz. 946) z załącznikiem.,
5. Kałduński A., Wytyczne oraz wzór sprawozdania z realizacji gminnego planu gospodarki odpadami, NFOŚiGW, Gdańsk 2006 r.,
6. Stan realizacji zadań wynikających z KPGO dla administracji szczebla powiatowego i gminnego (zał. 5 sprawozdania z realizacji KPGO),.
7. Sieja L., Krajowy Plan Gospodarki Odpadami – główne problemy z aktualizacją, skutki dla gmin i zakładów unieszkodliwiania odpadów. Mat. XVII Międzynarodowej Konferencji Szkoleniowej „Budowa bezpiecznych składowisk odpadów” ABRYŚ, Łódź 2007.,
8. Poradnik gospodarowania odpadami, Red. Skalmowski K., Verlag Dashofer, Warszawa 2007r.,
9. GUS: Dane statystyczne.
10. Raport z realizacji planu gospodarki odpadami dla powiatu rybnickiego, Rybnik 2007r.,
11. Sprawozdanie z planu gospodarki odpadami dla gmin: Czerwionka – Leszczyny, Jejkowice, Lyski, Gaszowice, Świerklany.

Załącznik 1

Zestawienie firm posiadających zezwolenie na zbieranie, odzysk i transport odpadów

Lp.	Dane zakładu	Rodzaj decyzji
1.	"BECKER - WARKOP" Sp. z o.o. ul. Przemysłowa 11 44-266 Świerklany	O
2.	PHU METPOL Grzegorz Czapliński Ul. Kopalniana 9a 44 – 230 Czerwionka - Leszczyny	Z, O
3.	„ENERGO – STER” Smaza Mieczysław ul. Tulipanowa 38 44-264 Jankowice	T
4.	FHU ANTENY Arkadiusz Mendla ul. Polna 3B 44-238 Przegędza	T, Z
5.	Firma Handlowo – Transportowa Urszula Gawlik ul. Główna 145 44-230 Bełk	T
6.	Firma Handlowo - Usługowa ul. Główna 145 44-230 Czerwionka - Leszczyny	T
7.	Firma Handlowo - Usługowa „Iwona Juszczyk” ul. Wolności 40a/14 44-230 Czerwionka - Leszczyny	T
8.	Gminny Zakład Gospodarki Komunalnej ul. Strażacka 1 44-266 Świerklany	Z
9.	Largo -Trade Sp. z o.o. ul. Jastrzębska 10 44-253 Rybnik	O
10.	Marian Sobik Usługi Transportowe Ciągnikiem Oraz Prace Polowe ul. Brzozowa 10 44-264 Jankowice	T
11.	„METAL-ZŁOM” Klimala Ewelina ul. Bełkowska 44-230 Czerwionka - Leszczyny	T, Z
12.	Miejski Klub Sportowy „GKS” Jastrzębie ul. Harcerska 14 B 44-335 Jastrzębie Zdrój	Z
13.	FH „TRANSBUD-WULKAN” Zdzisław Wszola Ul. Sosnowa 7 42-512 Preczów	O
14.	P. H. U. „METALEX” S. C. Grzegorz, Monika Czapliński ul. Kopalniana 9a 44-230 Czerwionka - Leszczyny	T, Z, O
15.	P.H.U. „REMIX” Remigiusz Kula ul. Świerklańska 91 b 44-264 Jankowice	T

PLAN GOSPODARKI ODPADAMI DLA POWIATU RYBNICKIEGO
NA LATA 2009 – 2012

16.	PHU Adam Szymura ul. Żorska 4 44-230 Stanowice	T
17.	SILMET ul. Sportowa 2 44-264 Jankowice	Z, O
18.	PPHU „ILMAR” S.C. Ilona Witala – Sługa, Marek Witala ul. Przemysłowa 3 44-266 Świerklany	Z, O
19.	PPHU „ALMAR” S.C. Alojzy i Marek Witala ul. Przemysłowa 3 44-266 Świerklany	Z, O
20.	PHU EDROMET S. C. ul. Kopalniana 9a 44-203 Czerwionka - Leszczyny	T, O, Z
21.	Przedsiębiorstwo Handlowo Usługowe „QUATTRO” Sp. z o.o. ul. Furgoła 33 44-230 Czerwionka - Leszczyny	T
22.	PPHU „ALMAR” S. C. Alojzy Witala ul. Staromiejska 30 44-240 Żory	Z
23.	PPHU „ILMAR” S. C. Ilona Witala – Sługa ul. Starowiejska 30 44-240 Żory	Z
24.	P.P.H.U. PC-ECO SYSTEM Krzysztof Szulik ul. Spacerowa 11 44-266 Świerklany	T, Z
25.	P.P.U.H A.I M.TOMICZEK S.C. ul. Polna 2 44-295 Sumina	O
26.	Przedsiębiorstwo „OPERATOR” Sp. z o.o. ul. 3 Maja 45 A 44-230 Czerwionka - Leszczyny	T, O
27.	Przedsiębiorstwo Inżynierii Środowiska "PRO - EKO" BECH ALEKSANDER ul. Narutowicza 3 44-238 Czerwionka - Leszczyny	T, O
28.	Przedsiębiorstwo Prefabrykacji Górniczej PREFROW Sp. z o.o. ul. Wiejska 7 44-201 Rybnik	O
29.	Przedsiębiorstwo Produkcyjno - Handlowe "UTEX" Sp. z o.o ul. Podmiejska 1 44-207 Rybnik	O
30.	P. U. H. Wuzik Franciszek ul. Sikorskiego 5 44-295 Lyski	T
31.	RENO BUD Sp. zo.o. ul. Furgoła 159 A	O

PLAN GOSPODARKI ODPADAMI DLA POWIATU RYBNICKIEGO
NA LATA 2009 – 2012

	44-230 Czerwionka - Leszczyny	
32.	Robert Sadowski ul. Ks. Jana Pojdy 32 44-213 Książenice	T
33.	Rybnickie Przedsiębiorstwo Budownictwa Drogowego S.A. ul. Mikołowska 107 44-203 Rybnik	T, Z, O
34.	Usługi Transportowe „ILOMARK” Kubasa Marcin ul. Pogodna 12 44-230 Bełk	T
35.	Usługi transportowe „MICHTRANS” Kubasa Michał ul. Główna 185 44-230 Bełk	T
36.	Usługi Transportowe EDRO - TRANS Eugeniusz Ptak ul. Główna 40B 44-230 Czerwionka - Leszczyny	T
37.	Usługi Transportowe Skup i sprzedaż złomu i metali kolorowych Ul. Kopalniana 9 a 44-230 Czerwionka - Leszczyny	T
38.	Zakład Usług Wielobranżowych Adam Szura ul. Folwarczna 20 44-230 Czerwionka - Leszczyny	T, Z
39.	"ZOWER" Sp. z o.o. ul. Kolejowa 4 44-230 Czerwionka - Leszczyny	O
40.	Adam Saporek Ul. Kościelna 10 44 – 230 Czerwionka - Leszczyny	T, Z
41.	Blaut Sp. j. Ul. Ornontowicka 12 B 44 – 230 Czerwionka - Leszczyny	T
42.	Firma „MORG” Marcin Morgała Ul. Główna 88 Jejkowice	T, Z
43.	Zakład Przerobu Złomu „SKAWMET” W. Blak – Z. Chmura Sp. j. Ul. Energetyków 1 32 – 050 Skawina	Z
44.	Zakład gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Ul. K Miarki 5 44 – 238 Czerwionka - Leszczyny	T
45.	PHU „RAFMET” Rafał Bombrys Ul. Szkolna 19 44 – 323 Połomia	Z
46.	PHU „Mapet” Henryk Chucz Ul. Słowackiego 8/3 44 – 230 Czerwionka - Leszczyny	T

PLAN GOSPODARKI ODPADAMI DLA POWIATU RYBNICKIEGO
NA LATA 2009 – 2012

47.	Usługi Transportowe Henryk Cyroń Ul. Kamieńska 2 Przegędza	T
48.	Usługi Transportowe Dorota Dobrowolska, Łukasz Dobrowolski s.c. Ul. Poprzeczna 96 44 – 290 Jejkowice	T
49.	Kruszywa Drogowe Południe Sp. z o. o. Ul. Jana 7/1 44-300 Wodzisław Śląski	O
50.	KW S.A. Oddział KWK „Chwałowice” ul. 3 Maja 27 44-206 Rybnik	O
51.	POLHO Sp. z o. o. ul. Przemysłowa 12 44-230 Czerwionka-Leszczyzny	O
52.	Firma „DURCZOK” Henryk Durczok ul. Sportowa 10 A 44-270 Rybnik	O
53.	Firma Haller S.A. ul. Obroki 133 40-833 Katowice	O
54.	PPHU „GATNER-1” Ul. Furgala 43a 44 – 230 Czerwionka - Leszczyzny	O, T, Z
55.	Jastrzębska Spółka Węglowa S.A. Kopalnia Węgla Kamiennego „Borynia” ul. Węglowa 4 44-268 Jastrzębie Zdrój	O

Objaśnienia:

Z – zezwolenie na prowadzenie działalności w zakresie zbierania odpadów,

T – zezwolenie na prowadzenie działalności w zakresie transportu odpadów,

O - zezwolenie na prowadzenie działalności w zakresie odzysku odpadów.